

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA ŘÍZENÍ

STUDIJNÍ PROGRAM: EKONOMIKA A MANAGEMENT
STUDIJNÍ OBOR: OBCHODNĚ PODNIKATELSKÝ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**STABILIZACE VENKOVSKÝCH REGIONŮ Z HLEDISKA ROZVOJE
LIDSKÝCH ZDROJŮ**

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Růžena Krninská, CSc.

Autor bakalářské práce: Lenka Popeláková

2007

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a materiálů uvedených v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích, 18. dubna 2007

.....
Lenka Popeláková

Děkuji doc. Ing. Růženě Krninské, CSc. za odborné vedení a všestrannou pomoc, kterou mi poskytovala při vypracování této bakalářské práce.

OBSAH:

1. ÚVOD.....	7
2. LITERÁRNÍ REŠERŠE	9
2. 1. ZÁKLADNÍ POJMY	9
2. 1. 1. Vymezení venkovských sídel	10
2. 1. 2. Definice venkova v rámci EU	11
2. 1. 3. Vymezení venkova v České republice.....	12
2. 2. VÝZNAM VENKOVSKÉHO PROSTORU V SOUDOBÉ CIVILIZACI	13
2. 2. 1. Odkaz totalitního režimu pro život venkovanů	15
2. 2. 2. Faktory změn postavení vesnických sídel	16
2. 3. ÚLOHA ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ V ROZVOJI VENKOVA	16
2. 3. 1. Ekologické plánování rozvoje venkova	17
2. 3. 2. Ekologický plán rozvoje vesnice	19
2. 4. ROZVOJ VENKOVA	20
2. 4. 1. Regionální politika ČR po vstupu do evropské integrace.....	21
2. 4. 2. Program obnovy venkova.....	22
2. 4. 3 . Hlavní faktory stabilizace a rozvoje vesnice	24
2. 4. 4. Možné scénáře vývoje českého venkova a zemědělství	26
2. 5. POJETÍ REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY PODLE EU.....	29
2. 6. LIDSKÉ ZDROJE V ROZVOJI REGIONŮ	30
2. 6. 1. Význam prostoru v řízení lidských zdrojů.....	32
3. METODIKA A CÍL PRÁCE.....	33
4. VLASTNÍ PRÁCE	36
4. 1. CHARAKTERISTIKA OBCÍ.....	36
4. 1. 1. Základní údaje o obci Čkyně.....	36
4. 1. 2. Dějiny obce Čkyně	37
4. 1. 3. Základní údaje o obci Doudleby	38
4. 1. 4. Dějiny obce Doudleby	39
4. 2. ZPRACOVÁNÍ ZÍSKANÝCH DAT A VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ.....	41
4. 2. 1. Identifikace zkoumaného souboru.....	41

4. 2. 2. Mobilita lidských zdrojů	44
4. 2. 3. Zaměstnanost a studium.....	53
4. 2. 4. Občanská vybavenost	57
4. 2. 5. Zájem o další vzdělávání a kultura v obci.....	64
4. 2. 6. Spokojenost se vzhledem obce.....	86
4. 2. 7. Mezilidské vztahy uvnitř obce.....	88
4. 2. 8. Dodržování zvyků a tradic	91
5. DISKUSE	96
6. ZÁVĚR	100
7. SHRNU TÍ – SUMMARY.....	103
8. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	104
9. PŘÍLOHY	106

1. ÚVOD

Dokud venkov vyplňoval veškerou obydlenu krajinu, měl svou nezastupitelnou úlohu, tedy do vzniku měst. Jeho obyvatelstvo mělo své vlastní jazyky, folklór a jiné rysy etnické svébytnosti, nemělo však žádnou politickou identitu. Nemělo centrální vojenskou sílu, takže bylo odsouzeno žít v míru, nebo bylo vystaveno nájezdům kočovníků. Dějepisectví považovalo představy o mírumilovném „zlatém věku“ donedávna za mýtus, za přílišnou idealizaci venkova. Mnohatisícileté zkreslování dějin tak, jako kdyby agresivní konflikty byly nezbytné a tvořily přímo jejich osu podléhá mimo jiné ostré feministické kritice a ta také předpokládá, že takový „zlatý věk“ existoval a to nikoliv na základě matriarchátu, ale díky tomu, že obě pohlaví byla navzájem nedominantní a kooperativní. Za předpokladu takovýchto podmínek by venkov bez opevněných měst mohl být životaschopný.

Dějiny, kterým dominují panovníci a bitvy, jsou dějinami měst a o města se opírajících států. Údobí šťastné expanze střídají údobí vnějšího ohrožení nebo vnitřní degenerace. Právě za takovýchto krizí ožívá vytěsněná vzpomínka na pokojný cyklický rytmus venkova. Ve vyprávěních a obrazech se pak venkovský život líčí jako idyla nebo selanka. Toto zneužívání obrovské síly obrazu venkova pro potřeby ideologie se pak opakuje v rychle se obnovujících vlnách. Romantismus v literatuře, malířství nebo hudbě přináší obrazy venkova, které dodnes neztratily na své síle.

Dvacátým stoletím pak probíhají hnutí, která jsou nesena vnímavějším a proto méně ideologickým zájmem o venkovskou krajinu a její lid. Jsou jimi například ruralismus v oblasti literatury, nebo tramping jako způsob života.

Jistým protipólem těchto hnutí byly průběžné snahy o likvidaci venkova. Venkov se pro ně stal místem zaostalosti a nesvobody. Snaží se proto urychlit odchod venkovanů za prací do průmyslových měst. Tyto proudy staví na představě trvale rostoucího pokroku a neomezeného vítězení nad přírodou kolem nás a v nás.

U nás to začalo násilnou kolektivizací, pokračovalo „vyrovnáváním rozdílů“ mezi městem a venkovem. Zmizeli sedláci a posléze i drobní rolníci a na jejich místo nastoupila zemědělská velkovýroba. Jedou z nejtěžších ran venkovu však bylo zavedení tzv. střediskové soustavy obcí.

Po pádu komunismu tak konečně nastává příležitost ke vzkříšení venkova. Počátkem devadesátých let dostává podobu Programu obnovy vesnice, v jehož jménu stát rozděljuje dotace obcím splňujícím řadu systémově provázaných podmínek. V roce 1993 je založen spolek pro obnovu venkova. Od září 1997 zahajují činnost čtyři Školy obnovy venkova. Základním pojítkem všech odborníků, starostů, úředníků i členů obecních zastupitelstev angažovaných v tomto hnutí je vědomí, že zdravý venkov je základem zdraví – ale také i mezinárodního image – celé země.

Základem zdravého venkova je pak místní společenství, člověk, lidské zdroje. Skutečným fundamentem venkovského způsobu života a důvodem toho, proč venkov nepatří do skansenu, ale proč je nadějí soudobé civilizace, je to, že jeho duchovnost není předstíraná, že pojítkem a udržovatelem lidských sídel jsou takové nemateriální skutečnosti jako solidarita, pozitivní identifikace obyvatel s místem a společně slavené svátky.

A právě tyto nezvažitelné a nehmotné skutečnosti jsou oblastí, které bych se chtěla ve své práci alespoň částečně dotknout. Protože venkované nejsou a nesmí být jen nějakým reliktem minulosti, který je ohrožen vyhynutím. Jsou posledním poutem lidstva s matkou zemí. Až jednou nebudou venkované, lidstvo vykolejí, protože bude zbaveno kořenů.....

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2. 1. Základní pojmy

Venkov

Venkov je obydlený prostor mimo město, s menší hustotou zalidnění a malým počtem obyvatel, tradičně orientovaný na zemědělství a většinou blíže spjatý s přírodou. Od města se odlišuje jinou sociální strukturou v níž převažují bezprostřední vazby. Dále můžeme venkov definovat jako území základních územních správních celků, které mají hustotu zalidnění nižší než 100 obyvatel na 1 km² (Schimmerling, 1991).

Sídlo

Sídlo je základní jednotkou osídlení. Za sídlo považujeme každé obydlené místo včetně příslušných ploch, které jsou jeho obyvatelstvem bezprostředně využívány. V sídlech se koncentruje obyvatelstvo, vykonává v nich ekonomickou i další činnost a jsou proto místy reprodukce života společnosti (demografické, ekonomické apod.). Vyznačují se velkou druhovou, velikostní i funkční rozmanitostí.

Současná podoba sídel je výsledkem dlouhého historického vývoje, v jehož průběhu se na jejich utváření uplatnily nejrůznější vlivy, které se měnily v závislosti na stupni socioekonomického rozvoje společnosti.

Velká různorodost sídel v současném světě odráží především rozdílný způsob života jejich obyvatel.

Podle kolektivu autorů in Majerová (2001a) existují dvě základní kategorie. Je to skupina:

- ▶ **venkovských sídel**, která se i nadále rozvíjejí zejména na bázi zemědělské výroby,
- ▶ skupina sídel orientovaných na funkce nezemědělského charakteru – **městská sídla**.

Venkovské sídlo

Venkovská sídla jsou starší vývojovou formou sídel než města. Převládající zemědělská funkce se projevuje ve vnějším vzhledu venkovských sídel. Jsou tvořena venkovskými

sídelními jednotkami, pro něž je typické propojení obytné části a částí hospodářských (např. stodola, sýpka, stáje, kůlny na zemědělské nářadí).

S rozvojem urbanizačního procesu ztrácí některá původně venkovská sídla svůj převládající venkovský charakter. Proto do venkovských sídel v širším pojetí zahrnujeme i sídla, která mají svoupůvodní zemědělskou funkci doplněnou funkcí další – např. obytnou, obslužnou, průmyslovou.

Pro tato sídla se používá označení přechodná sídla a mají obdobný vnější vzhled jako tradiční venkovská sídla, protože další funkce získávají až při svém novodobém vývoji (Kolektiv autorů in Majerová, 2001a).

2. 1. 1. Vymezení venkovských sídel

Jako venkovská označujeme taková sídla, v nichž má převážná většina obyvatelstva ekonomickou základnu v zemědělství. Nezáleží na tom, zda toto obyvatelstvo produkuje zemědělské výrobky pouze pro svoji potřebu, nebo část, případně i celou produkci dodává na trh.

Rozdíl v počtu usedlostí je kritériem k rozlišení tří různých velikostí kategorií venkovských sídel – samot, vísek a vesnic.

Samota je izolované obydlí, které má velký odstup od ostatních zemědělských usedlostí. Prostor mezi nimi (samotou a nejbližšími domy) však nesmí vyplňovat plochy příslušející k domu (dvůr, zahrady), ale musí být tvořen plochami jiného hospodářského využití (pole, les, louky).

Víska je seskupení 4 – 5 (v některých zemích až 20) usedlostí. Plošným rozvojem spojeným s výstavbou dalších domů se může rozrůstat ve vesnici, proto je pokládána za vývojově starší formu některých půdorysných typů vsí.

Vesnice je tvořená větším počtem zemědělských usedlostí. Větší vesnice mají zpravidla několik domů nezemědělského charakteru (škola, domy řemeslníků, kostel, hospoda aj.) (Kolektiv autorů in Majerová, 2001a).

Perlín (1998) se zabývá rozdílem mezi pojmy venkov a vesnice a vystihuje jej takto: **Vesnice** tvoří zastavěné území s typickou rurální strukturou a **venkovský prostor** je tvořen jak zastavěným územím, tak i kulturní krajinou v okolí vesnice.

Obec

Základní sídlištní jednotka ve venkovském prostoru, která jako správní celek je nazývána venkovskou obcí a vymezena maximálním počtem obyvatel (hranice se většinou pohybuje mezi 2 až 5 tisíci obyvatel), z hlediska sociologického je důležitou součástí sociální struktury, specifickou komunitou.

Na rozdíl od pojmu „vesnice“, který lze užít paralelně pro venkovskou obec, je v pojmu „obec“ zdůrazněn prvek správní, politický, zatímco „vesnice“ je více naplněna významem sociálně-kulturním (Kolektiv autorů in Majerová, 2001a).

2. 1. 2. Definice venkova v rámci EU

Členské státy si obecně vyvinuly svoje vlastní definice oblastí venkova. Jsou často založeny na sociálně-ekonomických kritériích (jako jsou modely zemědělství, hustota obyvatel na km² nebo pokles populace) a jsou zcela různorodé a univerzálně nepoužitelné. Na úrovni Evropské unie neexistuje jejich obecná definice.

Nejčastěji používaným kritériem definice rozhraní mezi oblastí venkova a města je hustota obyvatel. Hustota obyvatel v regionech venkova Evropské unie hodně kolísá. Již to je důvodem velmi rozdílných způsobů formulování problematiky politiky venkova. Jako kritérium pro definici oblastí venkova je ale často hustota obyvatel považována za příliš přibližné a nevhodné kritérium pro přijímání polických rozhodnutí.

OECD¹ nedávno vytvořila jednoduchou definici oblastí venkova pro účely mezinárodního porovnávání podmínek a trendů, které se ukázaly jako užitečné i přes velké rozdíly v problematice venkova, jeho perspektivách i politikách na národní úrovni.

Definice rozlišuje dvě hierarchické úrovně:

- ▶ místní,
- ▶ regionální.

---

¹ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Na místní úrovni identifikuje venkovské oblasti jako společenství s hustotou obyvatelstva do 150 obyvatel na km².

Na regionální úrovni rozlišuje větší funkční nebo administrativní jednotky jejich stupněm venkovství v závislosti na tom, jaký podíl obyvatel žije v obcích na venkově. Regiony jsou členěny do tří kategorií:

- ▶ převážně venkovské regiony (Predominantly rural region – dále jen PRR) – přes 50% obyvatel žije v obcích na venkově,
- ▶ z podstatné části venkovské regiony (Significantly rural region – dále jen SSR) 15 až 50% obyvatel žije na venkově,
- ▶ převážně městské regiony (Predominantly urban region – dále jen PUR) – méně než 50% obyvatel žije na venkově.

Pro dosažení shody s kritérii Eurostatu přepracovala OECD svou metodiku na stanovení obcí venkovského typu upravením limitů hustoty do 100 obyvatel na km².

Na základě tohoto pramenu žije na venkově téměř 17,5% obyvatel EU na 80% území Evropské unie (Majerová a kol., 2000b).

2. 1. 3. Vymezení venkova v České republice

Venkovských obcí vymezených na základě definice Eurostatu (tzn. podle hustoty osídlení na 1 km²) je v České republice (dále jen ČR) téměř 5 000 (4 995, tj. 80% z 6 258 obcí ČR), jejich celková rozloha dosahuje skoro 60 tis. km² (59 418, tj. 75% celkové rozlohy státu), ale žije v nich jen necelá čtvrtina obyvatel (2,3 milionů) (ČSÚ, 2004).

Česká republika v Plánu rozvoje venkova pracuje s následující typologií vypracovanou Terplanem. Terplan základní trichotomickou klasifikaci (PRR, SRR, PUR) rozčlenil na následující typy:

- ▶ výrazně venkovské (dále jen V1): více než 50% obyvatel žije ve venkovských obcích,
- ▶ převážně venkovské (dále jen V2): 37,5-50% obyvatel žije ve venkovských obcích,
- ▶ **venkovské celkem V1+V2 (dále jen V),**
- ▶ smíšené (S): 25-37,4% obyvatel žije ve venkovských obcích,

- ▶ **nevyhraněné celkem V2+S2+M2 (dále jen N),**
- ▶ převážně městské (dále jen M2): 15-25% obyvatel žije ve venkovských obcích,
- ▶ výrazně městské (dále jen M1): méně než 15% obyvatel žije ve venkovských obcích,
- ▶ **městské celkem M2+M1 (dále jen M).**

Schéma 1: Rozčlenění základní trichotomické klasifikace

Typy regionů	Označení	Počet			Rozloha		Počet obyvatel	
		Okresů	Obcí	%	v km2	v %	v tis.	v %
výrazně venkovské	V1	9	723	11,6	12241	15,5	614	6
převážně venkovské	V2	20	2099	33,6	24500	31,1	1835	17,8
venkovské celkem	V	29	2822	45,2	36742	46,6	2449	23,8
smíšené	S	19	1702	27,3	20148	25,5	2078	20,2
nevyhraněné celkem	N	55	5082	81,4	59482	75,4	6200	60,2
převážně městské	M2	16	1281	20,5	14834	18,8	2287	22,2
výrazně městské	M1	13	437	7	7143	9,1	3485	33,8
městské celkem	M	29	1718	27,5	21977	27,9	5772	56
Česká republika úhrnem	CZ	77	6242	100	78866	100	10299	100

[zdroj: Majerová a kol., 2000b]

2. 2. Význam venkovského prostoru v soudobé civilizaci

V současnosti probíhají značné ekonomické a společenské změny, které staví obce do zcela nové situace. Na pozadí strukturálních změn se mění i úkoly vesnice. Mění se hospodářská struktura a charakter zemědělského hospodaření, snižuje se počet pracovníků v zemědělství. Mizí historická identita s místem (ta byla dříve těsně svázána se zemědělstvím). Sociální kontakty jsou značně zúženy vytěsněním kulturního života do měst. Přetrvává značná sídelní a správní roztříštěnost. Probíhá soutěž mezi obcemi a regiony v hospodářské oblasti, která ovlivňuje tvorbu pracovních míst a zprostředkovaně i počet obyvatel. Mnohé vesnice budou mít v důsledku rostoucí nezaměstnanosti v budoucnosti potíže (Majerová a kol., 2000b).

Blažek (1997) vnímá venkov, jako nositele řady významných funkcí:

- ▶ místo, kde se nachází většina zemědělské výroby,
- ▶ zásobuje nás potravinami a surovinami,
- ▶ poskytuje prostor pro zpracování a skladování nejen potravin,
- ▶ prostředí pro rekreaci městského i venkovského obyvatelstva,
- ▶ bydliště významné části populace,
- ▶ obsahuje v sobě zbytky zdravého životního prostředí,
- ▶ obsahuje území lesů, vodních toků.

Proto se mluví o venkovu jako o stabilizujícím prvku krajiny.

V informační společnosti se dle Urbáškové (2005) mění organizační struktury světa práce a světa hospodářství. Tím se také mění podmínky pro zemědělství, které dávají zemědělcům nové možnosti v podnikání, a tím vytváří nové pracovní příležitosti. Se změnou požadavků společnosti na význam a funkci zemědělského hospodářství se mění i požadavky na venkovský prostor a jeho význam v soudobé civilizaci.

Restrukturalizace průmyslu, transformace zemědělství, nové výrobní technologie, nové formy komunikace, rozvoj aktivit v čase a prostoru povedou k novému způsobu života, myšlení a v postoji k budoucnosti.

Venkovský prostor, se stává nadějným životním prostorem:

- ▶ pro zachování přirozených základů života,
- ▶ pro ekologické zemědělství,
- ▶ prostor pro výrobu obnovitelných energií,
- ▶ pro bydlení s nadějnou alternativou pro smysluplný způsob života,
- ▶ pro využití volného času a rekreace.

Venkov – přes všechny současné i minulé snahy i objektivní tendence k unifikaci prostoru existují stále rozdíly mezi čistě městským a ne-městským způsobem života. Hlubší a starší tradice má přitom onen ne-městský způsob, který zhruba od 70. let 20. století je shledáván v Evropě nejen venkovsky zaostalý, primitivní, namáhavý a přežilý, ale také bližší k přírodě a skutečným potřebám člověka. Je spojován s možností lidské civilizace

přežít svou celkovou krizi z neúměrného růstu své produkce, vyčerpání přírodních zdrojů, z orientace na rostoucí spotřebu a z deziluze nad rozvratem společenských hodnotových orientací. Většina zastánců tohoto názoru je však vzdálena odmítání techniky, vědy, vymožeností civilizace. Nepředstavují si návrat k primitivním formám hospodaření a života, ale návazání tradice venkova, které mohou řešit společenské problémy.

Je samozřejmě otázkou, které z tradic jsou v dnešní době ještě dostatečně životaschopné: úcta ke stáří a péče rodiny o staré členy, soudržnost rodiny, sousedská výpomoc, větší sociální kontrola společensky patologického chování, pracovitost, úcta k hodnotám a šetrnost, vliv náboženství na celkové mravy, tradice spolkového venkova a další. Specifické pro určité oblasti jsou u nás tradice folklorní, dodržování obyčejů a zvyků, ať už spojených s církevními svátky, s mezníky přírodního cyklu nebo různými společenskými modernějšími obřady (Kocourková, 1993).

2. 2. 1. Odkaz totalitního režimu pro život venkovanů

Český venkov by také mohl být definován jako to území, které bylo v minulém režimu určeno k likvidaci. Co jiného totiž znamenalo heslo o sblížení města a vesnice: jistě ne to, že se má město svou podobou přiblížit vesnici. A co jiného znamenala proměna zemědělství v zemědělskou velkovýrobu, co středisková soustava obcí, co „bytovky“ a „kulturáky“...

Venkovaní byli vždy lidé, kteří jsou z celé země nejvíce zakořenění, kteří patří ke své rodné hroudě. Přitom venkov bylo z celé země právě to území, které mělo být zničeno ve své podstatě. Člověk ve městě za totality zdaleka nemusel měnit svůj způsob života tak dalece jako venkovan. Je to ostatně v logice totalitárního režimu: ti, kdo jsou nejvíce zakořenění, kdo z tohoto zakořenění čerpají nejvíce síly i faktické soběstačnosti a nezávislosti, ty je třeba nejbrutálněji od domova odervat.

Co se z těchto kleští zrodilo, je dobře známo: ztráta vztahu většiny venkovanů k půdě, takřka úplné vymizení člověka-hospodáře, rozpad vesnického společenství s jeho zvyky, svátky a nepsanými normami, místo venkovské duchovnosti venkovská zazobanost, znehodnocení obrovských rozloh půdy, dalekosáhlé znečištění spodních vod, vymizení mnoha druhů živočichů a rostlin, konec líbeznoti nemalé části české krajiny....(Blažek, 1995).

2. 2. 2. Faktory změn postavení vesnických sídel

Nový pohled na věc vyvolaly podle Majerové a kol. (2000b) především tyto impulsy:

- ▶ Počátkem 70. let nastal obrat ve filosofii řízení (SRN, Francie, Rakousko), řízení shora nahradilo řízení zdola.
- ▶ Celospolečenské změny, zejména přechod k demokratickým principům řízení společnosti, zvýšení samostatnosti obce.
- ▶ Přechod k tržnímu hospodářství. Díky němu se podstatně zvýšil počet subjektů zasahujících do rozvoje vesnických sídel. Velkou roli bude hrát ekonomická samostatnost a odpovědnost obcí při zajišťování pracovních míst.
- ▶ Obě předcházející změny vyvolávají změnu další, kterou je rozpad zemědělských družstev a státních statků či jejich podstatná modifikace. Znovuzavedení některých forem zemědělské výroby, které v nedávné minulosti ve venkovském prostoru vymizely nebo hrály zcela nepodstatnou roli (rodinné hospodářství).
- ▶ Pokračující vědeckotechnický rozvoj se projevuje v ČR novými přístupy – ekologizací zemědělství s jeho formou, tzv. alternativním zemědělstvím.
- ▶ Zavádění nových činností do venkovského území nebo rozšíření těch, které zde existovaly v menší míře (služby, rekreace, turistika, agroturistika aj.).
- ▶ V důsledku růstu cen pohonných hmot se zmenšují možnosti dojíždění za prací do měst. Dochází k výrazné redukci veřejné dopravy.
- ▶ Změny životního stylu venkovského obyvatelstva, napodobování městských vzorů.

2. 3. Úloha územního plánování ve vývoji venkova

Úloha územního plánování se v 90. letech zcela změnila. Plánování urbanistického uspořádání sídel, v souladu s předepsanými státními urbanistickými ukazateli, kdy stát byl jediný realizátor „konceptu společenského zájmu“ ztratilo význam. Státní projektové ústavy, které byly státem kontrolovány, zanikly a zpracování územních plánů začali zajišťovat soukromí projektanti.

Ustanovení samosprávných orgánů obcí v roce 1990 si vyžádalo potřebu zpracování územních plánů jako právního nástroje pro regulaci územního rozvoje obce a problematika územního plánování se začala orientovat na regulativy (Urbášková, 2005).

Podle Majerové a kol. (2000b) do procesu územního plánování začaly vedle orgánů státní správy vstupovat další subjekty. Především role samosprávných obcí jako schvalovatelů územních plánů se výrazně zvýšila, stoupl význam majitelů pozemků a budoucích investorů v území. Každá tato zájmová skupina začala hájit svoje zájmy a potřeby, územní plánování musí obtížně hledat potřebný konsensus mezi těmito stranami.

Územní plán je kompromisem a dohodou tří hlavních účastníků:

- ▶ Obecní zastupitelstvo, které hájí celoobecní zájmy harmonického a vyváženého ekonomického a sociálního rozvoje celého sídla, v podstatě zájmy obyvatelstva daného sídla.
- ▶ Budoucí investoři hájí především investiční zájem na maximální zhodnocení svého majetku (např. přípravu takového plánu, který zahrne jejich pozemky do ploch pro investiční výstavbu).
- ▶ Orgány státní správy a částečně také orgány správců sítí hájí především zákonem stanovené zájmy a priority, jako je ochrana přírodního prostředí a obdobné zájmy.

Cílem územního plánování je optimální využití území, které je možno definovat z těchto základních hledisek:

- ▶ z hlediska potřeb komunity lidí, která dotčené území obývá,
- ▶ z hlediska potřeby ochrany životního prostředí,
- ▶ z hlediska ekonomických a investičních aktivit v dotčeném území.

2. 3. 1. Ekologické plánování rozvoje venkova

Urbášková (2005) uvažuje: Má-li výsledek rozvoje obce vést k trvale udržitelnému rozvoji, musí být jeho výsledkem ekologická vesnice, jejíž rozvoj bude usměrňován ekologickým plánem, který vznikne z naléhavé potřeby každé vesnice zajistit si vlastní budoucnost.

Trvale udržitelný rozvoj venkovského prostoru musí vést k

- ▶ zachování přirozených základů života,
- ▶ ekologickému zemědělství,
- ▶ prostoru pro výrobu obnovitelné energie,
- ▶ bydlení s nadějnou alternativou pro smysluplný způsob života,
- ▶ využití volného času a rekreace.

Ekologický plán obce musí respektovat dlouhodobý, strategický rozměr daný prostorovým plánem zpracovaným na národní, regionální nebo oblastní úrovni, ale přitom je zaměřen i na místní momentální a krátkodobé požadavky obyvatel vesnice na řešení problémů spojených s nejdůležitějšími stránkami jejich života.

Ekologické plánování je chápáno jako veřejnoprávní aktivita založená na demokraticky vedeném dialogu, který představuje konsensus přijatelný pro většinu obyvatel. Tím se ekologický plán stává nejúčinnějším prostředkem postupného naplňování strategie rozvoje ekologické vesnice.

Ekologické plánování je odlišné od fyzického (územního) plánování a netýká se pouze fyzických, urbanistických a architektonických forem rozvoje. Jedná se o formu vytvoření zásad pro rozvoj venkovského prostoru a o vzájemné vztahy mezi fyzickými, ekonomickým a sociálními aspekty rozvoje a hledisky životního prostředí.

Ekologické plánování je chápáno jako veřejnoprávní aktivita, na jejímž úspěšném zpracování se velkou měrou podílí „lidský kapitál“. Každý místní obyvatel svým vzděláním, zkušenostmi a dovednostmi pracovat ovlivňuje předpoklady rozvoje obce, zvyšuje její atraktivnost v regionu pro vznik místních firem malého a středního podnikání a tím se podílí i na stabilitě a trvale udržitelném rozvoji celého regionu (Urbášková, 2005).

Hlavním úkolem ekologického plánování dle Urbáškové (2005) je:

- ▶ stanovit zásady trvale udržitelného rozvoje území v souladu se zákonem a předpisy,
- ▶ podporovat interakci a spolupráci také s laickými účastníky územního rozvoje a uživateli území,
- ▶ dávat impulsy k inovačním změnám,

- ▶ ukázat výhody pro všechny zainteresované strany (investory, obyvatele, majitele pozemků, činitele odpovědné za ochranu životního prostředí, za sociální politiku a širokou veřejnost),
- ▶ vytvořit nutnou protiváhu funkce trhu s pozemky a nemovitostmi.

2. 3. 2. Ekologický plán rozvoje vesnice

Ekologický plán stanoví koncepci ekologického rozvoje obce, která vychází z jejího sociálněekonomického, ekologického, energetického a architektonicko - urbanistického potenciálu.

Sociálně - ekonomický program navrhuje sociální a hospodářský rozvoj obce a jeho vazby na sídelní síť. Hlavní cíle koncepce rozvoje spočívají v zachování svébytnosti obce a jeho významu v regionu, hledání výstižné identity obce a nalezení nadřazeného sloganu pro rozvoj obce odvozeného z "genia loci", vytváření pracovních příležitostí v místě.

Ekologický program navrhuje doporučení pro zdravé životní prostředí sídla a navazujícího krajinného prostředí. Pozornost je věnována krajinným ekologickým požadavkům (klimatické faktory, přírodní zdroje) a hygienickým požadavkům (hygiena ovzduší, vody, půdy, ochrana před hlukem a imisemi). Koncepce ekologického rozvoje venkovských sídel a venkovské krajiny spočívá v podpoře krajinotvorné úlohy zemědělství..

Energetický program navrhuje různá úsporná opatření na spotřebu energie a možnosti účinnějšího využívání zdrojů energie, možnosti využívání obnovitelných zdrojů energie podporuje vznik výrobních programů s nízkoenergetickými technologiemi produkujícími neškodlivé zboží, navrhuje možnosti omezování individuální automobilové dopravy.

Urbanisticko - architektonický program navrhuje rozvoj sídla z hlediska jednotlivých funkčních složek a jejich vzájemných vazeb uvnitř sídla, ale i z hlediska jejich vazeb na sídelní strukturu. Navrhuje řešení problémů, které vznikly ve vnitřní urbanisticko - architektonické struktuře, ale i ty, které vznikly ve vazbě na vnější vztahy. Hlavní zásady architektonicko - urbanistického programu spočívají v přizpůsobení stavebních postupů přírodnímu režimu, obrazu krajiny a charakteru daného místa, odstranění provozních, hygienických a architektonických závad a dořešení obrazu sídla, přičemž centrum obce má vytvořit "identifikační bod" pro vesnické společenství.

Koncepce ekologického plánování rozvoje obce, jejímž cílem je trvale udržitelný rozvoj, je tvořena součtem všech čtyř programů (sociálně – ekonomického, ekologického, energetického i urbanisticko – architektonického) a rozvoj jednoho programu nemůže být na úkor jiného. To znamená, že ekonomický rozvoj nemůže vést ke ztrátám v oblasti životního prostředí, ale zároveň při výběru konceptů ekologického, energetického a urbanisticko – architektonického programu a výběru opatření pro zlepšení životního prostředí nelze opomíjet ekonomickou efektivnost (Urbášková, 2005).

2. 4. Rozvoj venkova

V Národním rozvojovém plánu České republiky, jak uvádí Ministerstvo pro místní rozvoj (2003), je v oblasti rozvoje venkova a multifunkčního zemědělství uváděna řada strategických cílů:

- ▶ zachování a rozvoj venkovského prostředí a venkovského osídlení, zvýšení zaměstnanosti ve venkovských regionech rozvojem drobného podnikání a služeb a hlubší propojení zemědělství s celkovým rozvojem venkova,
- ▶ zachování krajiny v horských oblastech se všemi přírodními a kulturně historickými aspekty a udržení osídlení obyvatelstvem s plnohodnotným způsobem života,
- ▶ restrukturalizace a diverzifikace výroby, zlepšení ekonomické a sociální situace ve znevýhodněných oblastech s méně příznivými podmínkami a stabilizace jejich osídlení,
- ▶ zachování rámce krajiny a zlepšení životního prostředí v malých oblastech za účelem udržení příležitosti pro bydlení, rekreaci a turismus,
- ▶ rozvoj multifunkčního zemědělství na co největší ploše, zahrnující zemědělství, potravinářství, lesní a vodní hospodářství, se zaměřením nejen na zemědělskou produkci, ale zejména na zajišťování mimoprodukčních funkcí, především údržbu krajiny, environmentální služby, nezemědělské činnosti a na ostatní služby související se zachováním trvale udržitelného rozvoje venkova,
- ▶ zvýšení a garance příjmů zemědělců k zajištění potřebné životní úrovně a snižování rozdílů mezi bohatšími a chudšími regiony,

- ▶ rozvoj životaschopných zemědělských podniků, které co nejlépe naplňují nové poslání a příležitosti zemědělství,
- ▶ prosazení dominantní role zemědělství na zachování a rozvoji venkovského prostředí a udržení osídlení venkova.

2. 4. 1. Regionální politika ČR po vstupu do evropské integrace

Jedním z průvodních znaků evropských států EU je systematická péče o rozvoj regionů. Důraz na implementaci koncepční regionální politiky představuje ve všech členských státech Evropské unie jeden z pilířů, o který se opírá soudobý integrační proces. 1. května 2004 vstoupila ČR do EU a vláda České republiky si je vědoma, že účinná regionální politika musí být chápána jako široký dialog se všemi organizacemi a subjekty, které ovlivňují rozvoj jednotlivých regionů. Nejde pouze o dialog mezi orgány státní správy a samosprávy, ale i o otevřený přístup ke všem ostatním iniciativám, jejichž cíle se shodují s úsilím vlády vytvořit podmínky pro harmonický rozvoj celé České republiky. V současné době se zpracovává návrh „Strategie regionálního rozvoje České republiky“ pro stanovení zásadních opatření regionální politiky směřujících k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů ČR, ke snižování regionálních disparit a k podpoře ekonomického růstu v regionech.

Podstatou sledování regionálních rozdílů je odhalit disproporce, které mají výraznou regionální dimenzi. Rozsah těchto disproporcí je ovlivňován především ekonomickou strukturou, kvalitou technické infrastruktury, polohou území, přírodními podmínkami a v neposlední řadě iniciativou územních orgánů. Rámec pro vymezení regionů se soustředěnou podporou státu je dán § 4 návrhu zákona o podpoře regionálního rozvoje. Pro systém vymezení regionů se soustředěnou podporou státu byly pro období od roku 2001 vymezeny dva základní typy problémových oblastí, jejichž charakter odpovídá praktickým cílům strukturální politiky EU:

▶ Strukturálně postižené regiony

oblasti s vysokým zastoupením průmyslu a vysokým stupněm urbanizace, jejichž průmyslová základna prochází výraznou restrukturalizací a poklesem, spojeným s nadprůměrnou nezaměstnaností.

► **Hospodářsky slabé regiony**

oblasti charakteristické nízkou životní úrovní, nadprůměrným podílem zaměstnanosti v primárním sektoru, nízkou hustotou osídlení a vesměs také s nadprůměrnou nezaměstnaností; obecně jde o venkovské oblasti s nižším stupněm urbanizace a ekonomického rozvoje, avšak s lepším přírodním prostředím.

Z výše uvedeného vyplývá, že venkovské oblasti jsou hospodářsky slabé regiony a rovněž patří mezi regiony se soustředěnou podporou státu. Podkladem pro zadání programu regionálního rozvoje (legislativní podpora v zákoně č.128/2000 Sb.§ 84, zákon č.129/2000 Sb. §3) je přijatá strategie rozvoje na kterémkoliv stupni veřejné správy (Urbášková, 2005).

2. 4. 2. Program obnovy venkova

Na základě dlouholetých problémů s postupnou degradací kulturních, sociálních i ekonomických aktivit ve venkovském prostoru přistoupily některé evropské země k formulování relativně komplexního programu zaměřeného na obnovu vesnice a venkova a jeho specifických hodnot. V ČR se Program obnovy venkova stal v roce 1991 vládním programem, do kterého jsou zapojena ministerstva místního rozvoje, životního prostředí a zemědělství. Český POV vychází z rakouských a bavorských zkušeností, které byly aplikovány do podmínek českého venkovského prostoru.

Vláda prostřednictvím rozpočtu ministerstva pro místní rozvoj podporuje tento program finančně (dotuje část nákladů na vybrané akce). Metodicky a organizačně jej řídí. Cílem je stabilizace venkovského osídlení, obyvatelstva a tím i zemědělství a zemědělské krajiny prostřednictvím podpory společenského a kulturního života, podpory nabídky pracovních příležitostí na venkově, podpory rozvoje veřejných služeb, ochrany kulturně-historických památek, životního a přírodního prostředí a krajiny. Takto široce koncipovaná obnova vesnice a venkova není ovšem chápána jako obnova stavu českého venkova z roku 1948 nebo 1938, ale jako podpora pro vesnici a venkov v současných společenských a ekonomických podmínkách. Je také míněna jako podpora moderního společenství venkovských lidí, kteří sdílí stejné nebo obdobné životní hodnoty.

Místní POV je založen na dlouhodobé participaci obyvatel při uskutečňování akcí POV a na široké spolupráci místních obyvatel, podnikatelů z vesnice a na pomoci dalších aktivních lidí při jednotlivých akcích. Obec, která se hlásí k POV, si napřed sama ve spolupráci s odborníky musí formulovat cíle svého dalšího rozvoje, musí přesvědčit o dlouhodobých cílech obyvatele obce a po přiznání státní dotace začne realizovat jednotlivé akce. Hlavní motto programu je „Pomož a bude ti pomoženo“ (Majerová a kol., 2000b).

Cíle programu

Vytvořit organizační a ekonomické podmínky k podnícení a k podpoře obyvatel venkova a samospráv venkovských obcí k tomu, aby se vlastními silami snažili a o harmonický rozvoj zdravého životního prostředí, udržování přírodních a kulturních hodnot venkovské krajiny a rozvoj ekologicky nezávadného hospodářství, jmenovitě dle Perlína (1993) o:

- ▶ udržení, obnovu a rozvíjení místních kulturních a společenských tradic, životního stylu, pospolitosti venkovského obyvatelstva a vědomí vlastní odpovědnosti za obnovu a rozvoj vesnic a venkovských regionů,
- ▶ rozvíjení partnerských vztahů mezi venkovem a městy, mezi sousedícími regiony a mezi spřátelenými obcemi po obou stranách hranic země,
- ▶ rozvoj hospodářství při využívání místních hmotných zdrojů a zaměstnanosti místního obyvatelstva, tj. rozvoj zemědělského i nezemědělského podnikání, služeb, cestovního ruchu apod., rozvoj místního marketingu, klientely a distribučních sítí místních výrobců,
- ▶ zachování a obnovu vlastního obrazu vesnic, jejich organického sepětí s krajinou, specifického rázu venkovské zástavby, jeho přirozené a jedinečné působivosti v místě a krajině, obnovu kulturních památek na venkově,
- ▶ úpravu veřejných prostorů a staveb, zlepšení občanské vybavenosti, technické infrastruktury včetně technických zařízení pro ochranu životního prostředí a dopravní vybavenosti, obnovu tradiční cestní sítě včetně rozvoje alternativní místní dopravy,

- ▶ udržení, obnovu a účelné využití přirozeného produkčního potenciálu zemědělsky využívané krajiny v návaznosti na vhodnou organizaci a využití půdního fondu při zachování a rozvíjení jeho přírodní, obytné a estetické hodnoty,
- ▶ převzetí spoluzodpovědnosti celé společnosti za udržení a rozvoj regenerační, rekreační a terapeutické funkce venkovského prostoru.

2. 4. 3 . Hlavní faktory stabilizace a rozvoje vesnice

Jako hlavní faktory uvádí Perlín in Majerová a kol. (2000b):

- ▶ Na rozdíl od městských center s větší a diverzifikovanou nabídkou pracovních příležitostí, je nabídka zaměstnání na vesnici omezená. Zajištění pracovních míst pro bydlicí obyvatelstvo a zvláště pro mladé obyvatele nastupující do pracovního procesu je důležitým faktorem stabilizace vesnice. Podpora místních podnikatelských aktivit ve všech sférách ekonomických činností je významným nástrojem stabilizace sídla. Podpora se uskutečňuje například formou vybavení sítěmi technické infrastruktury, institucionální podporou při jednání místních podnikatelů s dalšími orgány státní správy nebo s komerčním sektorem. Místní podnikatelé zaměstnávají místní obyvatele, a tak snižují tlak na nutnost vyjížděky za prací mimo sídlo, obec.
- ▶ Zajištění technické infrastruktury představuje základní rozvojový problém většiny současných českých vesnic. Kvalitní pitná voda, vyřešení kanalizace a čištění odpadních vod, zásobování elektrickou energií, vytápění na bázi „čisté“ energie, telefonizace a vyřešení likvidace komunálního odpadu – to jsou základní podmínky rozvoje vesnic.
- ▶ Podpora obslužnosti venkovského území veřejnou hromadnou osobní dopravou. I přes vznik a podporu místního podnikání bude i nadále většina obyvatel venkovských sídel vyjíždět za prací a za službami mimo místo svého trvalého bydliště. Centrem dojížděky se stává zpravidla okresní město nebo jiné větší centrum pracovních příležitostí a služeb. Kromě dojížděky do zaměstnání a za službami tvoří významný podíl na této dopravě i dojížděky žáků do škol.

- ▶ Podpora tradičního podnikání na venkově v zemědělské výrobě, v lesnictví, rybářství a v tradičních řemeslech. Tuto podporu může obec poskytovat například výhodnými pronájemmi obecních budov a pozemků na provoz těchto aktivit.
- ▶ Podpora podnikání v oblastech cestovního ruchu a propagace obce a regionu. Podpora cestovního ruchu musí být koordinována s obdobnými aktivitami v okolí a na regionální úrovni. Podpora ze strany obce může směřovat do propagace obce a okolí ve sdělovacích prostředcích a speciálních materiálech. Ve sféře cestovního ruchu postupně získávají význam netradiční formy trávení volného času jako je agroturistika, cykloturistika, rodinná turistika, pěší a vodní turistika. Nemalý význam pro rozvoj podnikání má i přítomnost chalupářů a chatařů. Venkovské obce založené podél hlavních silničních tahů směřujících k hranicím dnes profitují z levného stánkového prodeje cizincům. Jde však o aktivitu, která přináší řadu sociálních problémů včetně zvýšené míry kriminality.
- ▶ Zajištění služeb školství je významný stabilizující faktor pro všechny obyvatele vesnice a nejen pro mladé rodiny. Obec ovšem musí zajistit provoz budovy školy (topení, energie, rekonstrukce atd.), zajištění pedagogických pracovníků má na starosti okresní školský úřad. Základní škola (malotřídka, obecná škola) plní do určité míry také roli kulturního a společenského centra v obci. Její zrušení považují mnozí obyvatelé sídla za znak úpadku. Dojíždění nejmenších dětí do škol ve vzdáleném okolí je jak pro děti, tak i pro jejich rodiče značně nepříjemné a náročné.
- ▶ Zajištění lékařské péče je dalším ze základních stabilizujících faktorů pro vesnice. Větší obce by se měly pokusit zajistit prostor pro ordinaci praktického lékaře. Menší obce mohou zajistit alespoň místo pro malou ordinaci praktického lékaře, která je otevřená pouze v určité dny.
- ▶ Zajištění sociální péče zaměřené na nejstarší, často osamělé obyvatele obce, je jedním z významných znaků dobře fungující místní komunity.
- ▶ Podpora společenského a kulturního života na vesnici, vede k posílení kontaktů mezi členy vesnické komunity, k vytvoření pocitu sounáležitosti obyvatel se sídlem, obcí, krajinou, regionem, má velký stabilizující účinek především na mladou generaci, která je nejvíce náchylná ke stěhování do měst.

- Obec za podpory státních orgánů může jednotlivé akce a zájmové organizace finančně podporovat a poskytovat jim prostory k činnosti. Příklady společenských, kulturních a sportovních organizací a aktivit na vesnici – hasičský sbor, sdružení chovatelů a pěstitelů, červený kříž, myslivecké sdružení, spolky žen, sokol, tělovýchovná jednotka, folklorní sbor, ochotnické divadlo, kino, knihovna, sportoviště.

2. 5. Možné scénáře vývoje českého venkova a zemědělství

Elzakker (1994) vytvořil čtyři vlastní extrémní scénáře rozvoje českého zemědělství a venkova. Zvolil k tomu čtyři trendy současné české společnosti: kapitalismus, jeho opak – komunismus, nový trend environmentalismus a starý trend humanismus.

1. Scénář volný trh

K zemědělství je přistupováno jako ke každé jiné ekonomické aktivitě. Vyrábí se tam, kde je to levnější. Peníze jsou pro lidi důležitější než bezpečnost, životní prostředí či zaměstnání. V popředí zájmu je vývoj průmyslu. Sloganem vlády je „masová produkce pro masovou spotřebu“. Mzdy se pochopitelně zvyšují postupně, aby se udržela levná pracovní síla.

Dalším sloganem vlády je „nejdříve ekonomika, potom ekologie“. Aby se udržely nízké výrobní náklady českého zboží, životní prostředí je zanedbáváno tak dlouho, dokud to tolerují sousední země.

Zemědělství zůstává zanedbávaným sektorem. Výměra zemědělské půdy poklesla o 50%. Na venkově je malá nezaměstnanost, protože tam žije málo obyvatel. Lidé jsou zapotřebí v průmyslu, odstěhovali se proto do průmyslových center.

Volný trh je pro venkov pohromou. Je hezké říkat, že trh si vše bude regulovat sám, problémem však je to, že mnoho environmentálních a společenských nákladů nemá určenu svoji cenu a proto jej tvůrci hospodářské politiky nedokáží chápat a ohodnotit.

2. Scénář státní paternalismus

Je vysoká nezaměstnanost. Lidé se cítí natolik ohroženi rozpadem jistot a růstem sociální nerovnosti, že si přejí částečný návrat do časů, kdy byl život bez nebezpečí. Mít práci a důchod je pro ně důležitější než cokoli jiného.

V následujících letech se země přestává orientovat na Západ a uzavírá se do sebe. Ekonomika se soustřeďuje na soběstačnost. To se týká všech sektorů, zejména však zemědělství, které má desetiprocentní nadprodukcí. Zůstává zaměřeno jen na jednu funkci – produkci potravin. Kvalita potravin se nezlepšuje.

Většina lidí oceňuje životní jistoty. Mzdy a příjmy zůstávají velmi nízké, ale nízké jsou i ceny základních životních potřeb. Neexistuje žádná snaha o spory energie, naopak se nepřetržitě vyrábí „laciná“ později jaderná energie. Veřejnost je udržována v nevědomosti o důsledcích nepřetržitého, celá desetiletí trvajících, přehlížení stavu životního prostředí.

Pro venkovské obyvatelstvo může být tento vývoj z počátku příznivější, než scénář volného trhu. Poškození přírody, půdy a ekosystémů je však v obou případech velké a nežádoucí.

3. Ekologický scénář

Čisté životní prostředí je považováno za mnohem důležitější než hmotný prospěch, sociální jistoty a zaměstnanost. Slogan vlády zní „Dnes investovat do čisté budoucnosti“. Vyčištění prostředí, vývoj moderních technologií přátelských k životnímu prostředí, jejichž tržní hodnota stoupá, účelné využívání zdrojů při jejich rostoucích cenách a pozitivní image země se stávají mnohem důležitější než momentální vydělávání peněz.

Vláda investuje do rekvalifikací a vzdělání obyvatelstva. Vše, co škodí, je silně zdaněno, od benzínu a cigaret až po produkci odpadů. Významné investice směřují do sektoru veřejné dopravy, hlavně železnic a na ně navazujících autobusů. Rostoucí znečištění z provozu soukromých dopravních prostředků je zastaveno tak zvanou ekologickou daní, která se stává významným zdrojem státních příjmů. Podstatná část energie se vyrábí a spotřebovává místně. Princip „znečišťovatel platí“ se stává státní politikou.

Průmysl je decentralizován, tradiční průmyslová centra jsou rušena. Rozvoj sektoru služeb (zvláště turistiky) a lesnictví je rychlejší než vývoj průmyslu. Vládě se vyplatí zlepšovat infrastrukturu a veřejné služby na venkově, protože rostoucí turistický ruch

umožňuje získávat finanční prostředky. Mnoho Čechů odchází na venkov pracovat nebo jen na prázdniny nebo víkend

Zemědělské hospodaření v chráněných oblastech a v oblastech ochrany vodních zdrojů je založeno na metodách ekologického zemědělství. Ceny potravin jsou relativně vysoké, neboť do jejich ceny se započítávají výdaje na ochranu životního prostředí. Klíčovým slovem je kvalita.

K rozvinutí ekologicky přátelských technologií je zapotřebí vysokých investic, a to si tato země nemůže dovolit. Kromě toho schází vůle občanů České republiky upřednostnit zdraví a budoucnost před materiálním bohatstvím.

4. Scénář pro rozvoj venkova

Všude v západním světě lidé zjišťují, že materiální prospěch jim štěstí nepřináší. Materialismus vede k individualismu, duševní prázdnotě, rozbití rodiny, rozbití sociálních vazeb. Roste poznání, že rozvoj schopností jedince a rozvoj harmonických vztahů mezi lidmi navzájem je lepší cíl života.

Klíčovými hesly jsou diverzifikace, integrace a sebeurčení. Rozhodovací pravomoc je decentralizována a přenesena na regionální úroveň, na místní mnohaodvětvová sdružení pro rozvoj. Lidé se starají sami o sebe. Nová regionální sebedůvěra podporuje kulturu, folklór a řemesla. Menší, ale efektivní rozsah podnikání přispívá k vyšší zaměstnanosti.

Zemědělci přecházejí na soukromé hospodaření se smíšenými farmami. Přidaná hodnota zůstává v rámci venkovské ekonomiky, která ji vyprodukovala. Venkov se znovu stává důležitým dodavatelem rukodělného zboží. Každý region je soběstačný v produkci potravin a své přebytky nabízí též v nejbližších městech. Ekologické zemědělství dosahuje 10%.

Je ustanoven určitý druh společenské kontroly, zaměřený na znečištění. Znečištění je důkladně rozptýleno do malých aktivit po celé zemi, tudíž není tak viditelné.

Venkov žije. Hlavním zdrojem příjmů je turistika a malý průmysl. V zemědělství jsou nižší výdělky, mohou být však zvýšeny vedlejšími aktivitami farmářů nebo jejich účastí při zpracování a prodeji zemědělských produktů.

I tento model je extrémem a může přinést ekonomické problémy celé společnosti. Přináší nebezpečí izolace, nezájmu o globální, celosvětové problémy.

2. 6. Pojetí regionální a strukturální politiky podle EU

Cílem regionální politiky ve většině evropských zemí je podpora rozvoje problémových regionů spojená se snahou redukovat meziregionální diference. Restrukturalizace často zatěžuje regionální rozvoj tak významně, že regiony nejsou schopny vlastními silami zvládnout nezbytné strukturální změny. Společná strukturální politika EU v současné době výrazně ovlivňuje regionální politiku v členských zemích EU.

Strukturální politika EU je významnou součástí celkové politiky a je výrazem solidarity zemí s vysokým ekonomickým potenciálem vůči těm, které za nimi ekonomicky zaostávají. Strukturální politika EU je v souladu s tímto principem zaměřena na vytváření srovnatelných podmínek pro hospodářskou soutěž mezi členskými státy.

Významným nástrojem pro uskutečňování strukturální politiky EU jsou strukturální fondy, jejichž prostřednictvím je možné exaktně vymezené oblasti podle existujících strukturálních cílů EU podporovat. Tyto fondy jsou součástí rozpočtu EU (Majerová a kol., 2000b).

System strukturálních fondů:

- ▶ Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF),
- ▶ Evropský sociální fond (ESF),
- ▶ Evropský zemědělský garanční a podpůrný fond (EAGGF),
- ▶ Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG).

Evropský regionální rozvojový fond (ERDF)

Evropský regionální rozvojový fond byl zřízen v roce 1974 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím regionální rozvojových programů zaměřených na nejvíce postižené oblasti a ke snižování meziregionálních nerovností. Zahrnuje investice do infrastruktury (včetně transevropských sítí), na rozvoj malého a středního podnikání, investice do životního prostředí, výchovy a zdraví, výzkumu a vývoje atd. Od roku 2000 došlo k rozšíření podpor na investice v regionech se zaostávající úrovní rozvoje, a to i s podporami do vzdělání a zdravotnictví.

Evropský sociální fond (ESF)

Evropský sociální fond, založený v roce 1960 jako hlavní nástroj společné sociální politiky, se zaměřuje na prevenci a na boj s nezaměstnaností, na rozvoj lidských zdrojů a na podporu integrace na trhu práce. Zaměřuje se především na integraci dlouhodobě nezaměstnaných a mladých lidí či osob vyloučených z trhu práce do pracovního procesu. Podporuje stejné příležitosti na trhu práce, adaptaci pracovníků na změny a systém dalšího vzdělávání a kvalifikace.

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)

EAGGF se skládá ze dvou částí - Podpůrné sekce a Záruční sekce. Do systému strukturálních fondů je zahrnuta pouze Podpůrná sekce, která poskytuje podporu pro modernizaci a strukturální zlepšení v zemědělství.

Finanční nástroj pro podporu rybolovu (FIFG)

Fond založený roku 1993 (formálně uznaný strukturálním fondem až v roce 2000) se zaměřuje na podporu rybolovu ve všech pobřežních oblastech a financuje opatření, jakými jsou modernizace a restrukturalizace loďstva, rozvoj aquakultury, marketing a podpora produkce, přístavní zařízení (Majerová a kol., 2001a).

2. 6. Lidské zdroje v rozvoji regionů

Majerová a kol. (2000b) usuzuje, že koncepce rozvoje a trvale udržitelného růstu úzce souvisí s globálními problémy současného světa. Růst v kterékoliv oblasti společenského života musí čerpat zdroje. Přírodní zdroje, i ty, které byly dříve pokládány za obnovitelné, jsou v podstatě vyčerpány. Má-li se dále dosahovat růstu, může to být pouze prostřednictvím využívání obnovitelných zdrojů, mezi nimiž zauímají čelné místo lidské zdroje. Každý člověk vládne určitým potenciálem, který často není plně využit. Plně využit není ani potenciál kooperace lidí. Lidé pracující ve skupinách a týmech své možnosti ve vzájemném kontaktu a kooperaci obohacují, rozšiřují a korigují své názory, náměty, ideje

atd. Lidský potenciál skupin, organizací, je více než pouhý souhrn dílčích potenciálů jednotlivců. Vžil se pro něj pojem lidské zdroje. Ztráty, které vznikají nevyužíváním lidských zdrojů zpomalují nebo přímo blokují další růst.

Moderní státy jsou si vědomy, že kultivace lidského potenciálu představuje nikdy nekončící proces. Proto usilují o zvyšování úrovně vzdělanosti populace, věnují stálou pozornost rozvoji schopných jedinců a vytvářejí podmínky pro jejich uplatnění.

Lidský potenciál společnosti je velice významným faktorem, usnadňujícím projektování a zavádění změn, resp. jejich stimulaci.

Národní rozvojový plán České republiky věnuje značnou pozornost rozvoji lidských zdrojů i rozvoji venkova.

V komplexním hodnocení silných a slabých stránek hospodářského, sociálního a regionálního vývoje České republiky je v Národním rozvojovém plánu České republiky uváděna jako silná stránka, týkající se lidských zdrojů kvalifikace stávajících pracovních sil, zejména vysoká úroveň kvalifikace v dělnických profesích a u středoškolsky vzdělaných kádrů. Zároveň je jako silná stránka vývoje uváděn nízký podíl zaměstnanců v primárním sektoru. Pokles pracovních sil v zemědělství od roku 1990 je toho důkazem.

K slabým stránkám pak patří malá mobilita a adaptabilita pracovních sil a zároveň nedořešená koncepce vzdělávací soustavy. Kromě toho se slabými stránkami objevuje vylidňování venkova v důsledku poklesu místních pracovních příležitostí, zhoršování dopravní obslužnosti veřejnou dopravou a nedostatečných občanských služeb. Nízká mobilita pracovních sil souvisí především s nedostatkem bytů a problematickým fungováním trhu s nimi. Dalším závažným aspektem omezujícím mobilitu je zakořeněnost lidí v určitém regionu a neochota stěhovat se za prací, případně za ní dojíždět.

Vylidňování venkova v důsledku poklesu místních pracovních příležitostí a zhoršování dopravní obslužnosti veřejnou dopravou se projevuje úbytkem obyvatelstva a jeho stárnutím zejména v malých a velmi malých sídlech, která však nezanikají. Ekonomické podmínky obsluhy těchto sídel se postupně zhoršují. Tato skutečnost vede jednak k degradaci periferních oblastí, jednak k podstatnému zhoršování provozních nákladů obcí v přepočtu na jednoho obyvatele.

Za nejvýznamnější priority v této oblasti lze dle Majerové a kol. (2000b) pokládat:

► **řešení problémů zaměstnanosti a adaptability lidských zdrojů**

zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek, vzdělávání a vytváření nových pracovních míst s důrazem na ohrožené regiony a skupiny obyvatelstva a na venkov,

► **rozvoj celoživotního vzdělávání a výchovy.**

2. 6. 1. Význam prostoru v řízení lidských zdrojů

V současném světě, kde se objevuje nebezpečí, že budeme „pohlčeni“ nově se tvořící odcizenou globální kulturou (zatím odtrženou svým způsobem i od většiny etických hodnot), stále více stoupá přirozený význam toho, že každý člověk potřebuje někam náležet, mít povědomí o svých kořenech jako o pevném bodu v dnešním světě, v němž se všechny jistoty stávají tak relativním pojmem. Proto s pojmem globalizace vystupuje v zahraničí používaný termín lokalizace, pro naši současnost dobře slučitelný s pojmem regionalizace, spolu s kterým bývá vyzdvihována také různost místních kultur a jejich specifická, která při tolerantnosti se stává přínosem a obohacením celosvětového společenství.

Kulturní tradice regionu jsou skutečně něčím, s čím je možné se identifikovat za předpokladu uvědomění si toho, co je kulturní kapitál ukrytý v regionální kultuře.

Mimo jiné je nezbytné zachytit ideje a myšlenky na úrovni regionů, které mají vazby na celý „region Čech“ a popřípadě i na region Evropské unie (Krninská, 2002).

3. METODIKA A CÍL PRÁCE

Hlavním cílem mé bakalářské práce je specifikovat nové možnosti a požadavky působící na stabilizaci venkovských regionů. Hledat oblasti, ve kterých by lidské zdroje přispěly k udržení obyvatel na venkově a hledat způsoby, jak by lidské zdroje zvýšily spokojenost obyvatel s životem na venkově a tím by došlo k částečné stabilizaci daných regionů.

Jako oblast mého výzkumu jsem si vybrala obec Doudleby a obec Čkyně, u kterých se pokusím o jejich srovnání a to - v mobilitě lidských zdrojů, zaměstnání, občanské vybavenosti, spokojenosti se vzhledem obce, s mezilidskými vztahy uvnitř obce a v neposlední řadě porovnání dodržování zvyků a tradic v obci.

Pro zpracování této práce byla využita celá řada literárních zdrojů s ohledem na jejich aktuálnost a vhodnost využití, údaje Českého statistického úřadu, informace z webových stránek Ministerstva pro místní rozvoj, konzultace na obecních úřadech ve vybraných obcích a v neposlední řadě konzultace s vedoucím práce.

Vytváření práce mělo několik fází, ale v podstatě ji lze rozdělit do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. V první, teoretické části došlo nejprve k prostudování literárních pramenů vztahujících se k rozvoji venkovských regionů, zabývajících se lidskými zdroji, jejich řízením i rozvojem a následně byla sestavena literární rešerše.

Na teoretickou část pak navazuje část praktická. Zde byly nejprve vybrány dvě reprezentující obce a to z okresu českokobudějovického – obec Doudleby a z okresu prachatického - obec Čkyně. Nejdříve byly popsány profily těchto obcí, jejich historie a vývoj. Další část spočívala ve sběru dat formou dotazníkového šetření. Dotazník jsem vybrala z důvodu, že umožňuje pokud možno přesné a úplné zaznamenání zjišťovaných informací. Oblastí tohoto výzkumu byly výše uvedené obce Doudleby a Čkyně. Respondenti byli získáni pomocí náhodného výběru. Minimální počet dotazovaných byl 55 v obci Čkyně a 30 v obci Doudleby. Tyto počty byly stanoveny tak, aby byla dodržena určitá vypovídatelnost následně získaných dat a aby byl zachován poměr ke skutečnému počtu obyvatel těchto obcí.

Dotazník byl sestaven na základě určitých faktorů, které ovlivňují jeho typ, obsah, strategii, druh a způsob kladení otázek. Těmito faktory jsou: způsob šíření dotazníků (osobně rozdávané a sbírané dotazníky), časový aspekt (časově velmi náročná terénní práce) a způsob zpracování otázek (možnost sumarizace a kvantifikace odpovědí).

Otázky byly v dotazníku uspořádány tak, aby z hlediska respondenta tvořily určitý logický celek. V řazení otázek jsem postupovala tak, aby otázky, které mohou ovlivnit odpovědi na jiné otázky, těmto otázkám nepředcházely. Snažila jsem se také vyvarovat špatně položeným otázkám, které bývají jedním z hlavních zdrojů nepřesných a chybných odpovědí. Při formulování otázek jsem dbala na dodržení těchto pravidel:

- ▶ používat jednoduchý jazyk – pokud možno všem srozumitelný,
- ▶ používat respondentům známý slovník,
- ▶ vyloučit dlouhé otázky – respondent by se unavil,
- ▶ vyloučit vágní nebo víceznačná slova,
- ▶ vyloučit dvojité otázky – nesmí se současně dotazovat na více věcí,
- ▶ vyloučit sugestivní otázky – nemají neutrální charakter,
- ▶ vyloučit zavádějící otázky – favorizují určitý typ odpovědi,
- ▶ vyloučit pro respondenta nepříjemné otázky – příliš osobní otázky.

V dotazníku jsem použila především otázky uzavřené s předem nabízenou odpovědí. Pro upřesnění odpovědi a získání hlubší informace jsem některé z nich rozvinula v otázky otevřené. Ty jsem volila také proto, aby se respondent mohl vyjádřit dle vlastního uvážení.

Při vypracovávání dotazníku jsem se snažila postihnout všechny zásadní oblasti života na venkově, které více či méně souvisejí s lidskými zdroji. Otázky v dotazníku jsem rozložila do osmi hlavních částí. Úvodní část tvoří identifikační otázky, které se zaměřují na osobní údaje dotazovaného a to na: pohlaví, věk a vzdělání. Druhá část se zabývá mobilitou lidských zdrojů, třetí část se týká zaměstnanosti a studia, čtvrtá se zaměřuje na občanskou vybavenost, v páté části zjišťuji zájem o další vzdělávání a kulturu v obci, dále

spokojenost se vzhledem obce a mezilidské vztahy v obci. Poslední část se věnuje dodržování zvyků a tradic v obci.

Po dokončení terénní práce, která spočívala v dotazování se místních obyvatel již výše uvedených obcí, následovala fáze vyhodnocení dat. V této části jsem se soustředila na utřídění a zpracování získaných dat pomocí programů Microsoft Word a Excel. Získané informace jsem dále podrobila analýze, vhodně interpretovala a provedla diskusi.

4. VLASTNÍ PRÁCE

4. 1. Charakteristika obcí

4. 1. 1. Základní údaje o obci Čkyně

Statistické údaje za základní územní jednotku (ZUJ) 550167 - Čkyně

Obecná charakteristika (údaje roku 2004)

Nadmořská výška (m n.m.)	550
Katastrální plocha (ha)	2068
Počet částí obce	7

Obyvatelstvo (údaje roku 2004)

Počet bydlících obyvatel k 31.12	1504
Muži (z poč.bydl.obyv.k 31.12)	714
Ženy (z poč.bydl.obyv.k 31.12)	790

Obyvatelstvo podle stupně vzdělání

Bez vzdělání	2
Základní vč. neukončeného	290
Vyučení a střední odborné bez maturity	538
Úplné střední s maturitou	268
Vyšší odborné a nástavbové	28
Vysokoškolské	62

Kultura (údaje roku 2004)

Veřejná knihovna vč. poboček	1
Kulturní zařízení	1

Školství (údaje roku 2004)

Mateřská škola	1
Základní škola - vyšší stupeň (1.-9. ročník)	1

Sport (údaje roku 2004)

Tělocvičny (vč. školních)	1
Stadiony otevřené	1
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	3

Zdravotnictví (údaje roku 2004)

Samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé	1
Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	1
Detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře	
- stomatologa	1
- gynekologa	1
Zařízení lékárenské péče	1

4. 1. 2. Dějiny obce Čkyně

Obec Čkyně leží v údolí říčky Volňky v okrese Prachatice 8 km severně od města Vimperk v nadmořské výšce 550 m.

Přesné datum vzniku Čkyně nelze stanovit, protože se nezachovaly žádné spolehlivé prameny. Základy vzniku Čkyně můžeme tedy položit do 13. století, kdy došlo k rozsáhlé výstavbě řady nových osad v Čechách a na Moravě. V první polovině 13. století byla vystavěna tvrz, která tvořila základ příští vesnice Čkyně, jež obdržela název podle osobního jména Ček. Starší název Čekyně se později změnil na Čkyně. S postupným růstem osídlování vznikly další vesnice v okolí: Bošice, Budilov, Onšovice (1315), Lčovice (1321), Horosedly (okolo 1400). Teprve ze 16. století jsou doloženy Předence, Spůle (1544) a Záhoříčko (1545).

V roce 1537 povýšil český král Ferdinand I. dosavadní vesnici Čkyně na městečko, které získalo právo pečtit své vydané písemnosti zeleným voskem, mohlo užívat vlastní městský znak, konat týdenní trhy v sobotu a dva výroční trhy ročně – na den sv. Maří Magdaleny (22. 7.) a sv. Mikuláše (6.12). Listina se měla stát základem pro další hospodářský a kulturní rozvoj Čkyně, měla vytvořit podmínky pro její pozdější rozmach. Čkyně se měla stát významným obchodním střediskem na spojnici měst Vimperka a Strakonice.

V roce 1828 vybudovala vrchnost ve Čkyni židovskou synagógu, která údajně patřila k nejlepším v Prácheňském kraji.

Do života obyvatelstva Čkyně přineslo 19. století celou řadu změn. Roku 1869 byla zřízena samostatná pošta. Roku 1905 byl ve Čkyni otevřen telegrafní úřad. Došlo také ke zlepšení dopravního spojení s okolím. Roku 1893 byla otevřena železniční trať Strakonice – Vimperk.

Vzpomínkou na 1. světovou válku je pomník padlých, který byl vybudován roku 1933 a tentýž rok dostala Čkyně povolení užívat vlastní městský znak.

V roce 1937 dostala čilá jednota ČS. obce legionářské povolení postavit v obci biograf.

Dějiny uvádějí, že v obci na počátku 20. století fungovaly tyto spolky: Živnostenské společenstvo, Sbor dobrovolných hasičů, Národní jednota pošumavská, Svaz stavebních dělníků, tělocvičná jednota Sokol, Včelařský spolek, peněžní ústavy – Záložní a Úvěrový spolek a Raiffeisenova záložna Vzájemnost.

Kulturní památky ve Čkyni a okolí

V blízkosti obce, ve vzdálenosti 2 km jihovýchodně od osady Lčovice, leží významná pravěká památka – **hradiště Věmec**, které pochází z doby pozdně haltštatské a laténské a patří k nejvýznamnějším a největším pravěkým hradištím v Čechách.

Nejvýznamnější stavební památkou ve Čkyni je **farní kostel sv. Maří Magdalény** pocházející z 13. století.

Zámek ve Čkyni, na jehož vzhledu se uplatňují pseudogotické a pseudobarokní prvky, je budovou ne příliš významnou.

Památkou na někdejší židovské osídlení Čkyně jsou bývalá **synagoga** z roku 1828 a židovský hřbitov založený na sklonku 17. století.

4. 1. 3. Základní údaje o obci Doudleby

Statistické údaje za základní územní jednotku (ZUJ) 544400 - Doudleby

Obecná charakteristika (údaje roku 2004)

První písemná zpráva (rok)	1088
Nadmořská výška (m n.m.)	425
Katastrální plocha (ha)	586
Počet částí obce	2

Obyvatelstvo (údaje roku 2004)

Počet bydlících obyvatel k 31.12.	354
Muži (z poč.bydl.obyv.k 31.12.)	181
Ženy (z poč.bydl.obyv.k 31.12.)	173

Obyvatelstvo podle stupně vzdělání

Bez vzdělání	1
Základní vč. neukončeného	68
Vyučení a střední odborné bez maturity	150
Úplné střední s maturitou	55
Vyšší odborné a nástavbové	12
Vysokoškolské	11

Kultura (údaje roku 2004)

Veřejná knihovna vč. poboček	1
Kulturní zařízení	1

Školství (údaje roku 2004)

Mateřská škola	1
Základní škola - nižší stupeň (1 - 5. ročník)	1

Sport (údaje roku 2004)

Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	1
---	---

Zdravotnictví (údaje roku 2004)

Detasované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	1
--	---

4. 1. 4. Dějiny obce Doudleby

První písemná zmínka o Doudlebech pochází z roku 981 od kronikáře Kosmy. Ten popsal panství knížete Slavníka a za meze na jižní straně panství pokládá Chýnov, Doudleby a Netolice. Kosmas všechna tři uvedená místa nazývá „městy“. Toto hůře dostupné území bylo prakticky dosti nezávislé až do roku 995, kdy jej Přemyslovci po vyvraždění Slavníkovců připoutali k Čechám. Hradiště bylo zabráno a byli do něj dosazeni královští úředníci. Tato nenadálá změna však posílila význam Doudleb, jako správního střediska jihu Čech.

V roce 1268 stvrzuje Přemysl Otakar II. vyšehradskému proboštovi Petrovi starobylé výsady a daruje mu mimo jiné pokuty soudní v župách: Prácheň, Bozen, Pecka a Doudleby. Ale to je snad poslední zmínka o Doudlebech. Se založením blízkého města Českých Budějovic upadá rychle sláva Doudleb tak, že ani ne třicet let po vydání této

listiny se nachází Doudleby v soukromém držení. Ujal se jich rod, po jižních Čechách mohutně rozvětvený – rod Doudlebských z Doudleb.

O historii Doudleb v minulých stoletích se toho bohužel moc neví. Obecní kronika začala být psána až v roce 1921, předtím se buď nepsala, nebo nedochovala. Na počátku 20. století fungují v obci hasičský, ochotnický spolek „Doudleban“ a mostní spolek.

Dnes se o tomto kraji mluví hlavně v souvislosti s národopisem. Lidé si zde totiž zachovali dlouho svoje nářečí, svůj lidový oděv a svoje zvyky. Například kroj se zde běžně nosil ještě na počátku 20. století (v té době se kromě Chodska v Čechách už nikde jinde nenosil). Nářečí již dávno zaniklo, pouze někteří starší lidé užívají v hovorové řeči některá slova, která užívali i jejich předci třeba před sto lety.

V samotné obci Doudleby je folklór stále živý. Je zde Národopisný soubor Doudleban, který v současnosti každoročně pořádá Doudlebský masopust, Dožínky a další akce.

V Doudlebech však není bohatý pouze folklór, ale obec nabízí i řadu možností ke sportovnímu vyžití, které zahrnují tenis, nohejbal, volejbal, stolní tenis, posilovna, v zimě lyžařský vlek nebo bruslení. V obci také fungují družstva nohejbalu hrající okresní přebor, stolního tenisu hrající okresní ligu nebo družstvo šipkařů.

Kulturní památky v Doudlebech

Kostel sv. Vincence - První zmínka o existenci kostela doudlebského pochází z roku 1143, kdy prameny uvádí, že v Doudlebech jest fara. Dnešní zařízení i podoba kostela pochází z 1. poloviny 18. století. K jeho vzácnějším památkám patří obraz Panny Marie (Doudlebské madony).

Kaple sv. Barbory – byla postavena v roce 1671 zedníkem Cyprianem z Velešína. Kamenná pieta – pieta před kostelem pochází z doby okolo roku 1756.

Dům č.p. 13 v Doudlebech - pod mostem pochází z roku 1851 a je postaven ve stylu „selského baroka“. Dříve se zde říkalo „u tetiček“, poněvadž stavení patřilo svobodným ženám z rodiny Hlachů. Potomkům rodiny Hlachů náleží tento dům dodnes.

4. 2. Zpracování získaných dat a vyhodnocení výsledků

Dotazníky byly získány v konečné fázi od 55 respondentů v obci Čkyně a od 30 v obci Doudleby. Data a informace vycházející z dotazníků jsem zpracovala do tabulek a grafů a tyto budou následně diskutovány. Pro přehlednost jsem výsledky rozdělila do šesti tématických okruhů, které budu postupně vyhodnocovat. V první části budu analyzovat identifikační otázky, následně zhodnotím pohyb lidských zdrojů ve vybraných obcích, poté se budu věnovat zaměstnanosti a studiu v obcích, dále se zaměřím na jejich občanskou vybavenost, na zájem obyvatel o další vzdělávání a kulturu v obci, na spokojenost obyvatel se vzhledem obce a mezilidskými vztahy uvnitř obce a nakonec porovnáám dodržování zvyků a tradic v obcích.

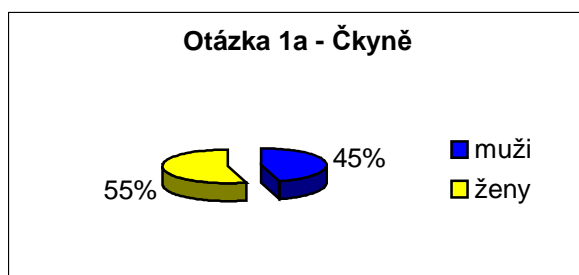
4 . 2. 1. Identifikace zkoumaného souboru

Otázka č. 1a: Pohlaví

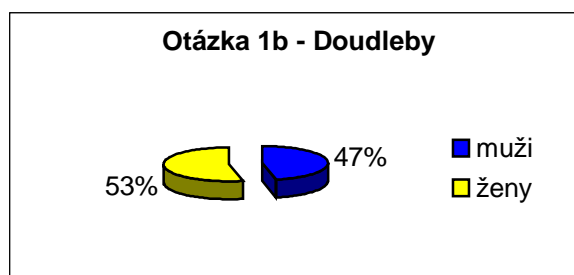
Tabulka č. 1: Zastoupení mužů a žen mezi respondenty v obcích Čkyně a Doudleby

Pohlaví	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
muži	25	45%	14	47%
ženy	30	55%	16	53%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 1a: Zastoupení mužů a žen mezi respondenty

Graf č. 1b: Zastoupení mužů a žen mezi respondenty

Výsledky a diskuse:

Z výsledků vyplývá, že v obou obcích měly ženy mezi respondenty nepatrnou převahu. V obci Čkyně bylo mezi dotazovanými o 10 % více žen než mužů a v obci Doudleby o 6 %. V obci Čkyně složení žen a mužů ve skupině respondentů odpovídá poměru žen a mužů v celkovém počtu obyvatel, které uvádí statistický úřad z roku

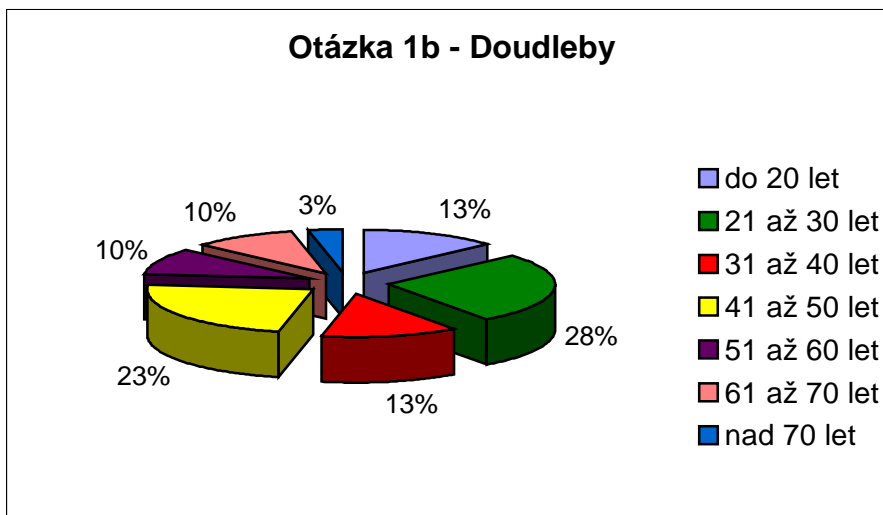
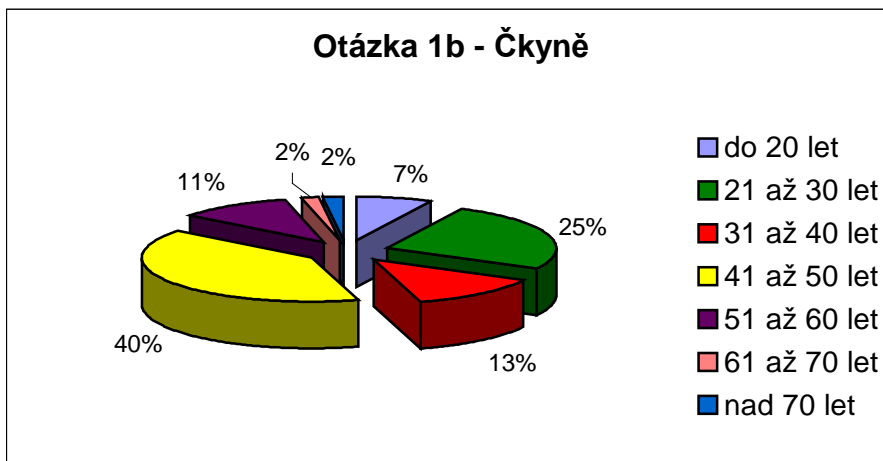
2004. Naopak v Doudlebech žije dle statistického úřadu o něco málo více mužů. Výsledky počtů respondentů z Doudleb s převažujícími ženami by se tedy mohly vysvětlit větší ochotou žen zúčastnit se dotazníkového šetření.

Otázka č. 1b: Věková kategorie

Tabulka č. 2: Zastoupení jednotlivých věkových kategorií

Věková skupina	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
do 20 let	4	7%	4	13%
21 až 30 let	14	25%	8	27%
31 až 40 let	7	13%	4	13%
41 až 50 let	22	40%	7	23%
51 až 60 let	6	11%	3	10%
61 až 70 let	1	2%	3	10%
nad 70 let	1	2%	1	3%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Graf č. 2a, 2b: Zastoupení jednotlivých věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Výsledky ukazují, že v obci Čkyně je nejsilnější věková kategorie 41 až 50 let, která tvoří 40 % dotazovaných. V obci Doudleby má největší procentuelní zastoupení kategorie 21 až 30 let a to 27 %. Nejmenšího počtu procent dosahuje v obou obcích shodně kategorie 70 a více let.

Počty respondentů u věkové skupiny 41 až 50 let ve Čkyni korespondují s celorepublikovým problémem a to, že venkovské obyvatelstvo stárne. Důvodem není jen nízká porodnost, ale i odchod mladých lidí do měst.

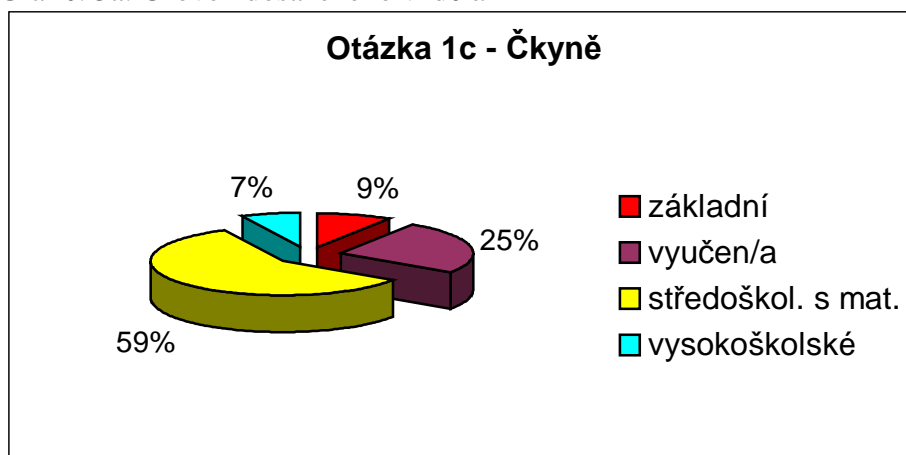
V Doudlebech tento trend přetrvával u předešlých generací, které ve velké míře odcházely do měst. Přibližně od roku 1996 se Doudleby částečně stávají satelitní vesnicí pro obyvatele odcházející z Českých Budějovic.

Otázka č. 1c: Nejvyšší dosažené vzdělání

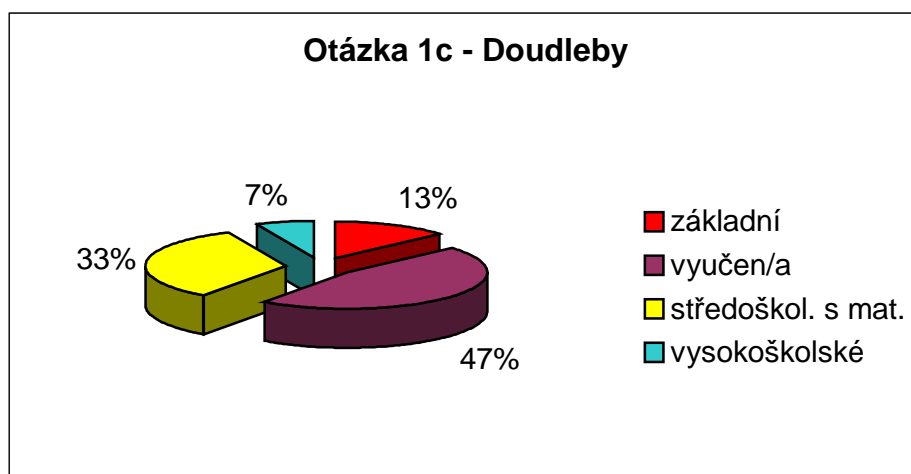
Tabulka č. 3: Úroveň dosaženého vzdělání

Vzdělání	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
základní	5	9%	4	13%
vyučen/a	14	25%	14	47%
středoškol. s mat.	32	58%	10	33%
vysokoškolské	4	7%	2	7%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Graf č. 3a: Úroveň dosaženého vzdělání

Graf č. 3b: Úroveň dosaženého vzdělání

Výsledky a diskuse:

V obci Čkyně tvoří největší podíl respondenti se středoškolským vzděláním a to celých 58 %. Čtvrtina dotazovaných ze Čkyně je vyučena. Zatímco v obci Doudleby je téměř polovina respondentů vyučena a přibližně třetina má středoškolské vzdělání. Vysokoškolsky vzdělaní mají v obou obcích shodný podíl a to 7 %. Tento výsledek potvrzuje celorepublikové statistické údaje o počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.

Získané informace o dosaženém základním vzdělání nejsou příliš směrodatné, jelikož slučují studenty středních škol a zároveň obyvatele s konečným základním vzděláním. Tito však byli pouze dva a to z nejvyšší věkové kategorie. Z ekonomicky aktivních respondentů dnes již nikdo nemá pouze základní vzdělání, protože jsou si zřejmě vědomi toho, jak obtížné je v této situaci uplatnit se na trhu práce.

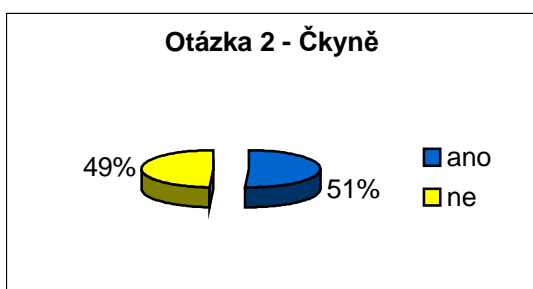
4. 2. 2. Mobilita lidských zdrojů

Otázka č. 2: Přistěhoval/a jste se do obce z jiného města/vesnice?

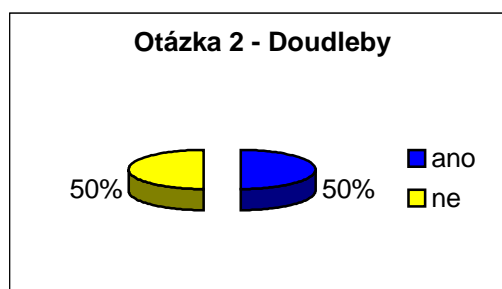
Tabulka č. 4: Poměr přistěhovalých a starousedlíků

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
ano	28	51%	15	50%
ne	27	49%	15	50%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 4a: Poměr přistěhovalých a starousedlíků

Graf č. 4b: Poměr přistěhovalých a starousedlíků

Výsledky a diskuse:

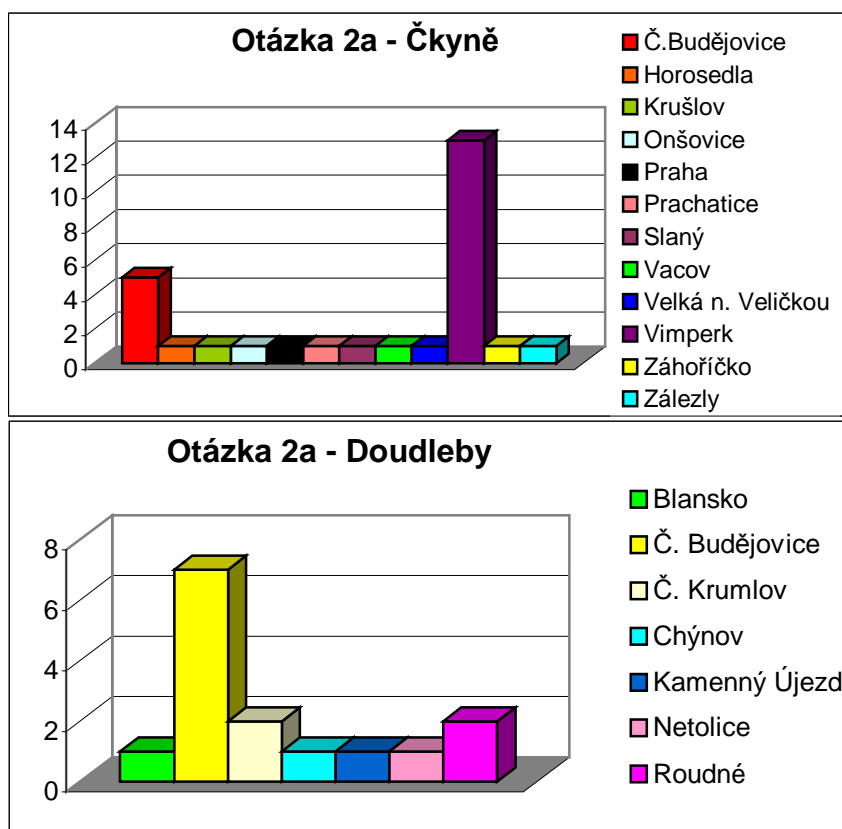
U obou obcí vychází podíl přistěhovalých a starousedlíků téměř shodně – v obci Doudleby 50 % přistěhovalých a ve Čkyni 51%. Podíváme-li se na statistická data (viz. přílohy), tak zjistíme, že obě obce mají kladné saldo migrace a zároveň u obou obcí počet přistěhovalých převyšuje počet vystěhovalých o více než polovinu. U obce Čkyně je saldo migrace výraznější.

Otázka č. 2a: Odkud jste se přistěhoval/a?

Tabulka č. 5: Místa, odkud se respondenti přistěhovali

Čkyně			Doudleby		
Místa	počet	%	Místa	počet	%
Č.Budějovice	5	18%	Blansko	1	7%
Horosedla	1	4%	Č. Budějovice	7	47%
Krušlov	1	4%	Č. Krumlov	2	13%
Onšovice	1	4%	Chýnov	1	7%
Praha	1	4%	Kamenný Újezd	1	7%
Prachatice	1	4%	Netolice	1	7%
Slaný	1	4%	Roudné	2	13%
Vacov	1	4%	<i>celkem odp.</i>	<i>15</i>	<i>100%</i>
Velká n. Veličkou	1	4%			
Vimperk	13	46%			
Záhoříčko	1	4%			
Zálezly	1	4%			
<i>celkem odp.</i>	<i>28</i>	<i>100%</i>			

Graf č. 5a, 5b: Místa, odkud se respondenti přistěhovali

Výsledky a diskuse:

Z výsledků je patrné, že nejvíce se lidé stěhují do obcí z nejbližších měst. Konkrétně z Vimperka se do obce Čkyně přestěhovalo 46 % respondentů a z Českých Budějovic do Doudleb 47 % dotazovaných. Druhá polovina respondentů se pak do obou obcí přistěhovala většinou z menších okolních vesnic. Vyjimku tvoří pouze Praha, odkud se do Čkyně přistěhoval jeden z dotazovaných.

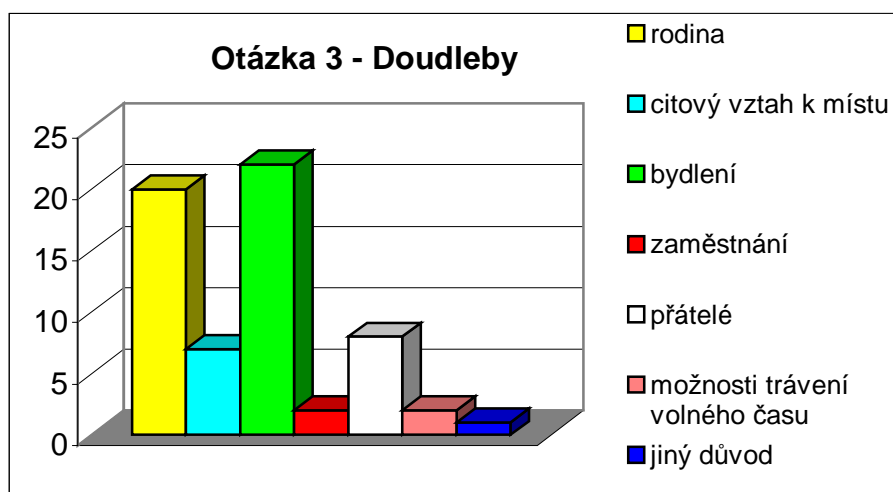
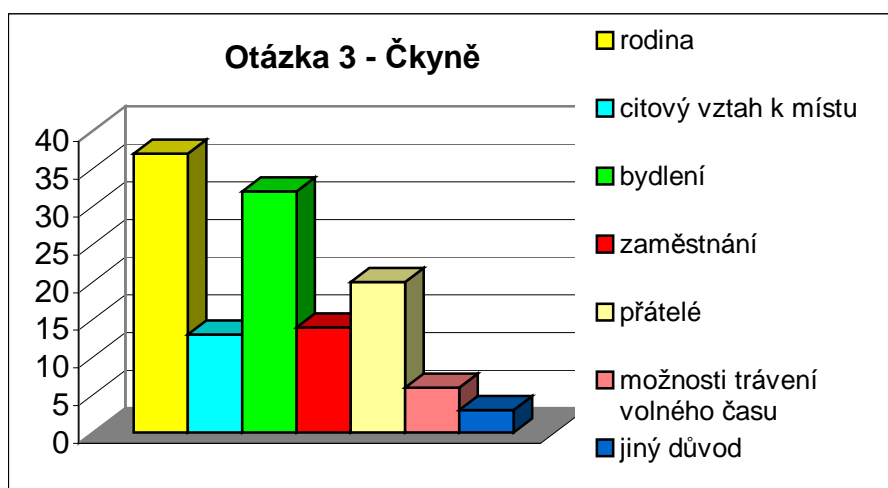
Dá se říct, že data získaná z dotazníků, potvrzují novodobý trend, který spočívá v odchodu obyvatel měst na nedaleký venkov. V České republice si však ještě nezískal takovou oblibu.

Otázka č. 3: Důvody, které Vás přitahují k obci?

Tabulka č. 6: Důvody být obyvatelem obce

Důvody	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
rodina	37	30%	20	32%
citový vztah k místu	13	10%	7	11%
bydlení	32	26%	22	35%
zaměstnání	14	11%	2	3%
přátelé	20	16%	8	13%
možnosti trávení volného času	6	5%	2	3%
jiný důvod	3	2%	1	2%
<i>celkem odp.</i>	<i>125</i>	<i>100%</i>	<i>62</i>	<i>100%</i>

Graf č. 5a, 5b: Důvody být obyvatelem obce

Výsledky a diskuse:

U této otázky byla možnost vybrat více odpovědí. Počet celkem tedy udává celkový počet získaných odpovědí. Z výsledků v tabulce vidíme, že nejsilnějším poutem, které přitahuje obyvatele k obci je v případě Čkyně rodina, kterou uvedlo 30 % dotazovaných a bydlení s 26 %. Pro obyvatele Doudleb je nejdůležitějším motivem, který je udržuje v obci, bydlení s 35 %.

Rodina byla důvodem, proč být obyvatelem obce ve většině případů pro starousedlíky, zatímco nově příchozí přitahuje k obci bydlení.

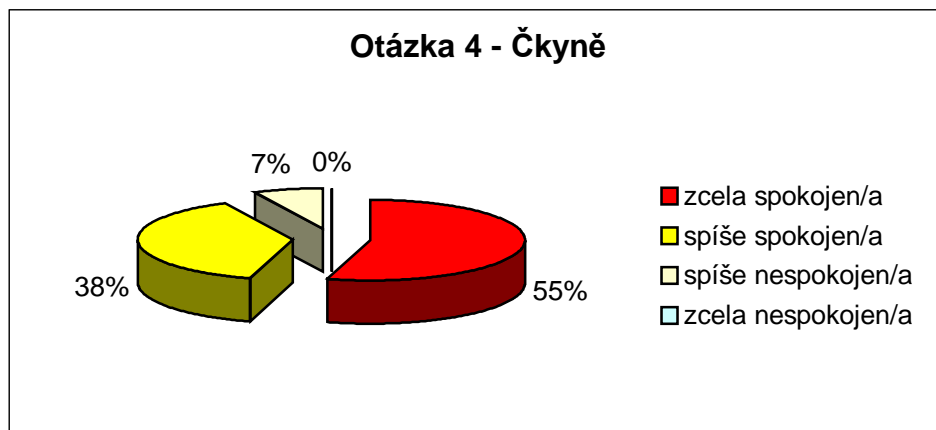
Důvodem nejméně uváděným byla možnost trávení volného času. Podle mého názoru by se i tento motiv měl posilovat a to obzvláště u mladých lidí, protože se zdá, že právě možnost trávení volného času je považována spíše za handicap obcí a často i důvod, proč mladí lidé opouštějí venkov. Obce by měly v rámci svých možností využít veškerý potenciál k vytvoření podmínek pro aktivní trávení volného času, kterými by oslovily mladou generaci.

Otázka č. 4: Jak jste spokojeni se svým bydlením?

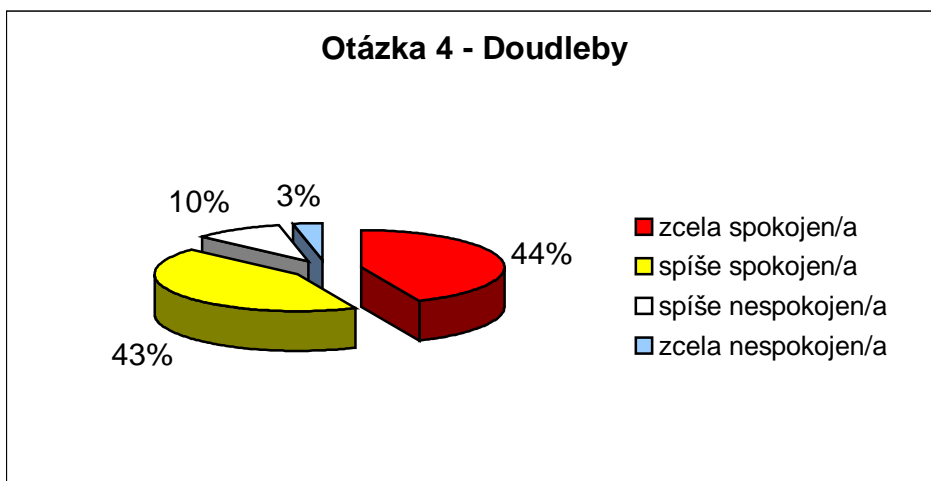
Tabulka č. 7: Stupně spokojenosti

Stupně spokojenosti	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
zcela spokojen/a	30	55%	13	43%
spíše spokojen/a	21	38%	13	43%
spíše nespokojen/a	4	7%	3	10%
zcela nespokojen/a	0	0%	1	3%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 7a: Stupně spokojenosti

Graf č. 7b: Stupně spokojenosti

Výsledky a diskuse:

V obci Čkyně je více než polovina respondentů se svým bydlením naprosto spokojena. Pouze 7 % dotazovaných uvedlo, že je se svým bydlením spíše nespokojeno. Na druhé straně obyvatelé Doudleb jsou se svým bydlením spokojeni méně. Z 10 % respondenti odpověděli, že jsou spíše nespokojeni. A 3 % dotazovaných je dokonce úplně nespokojeno.

Tento údaj se zdá v rozporu s tím, že naprostá většina obyvatel Doudleb vlastní svůj domek. Jenže tato obydlení bývají často dvou či dokonce tří generační. A to by právě mohl být důvod, proč někteří respondenti uvedli, že jsou zcela nespokojeni se svým bydlením. Jak je známo soužití více generací pohromadě bývá často zdrojem nejednoho problému. Dále by zdrojem nespokojenosti mohlo být také menší množství peněžních prostředků, které zbývá obyvatelům Doudleb na opravy svých stavení. K tomuto závěru jsem došla přímo při osobních rozhovorech s účastníky tohoto dotazníkového šetření.

Na druhou stranu je nutno říct, že ve srovnání s obyvateli velkých měst, jsou obyvatelé těchto obcí spokojeni se svým bydlením v mnohem větší míře.

Otázka č. 5: Chtěl/a byste se někdy přestěhovat mimo obec svého bydliště?

Tabulka č. 8: Zájem o přestěhování celkem za obec

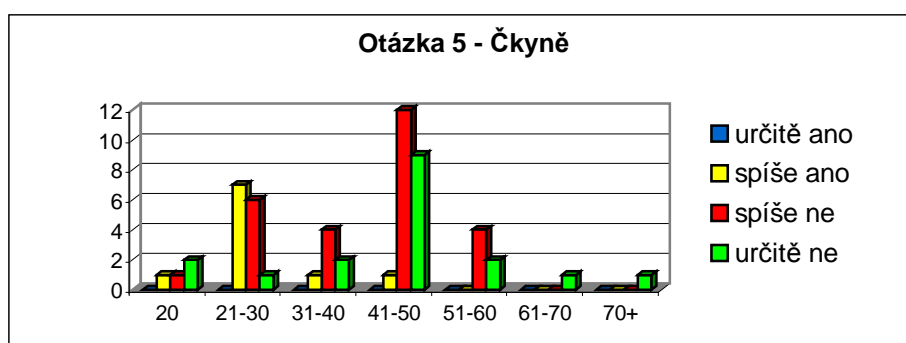
Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
určitě ano	0	0%	2	7%
spíše ano	10	18%	7	23%
spíše ne	27	49%	11	37%
určitě ne	18	33%	10	33%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Tabulka č. 7: Zájem o přestěhování dle věkových kategorií

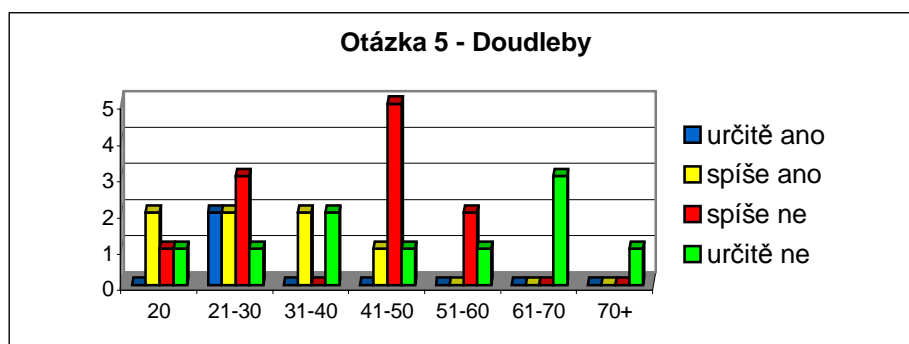
Čkyně														
Odpovědi	do 20		21 - 30		31 - 40		41 - 50		51 - 60		61 - 70		nad 70	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
určitě ano	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
spíše ano	1	25%	7	50%	1	14%	1	5%	0	0%	0	0%	0	0%
spíše ne	1	25%	6	43%	4	57%	12	55%	4	67%	0	0%	0	0%
určitě ne	2	50%	1	7%	2	29%	9	41%	2	33%	1	100%	1	100%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>14</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>22</i>	<i>100%</i>	<i>6</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Doudleby														
Odpovědi	do 20		21 - 30		31 - 40		41 - 50		51 - 60		61 - 70		nad 70	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
určitě ano	0	0%	2	25%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
spíše ano	2	50%	2	25%	2	50%	1	14%	0	0%	0	0%	0	0%
spíše ne	1	25%	3	38%	0	0%	5	71%	2	67%	0	0%	0	0%
určitě ne	1	25%	1	13%	2	50%	1	14%	1	33%	3	100%	1	100%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>8</i>	<i>100%</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Graf č. 7a: Zájem o přestěhování dle věkových kategorií

Graf č. 7b: Zájem o přestěhování dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

V obou obcích nejvíce respondentů odpovědělo, že se spíše stěhovat nechce, přičemž ve Čkyni tento počet činil 49 % a v Doudlebech 37 %. V obou obcích se také objevuje shodné procento dotazovaných, kteří by se určitě stěhovat nechtěli a to celých 33 %. Toto procento tvoří většinou občané starší čtyřiceti let, kteří již mají v obci vytvořené stabilní zázemí, své rodiny a zejména v obci Čkyně jsou zde také zaměstnání.

V Doudlebech by se větší procento těch, kteří se chtějí z obce odstěhovat, dalo vysvětlit tím, že Doudleby, jako menší obec, nabízejí méně kulturního a sportovního vyžití a také mnohem méně pracovních příležitostí. Rozhodující část obyvatel, kteří by měli zájem se přestěhovat, tvoří mladí lidé a to konkrétně občané do třiceti let. Přesto je jich u obou obcí jen přibližně polovina, takže se nedá jednoznačně říci, že mladší generace chtějí venkov opustit a stěhovat se do větších měst.

Otázka č. 6: V případě, že uvažujete o stěhování, vyberte, prosím, jeden hlavní důvod Vašeho rozhodnutí ?

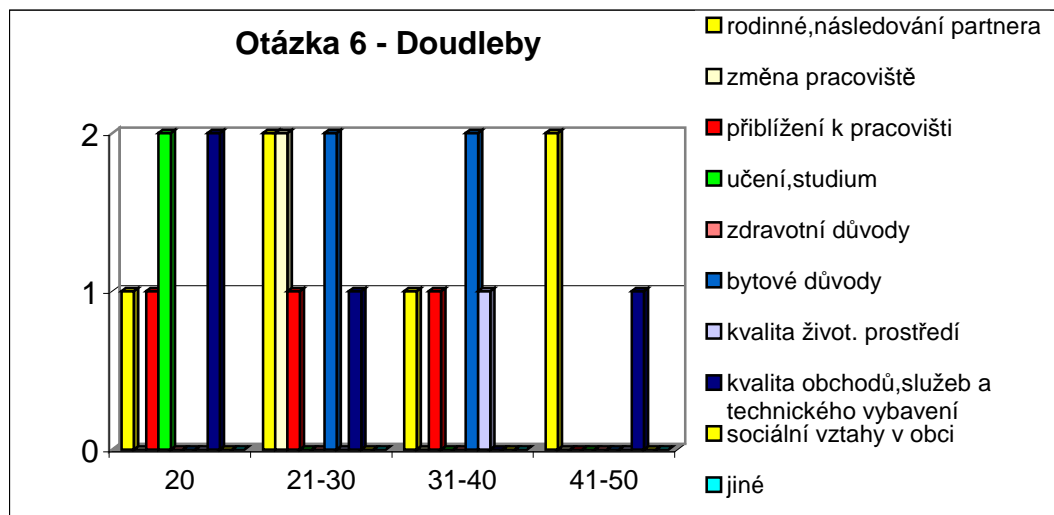
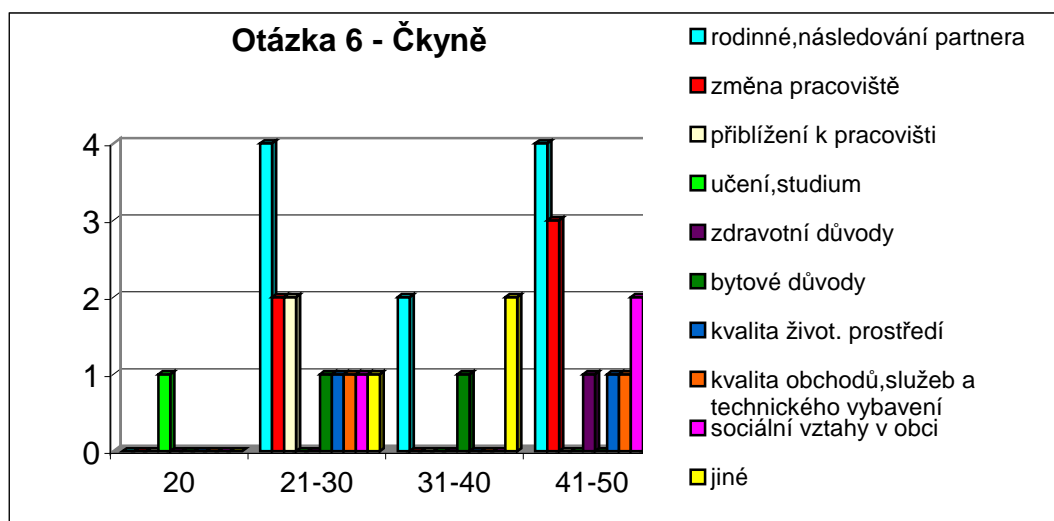
Tabulka č. 9a: Důvody pro stěhování dle věkových kategorií

Důvody	Čkyně									
	do 20		21 - 30		31 - 40		41 - 50		celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
rodinné,následování partnera	0	0%	4	31%	2	40%	4	36%	10	33%
změna pracoviště	0	0%	2	15%	0	0%	3	27%	5	17%
přiblížení k pracovišti	0	0%	2	15%	0	0%	0	0%	1	3%
učení,studium	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	1	3%
zdravotní důvody	0	0%	0	0%	0	0%	1	9%	1	3%
bytové důvody	0	0%	1	8%	1	20%	0	0%	2	7%
kvalita život. prostředí	0	0%	1	8%	0	0%	1	9%	2	7%
kvalita obchodů,služeb a technického vybavení	0	0%	1	8%	0	0%	1	9%	2	7%
sociální vztahy v obci	0	0%	1	8%	0	0%	2	18%	3	10%
jiné	0	0%	1	8%	2	40%	0	0%	3	10%
celkem	1	0%	13	100%	5	100%	11	100%	30	100%

Tabulka č. 9b: Důvody pro stěhování dle věkových kategorií

Doudleby										
Důvody	do 20		21 - 30		31 - 40		41 - 50		celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
rodinné,následování partnera	1	17%	2	25%	1	20%	2	67%	6	27%
změna pracoviště	0	0%	2	25%	0	0%	0	0%	2	9%
přiblížení k pracovišti	1	17%	1	13%	1	20%	0	0%	3	14%
učení,studium	2	33%	0	0%	0	0%	0	0%	2	9%
zdravotní důvody	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
bytové důvody	0	0%	2	25%	2	40%	0	0%	4	18%
kvalita život. prostředí	0	0%	0	0%	1	20%	0	0%	1	5%
kvalita obchodů,služeb a technického vybavení	2	33%	1	13%	0	0%	1	33%	4	18%
sociální vztahy v obci	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
jiné	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
celkem	6	100%	8	100%	5	100%	3	100%	22	100%

Graf č. 8a, 8b: Důvody pro stěhování dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Je nutno poznamenat, že důvody k přestěhování uváděli obyvatelé obcí i přesto, že o stěhování spíše neuvažovali a ne všichni zaškrtnli jeden hlavní důvod, jak bylo uvedeno v zadání této otázky.

Z tabulky rozčleněné dle věkových kategorií můžeme vyčíst, že největším motivem k přestěhování je rodina a následování partnera, zejména pro věkovou kategorii od 41 let to bylo v obci Čkyně 36 % a v obci Doudleby dokonce 67 %. Druhou nejčastější odpovědí byla ve Čkyni změna pracoviště, kterou opět uvedli obyvatelé od 41 let ve 27 %, v Doudlebech to byly shodně bytové důvody a kvalita služeb a technického vybavení. Bytové důvody by byly motivem pro přestěhování zejména pro kategorii od 31 do 40 let a to ve 40 %. Kvůli kvalitě obchodů a služeb by se z Doudleb odstěhovalo 33 % nejmladších respondentů, ale také obyvatel od 41 do 50 let.

Zajímavé je srovnání mezi obcemi u důvodu – sociální vztahy. Zatímco v Doudlebech by se kvůli sociálním vztahům v obci neodstěhoval nikdo, ve Čkyni je vybralo 10 % respondentů. Ukazuje to na fakt, že ve Čkyni zřejmě nebudou sociální vztahy tak ideální jako v Doudlebech. Na mezilidské vztahy tak nejspíš budou mít vliv silné tradice v obci, které Doudlebské stmelují. Zatímco ve Čkyni jsou vzhledem k velikosti obce sociální vztahy spíše městského charakteru.

4. 2. 3. Zaměstnanost a studium

Otázka č. 7: Kde jste zaměstnán/a, kde studujete?

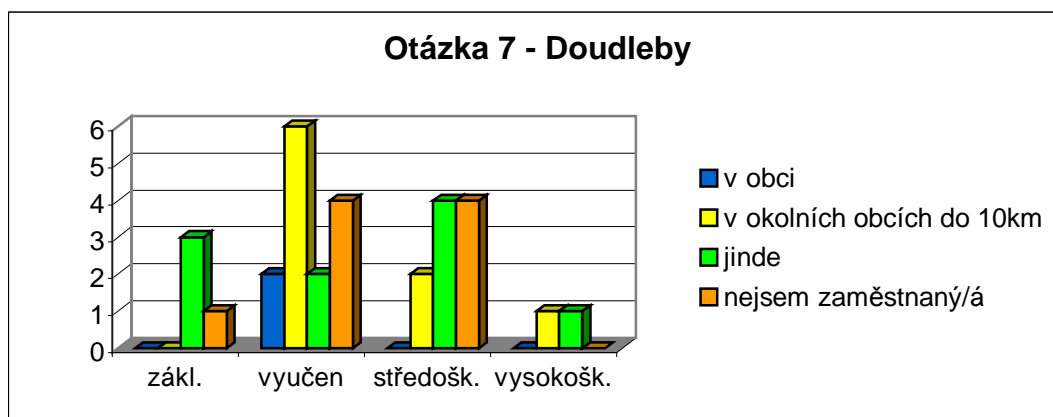
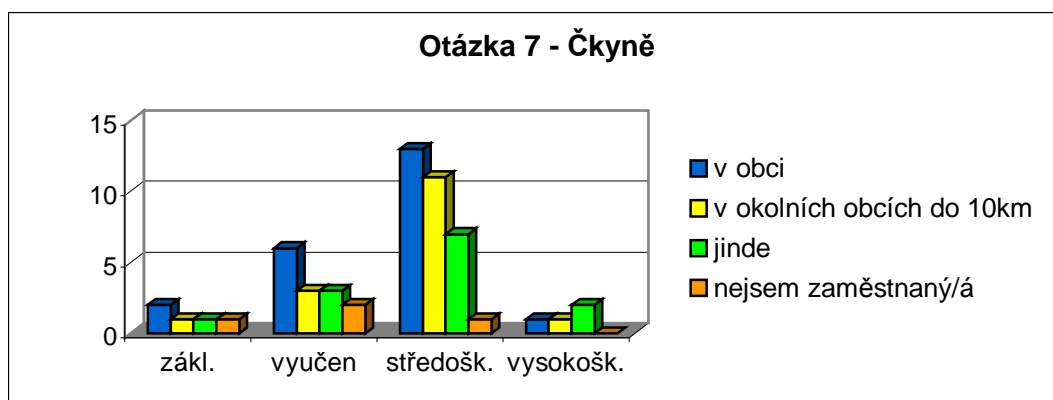
Tabulka č. 10a: Místa, kde jsou obyvatelé zaměstnaní, kde studují dle dosaženého vzdělání

Čkyně								
Místa	základní		vyučen\á		středoškol.s mat.		vysokoškolské	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
v obci	2	40%	6	43%	13	41%	1	25%
v okolních obcích do 10km	1	20%	3	21%	11	34%	1	25%
jinde	1	20%	3	21%	7	22%	2	50%
nejsem zaměstnaný/á	1	20%	2	14%	1	3%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>5</i>	<i>100%</i>	<i>14</i>	<i>100%</i>	<i>32</i>	<i>100%</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>

Tabulka č. 10b: Místa, kde jsou obyvatelé zaměstnaní, kde studují dle dosaženého vzdělání

Doudleby								
Místa	základní		vyučen\ a		středoškols mat.		vysokoškolské	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
v obci	0	0%	2	14%	0	0%	0	0%
v okolních obcích do 10km	0	0%	6	43%	2	20%	1	50%
jinde	3	75%	2	14%	4	40%	1	50%
nejsem zaměstnaný/á	1	25%	4	29%	4	40%	0	0%
<i>celkem</i>	4	100%	14	100%	10	100%	2	100%

Graf č. 9a, 9b: Místa, kde jsou obyvatelé zaměstnaní, kde studují dle dosaženého vzdělání

Výsledky a diskuse:

Před vyhodnocením této otázky musím nejprve upřesnit informace v tabulce. U obce Čkyně je v řádku nezaměstnaný/a ve sloupcích základní vzdělání a vyučen/a jeden důchodce. U obce Doudleby je v řádku nezaměstnaný ve sloupcích základní také jeden důchodce, ve sloupci vyučen/a dva důchodci a ve sloupci středoškolské s maturitou také

dva důchodci. Přesto je v Doudlebech opravdu nezaměstnaných podstatně více než ve Čkyni.

Přímo v obci Čkyně je zaměstnáno 40 % obyvatel, z toho je nejvíce vyučených a středoškolsky vzdělaných. Vysokoškolsky vzdělaným zřejmě nenabízí Čkyně a nejbližší okolí odpovídající uplatnění, polovina z nich je zaměstnána jinde. Na druhou stranu v Doudlebech je zaměstnáno přímo v obci pouze 7 % dotazovaných a všichni z nich jsou vyučeni. Je tedy jasné, že oproti Čkyni Doudleby nenabízejí téměř žádná pracovní místa a dohromady více než 60 % dojíždí za prací do okolních obcí či někam jinam.

Nejvíce pracovních míst skýtají České Budějovice, kam také většina obyvatel Doudleb dojíždí. Obyvatelé Čkyně pak nejvíce jezdí za prací do nedalekého Vimperka.

Otázka č. 8: V případě, že jste nezaměstnaný/á, schopný/á aktivní práce

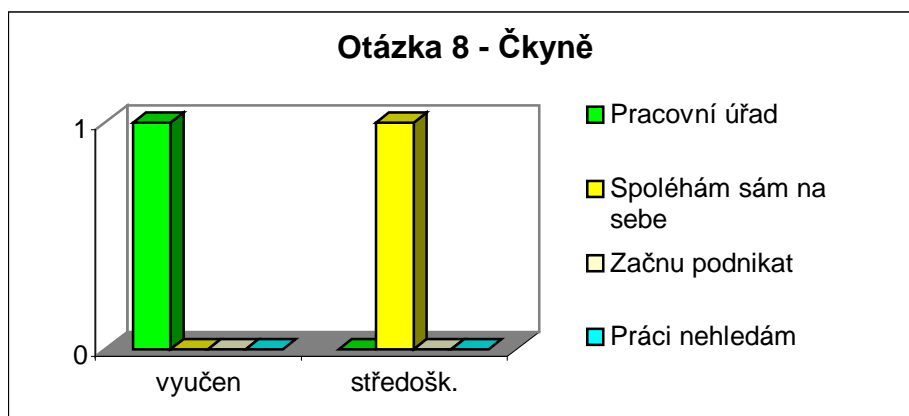
Nabízené odpovědi:

- ▶ Při hledání zaměstnání se spoléhám na pracovní úřad.
- ▶ Při hledání zaměstnání se spoléhám převážně sám na sebe- inzeráty, známí apod.
- ▶ Zaměstnání si hodlám vytvořit sám – začnu podnikat.
- ▶ Práci nehledám, k obživě mi postačují sociální dávky.

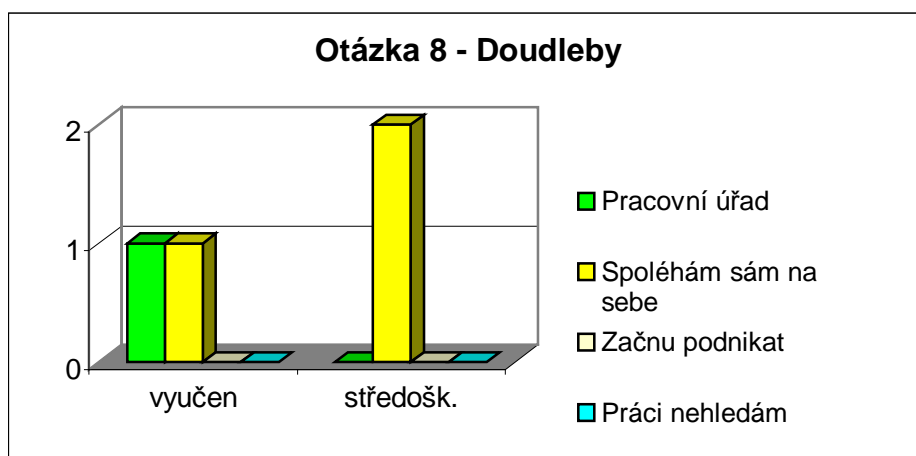
Tabulka č. 11: Řešení situace nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání

Odpovědi	Čkyně				Doudleby			
	vyučen		středoškol.		vyučen		středoškol.	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Pracovní úřad	1	100%	0	0%	1	50%	0	0%
Spoléhám sám na sebe	0	0%	1	100%	1	50%	2	100%
Začnu podnikat	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Práci nehledám	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>	<i>2</i>	<i>100%</i>	<i>2</i>	<i>100%</i>

Graf 10a: Řešení situace nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání

Graf 10b: Řešení situace nezaměstnanosti dle dosaženého vzdělání

Výsledky a diskuse:

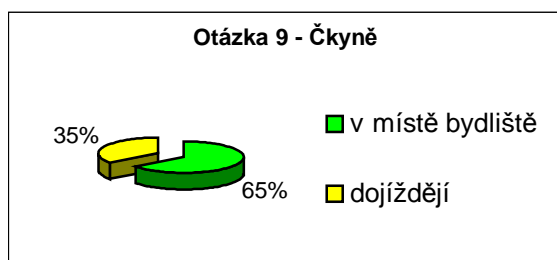
Z výsledků je patrné, že při hledání zaměstnání, záleží jaké mají nezaměstnaní dosažené vzdělání. Všichni nezaměstnaní respondenti, kteří měli středoškolské vzdělání, spoléhají jak ve Čkyni tak v Doudlebech při hledání zaměstnání sami na sebe. Vyučení dotazovaní spoléhají ve Čkyni ze 100 % na pracovní úřad, v Doudlebech z 50 % na sebe a v 50 % na pracovní úřad. Žádný z respondentů však neodpověděl, že by práci nehledal vůbec.

Otázka č. 9: V případě, že máte děti ve věku školní docházky, kde navštěvují základní, střední školu, učiliště?

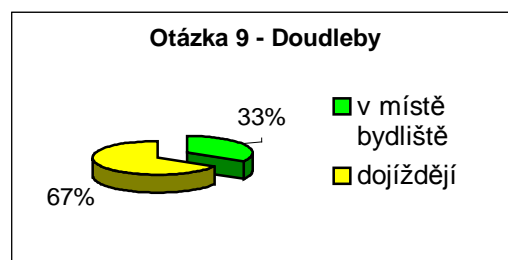
Tabulka č. 12: Kde děti ve věku školní docházky navštěvují školu

Místa	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
v místě bydliště	13	65%	3	33%
dojíždějí	7	35%	6	67%
<i>celkem odp.</i>	20	100%	9	100%

Graf č. 11a: Kde děti navštěvují školu

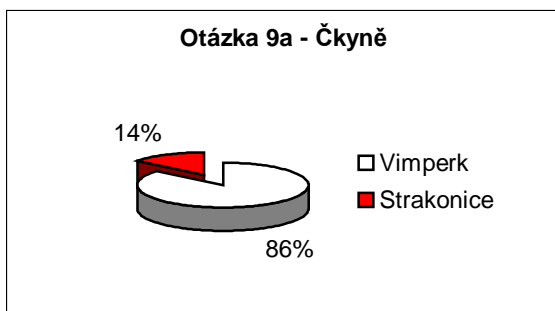
Graf č. 11b: Kde děti navštěvují školu

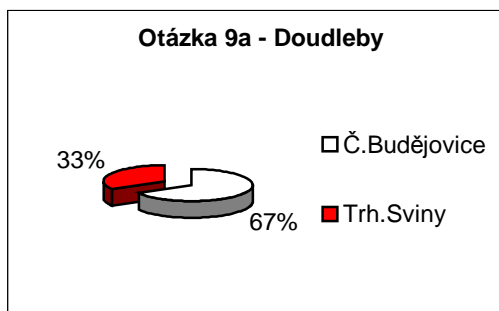
Tabulka č. 13: Místa, kde děti ve věku školní docházky navštěvují školu

Místa	Čkyně		Místa	Doudleby	
	počet	%		počet	%
Vimperk	6	86%	Č.Budějovice	4	67%
Strakonice	1	14%	Trh.Sviny	2	33%
<i>celkem odp.</i>	7	100%	<i>celkem odp.</i>	6	100%

Graf č. 12a: Místa, kde děti navštěvují školu

Graf č. 12b: Místa, kde děti navštěvují školu

Výsledky a diskuse:

Výsledky ukazují, že v obci Čkyně 65 % dětí navštěvuje školu v místě bydliště a pouze 35 % dětí dojíždí, z toho 86 % do Vimperka a 14 % do Strakonice. Naopak v obci Doudleby jezdí za školou mimo bydliště dvě třetiny dětí, nejvíce do Českých Budějovic a 33% do Trhových Svinů.

Důvodem, proč pouze 33 % dětí navštěvuje školu v Doudlebech, bude zřejmě ten, že zde funguje jen malotřídka od 1. do 5. stupně a České Budějovice samozřejmě nabízejí daleko větší výběr škol.

4. 2. 4. Občanská vybavenost

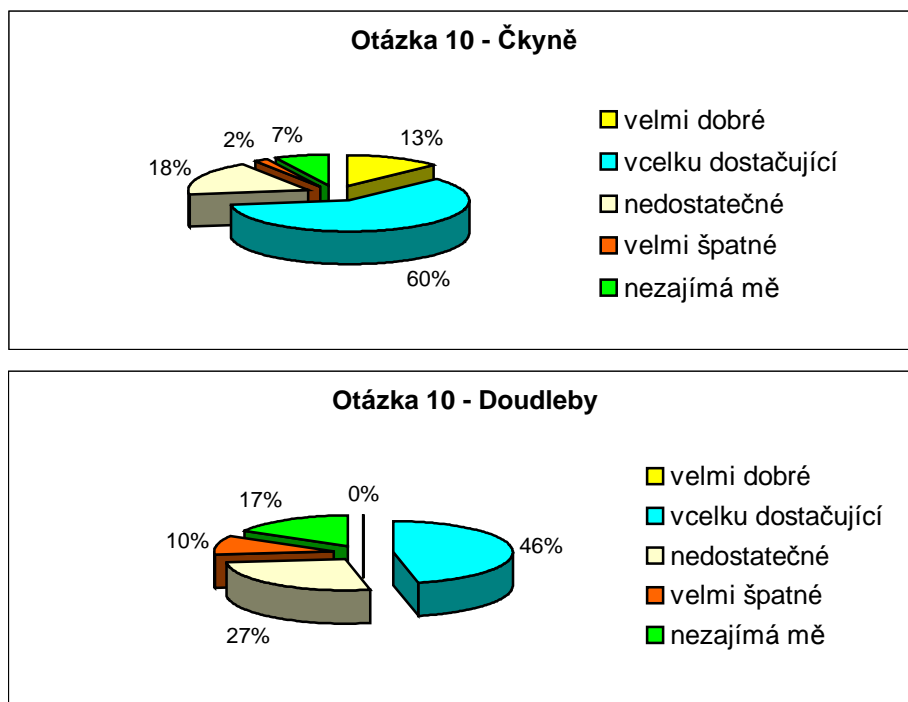
Otázka č. 10: Jak hodnotíte dopravní spojení obce s okolními a většími centry?

Tabulka č. 14: Hodnocení dopravního spojení

Hodnocení	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
velmi dobré	7	13%	0	0%
vcelku dostačující	33	60%	14	47%
nedostatečné	10	18%	8	27%
velmi špatné	1	2%	3	10%
nezajímá mě	4	7%	5	17%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Graf č. 13a, 13b: Hodnocení dopravního spojení

Výsledky a diskuse:

V obou obcích obyvatelé nejvíce hodnotí dopravní spojení jako vcelku dostačující, přičemž ve Čkyni je spokojenost větší – 13 % dokonce označilo dopravní spojení jako velmi dobré. Jako nedostačující nebo velmi špatné jej hodnotí 37 % respondentů z Doudleby a pouze 20 % ze Čkyně.

Velký vliv na hodnocení má určitě fakt, že ve Čkyni existuje nejen zastávka autobusu, ale i vlaku. Díky ne úplně častému spojení Doudleby z okolními obcemi se také větší počet obyvatel spoléhá na vlastní dopravní prostředek a tudíž je nezajímá úroveň veřejné hromadné dopravy.

Otázka č. 11: Uved'te způsob dopravy – auto, autobus, vlak, pěšky, jiný – do zaměstnání, za běžnými nákupy, za většími nákupy, k lékaři, za kulturou, na úřady

Tabulka č. 15: Způsoby dopravy do různých míst

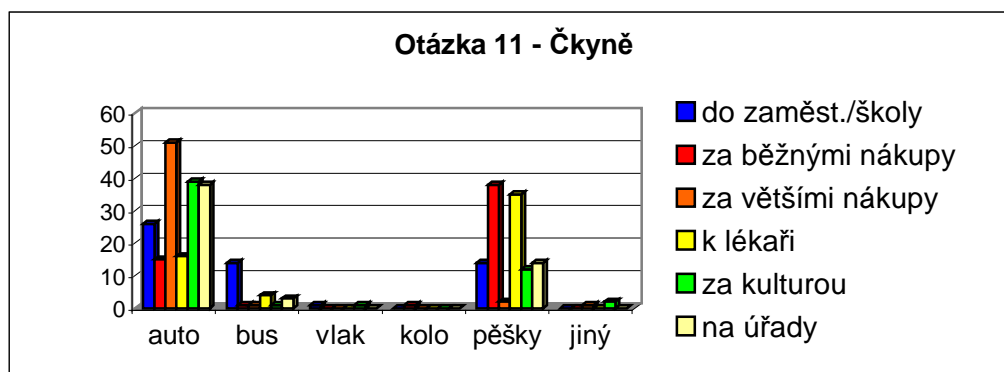
Čkyně														
Místa	auto		autobus		vlak		kolo		pěšky		jiný		celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
do zaměst./školy	26	47%	14	25%	1	2%	0	0%	14	25%	0	0%	53	100%
za běž. nákupy	15	27%	1	2%	0	0%	1	2%	38	69%	0	0%	55	100%
za vět. nákupy	51	93%	1	2%	0	0%	0	0%	2	4%	1	2%	55	100%
k lékaři	16	29%	4	7%	0	0%	0	0%	35	64%	0	0%	55	100%
za kulturou	39	71%	1	2%	1	2%	0	0%	12	22%	2	4%	55	100%
na úřady	38	69%	3	5%	0	0%	0	0%	14	25%	0	0%	55	100%

Pozn.: V řádku do zaměst/školy byli odečteni dva důchodci

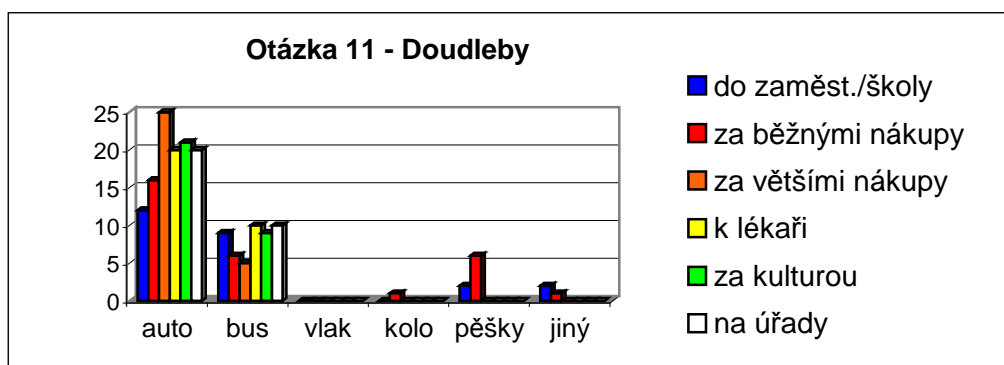
Doudleby														
Místa	auto		autobus		vlak		kolo		pěšky		jiný		celkem	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Do zaměst./školy	12	48%	9	36%	0	0%	0	0%	2	8%	2	8%	25	100%
za běž. nákupy	16	53%	6	20%	0	0%	1	3%	6	20%	1	3%	30	100%
za vět. nákupy	25	83%	5	17%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	30	100%
k lékaři	20	67%	10	33%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	30	100%
za kulturou	21	70%	9	30%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	30	100%
na úřady	20	67%	10	33%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	30	100%

Pozn.: V řádku do zaměst./do školy bylo odečteno pět důchodců

Graf č. 14a: Způsoby dopravy do různých míst

Graf č. 14b: Způsoby dopravy do různých míst

Výsledky a diskuse:

Z tabulky můžeme vyčíst, že do zaměstnání dojíždí autem v obou obcích téměř polovina respondentů. Ve Čkyni pak čtvrtina dotázaných jezdí do práce autobusem a čtvrtina chodí pěšky, zanedbatelné procento jezdí vlakem. V Doudlebech chodí do práce pěšky pouze 8 % - to odpovídá malému procentu respondentů, kteří pracují v obci.

Pro běžné nákupy chodí ve Čkyni skoro 70 % pěšky, zatímco v Doudlebech je to pouze 20 %. Z těchto výsledků lze usoudit, jaká bude asi kvalita obchodu v těchto obcích. Za velkými nákupy ze Čkyně i z Doudleb jezdí většina autem. Zajímavé je vcelku velké procento ve srovnání se Čkyní, které dojíždí z Doudleb za velkými nákupy autobusem. Bude se asi jednat o tu část obyvatel, která nevládní automobil a tudíž jí nic jiného, než využít autobus, nezbyvá.

K lékaři chodí 64 % respondentů ze Čkyně pěšky, na druhou stranu z Doudleb 67 % dojíždí a to hlavně do Českých Budějovic. Je to dáno tím, že ve Čkyni má lékař samostatnou ordinaci pro děti a dorost a pro dospělé, zatímco v Doudlebech funguje pouze detašované pracoviště praktického lékaře.

Za kulturou jezdí 70 % dotazovaných jak z Doudleb tak i ze Čkyně autem. V 22 % chodí obyvatelé Čkyně za kulturou pěšky, oproti obyvatelům Doudleb, kteří za kulturou pěšky nechodí vůbec. Z kulturou městského typu (divadlo, koncerty, diskotéky..) musí dojíždět.

Úřady navštěvují Čkyňští v 69 % autem a ve 25 % chodí na úřady pěšky. Záleží zřejmě na tom, jaký úřad měli respondenti konkrétně na mysli. Doudlebští na druhou stranu musí za veškerými úřady dojíždět, takže ve svých odpovědích uváděli nejvíce automobil a ve 33 % autobus.

Pokud bych chtěla shrnout tuto otázku, tak musím konstatovat, že autem se mimo obec dopravuje většina dotázaných a příliš nezáleží na kvalitě dopravního spojení obcí

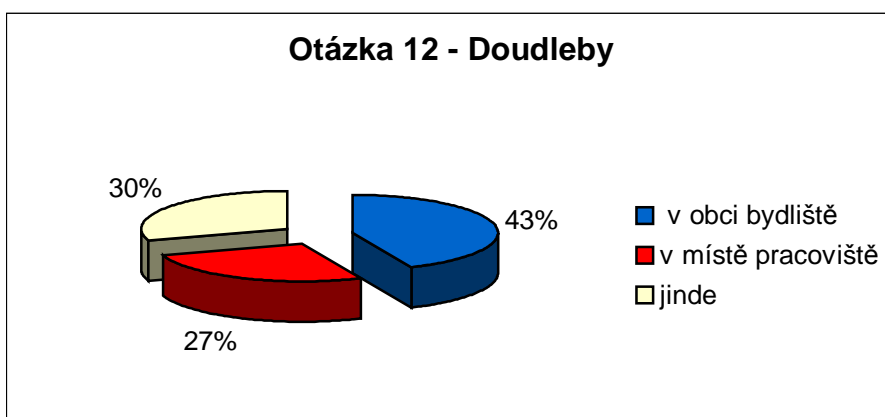
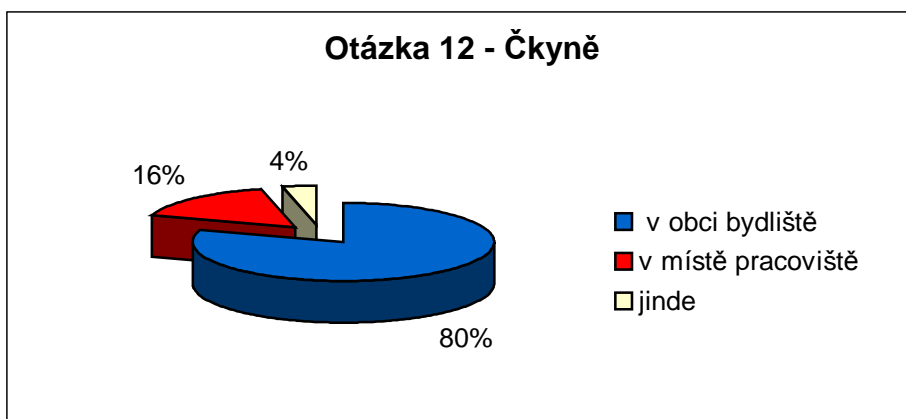
s okolím. Co se týká běžných nákupů, návštěvy lékaře či úřadu, projevuje se zde lepší občanská vybavenost Čkyně.

Otázka č. 12: Kde nakupujete běžné nákupy?

Tabulka č. 16: Místa nákupu běžných potravin

Místa	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
v obci bydliště	44	80%	13	43%
v místě pracoviště	9	16%	8	27%
jinde	2	4%	9	30%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 15a, 15b: Místa nákupu běžných potravin

Výsledky a diskuse:

Tabulka ukazuje, že zatímco ve Čkyni nakupuje běžné nákupy v místě bydliště 80 % respondentů, tak v Doudlebech je to pouze 43 %. Více než polovina uskutečňuje běžné nákupy v místě pracoviště či jinde. Znovu to potvrzuje fakt, že ve Čkyni, jakožto větší obci, má obchod s běžným zbožím denní spotřeby lepší úroveň.

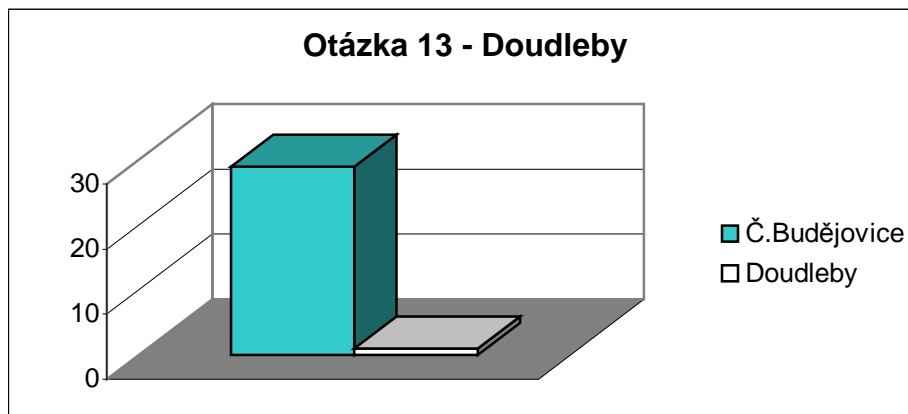
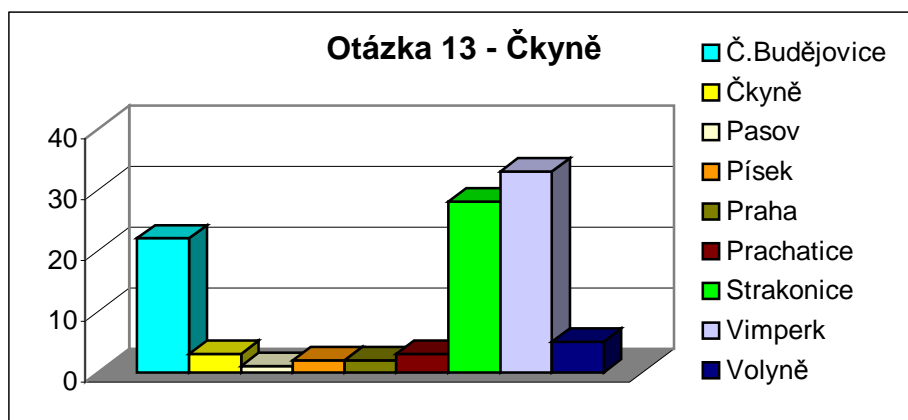
Místo pracoviště, jako destinaci běžného nákupu, uvedlo ve Čkyni pouze 16 %, jelikož se v mnoha případech shodovalo s místem bydliště.

Otázka č. 13: Kam zpravidla jezdíte za většími nákupy a za službami?

Tabulka č. 17: Místa větších nákupů, služeb

Čkyně			Doudleby		
Místa	počet	%	Místa	počet	%
Č.Budějovice	22	22%	Č.Budějovice	29	97%
Čkyně	3	3%	Doudleby	1	3%
Pasov	1	1%	<i>celkem odp.</i>	30	100%
Písek	2	2%			
Praha	2	2%			
Prachatice	3	3%			
Strakonice	28	28%			
Vimperk	33	33%			
Volyně	5	5%			
<i>celkem odp.</i>	99	100%			

Graf č. 16a, 16b: Místa větších nákupů, služeb

Výsledky a diskuse:

Výsledky ukazují, že Čkyňští dojíždějí za velkými nákupy a službami z 33 % do Vimperka, z 28 % do Strakonice a z 22 % do Českých Budějovic. Obyvatelé Doudleb pak téměř ze 100 % jezdí za většími nákupy do Českých Budějovic. Ty mají již dostatečně širokou nabídku zboží a služeb a tak Doudlebští nevyhledávají jiné cíle velkých nákupů. V bezprostředním okolí Čkyně žádné velké město není a tak se její obyvatelé za většími nákupy a službami rozptylují do širšího okolí.

Téměř nikdo z dotazovaných nenakupuje větší množství zboží a nevyužívá služby v místě bydliště. Má na to jistě vliv omezená nabídka, ale také určitě i leckdy vyšší cena potravin.

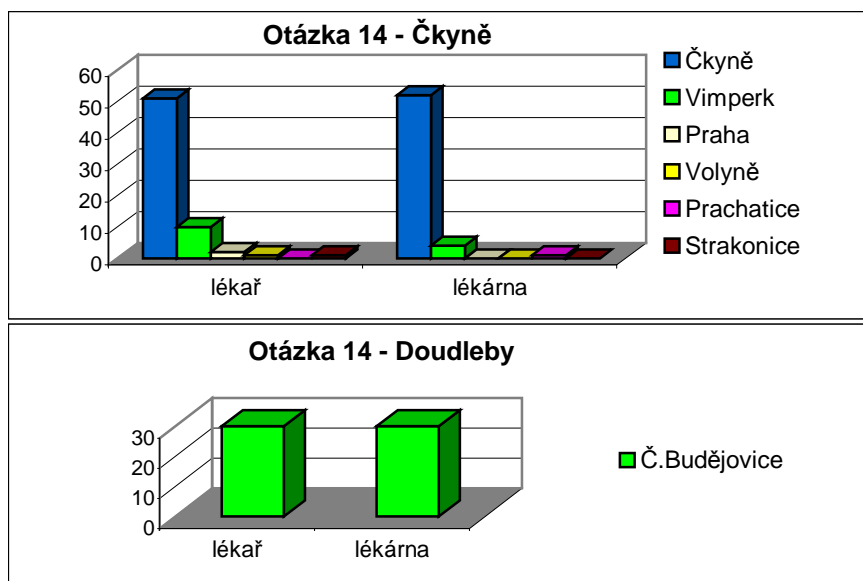
Otázka č. 14: Kde navštěvujete lékaře a lékárnu?

Tabulka č. 18: Místa, kde obyvatelé navštěvují lékaře a lékárnu

Čkyně					Doudleby				
Místa	lékař		lékárna		Místa	lékař		lékárna	
	počet	%	počet	%		počet	%	počet	%
Čkyně	51	78%	52	91%	Č.Budějovice	30	100%	30	100%
Vimperk	10	15%	4	7%	<i>celkem odp.</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>
Praha	2	3%	0	0%					
Volyně	1	2%	0	0%					
Prachatice	0	0%	1	2%					
Strakonice	1	2%	0	0%					
<i>celkem odp.</i>	<i>65</i>	<i>100%</i>	<i>57</i>	<i>100%</i>					

Pozn.: U této otázky uváděli respondenti více míst

Graf č. 17a, 17b: Místa, kde obyvatelé navštěvují lékaře, lékárnu

Výsledky a diskuse:

Z výsledků můžeme vyčíst, že obyvatelé Čkyně navštěvují lékaře převážně v obci v 78 % a stejně tak i lékárnu v 91 %, částečně také chodí k lékaři ve Vimperku. Na druhou stranu naprosto všichni dotazovaní z Doudleb navštěvují lékaře i lékárnu v Českých Budějovicích. Je to dáno již zmiňovaným pouze detašovaným pracovištěm praktického lékaře a samozřejmě neexistencí lékárny.

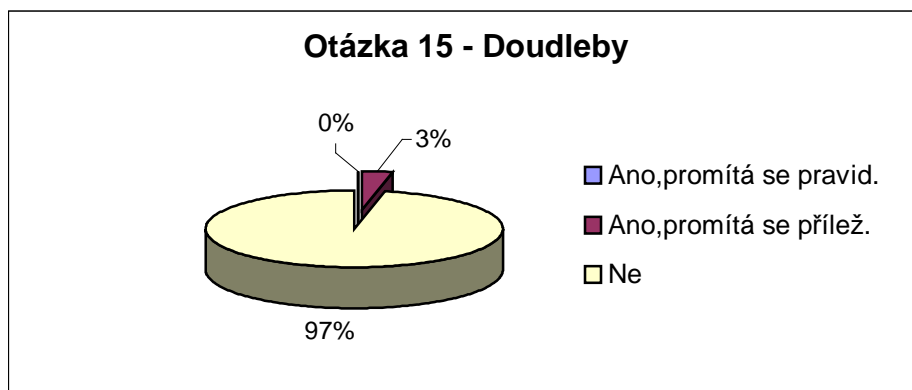
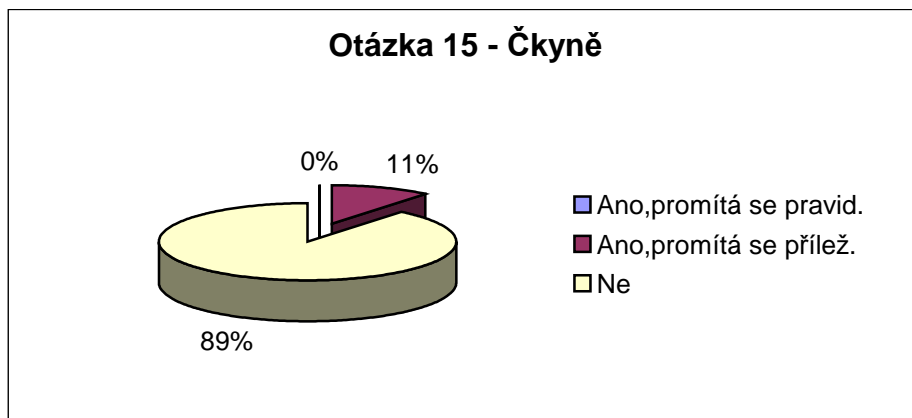
4. 2. 5. Zájem o další vzdělávání a kultura v obci

Otázka č. 15: Fungují v obci nějaké prostory jako kino?

Tabulka č. 19: Promítání v obci

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano, promítá se pravidelně	0	0%	0	0%
Ano, promítá se příležitostně	6	11%	1	3%
Ne	49	89%	29	97%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 18a, 18b: Promítání v obci

Výsledky a diskuse:

Naprostá většina respondentů ze Čkyně i z Doudleb uvedla, že se v jejich obci nepromítá vůbec. Výsledných 11 % odpovědí, že se ve Čkyni promítá příležitostně, by se dalo charakterizovat jako úplné nepochopení otázky. Respondenti měli zřejmě na mysli promítání diapozitivů s výkladem, které se ve Čkyni občas koná.

Otázka č. 16: V případě, že nikoliv, měli byste zájem, aby se promítalo?

Tabulka č. 21: Zájem o promítání celkem za obce

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	40	73%	19	63%
Ne	15	27%	11	37%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

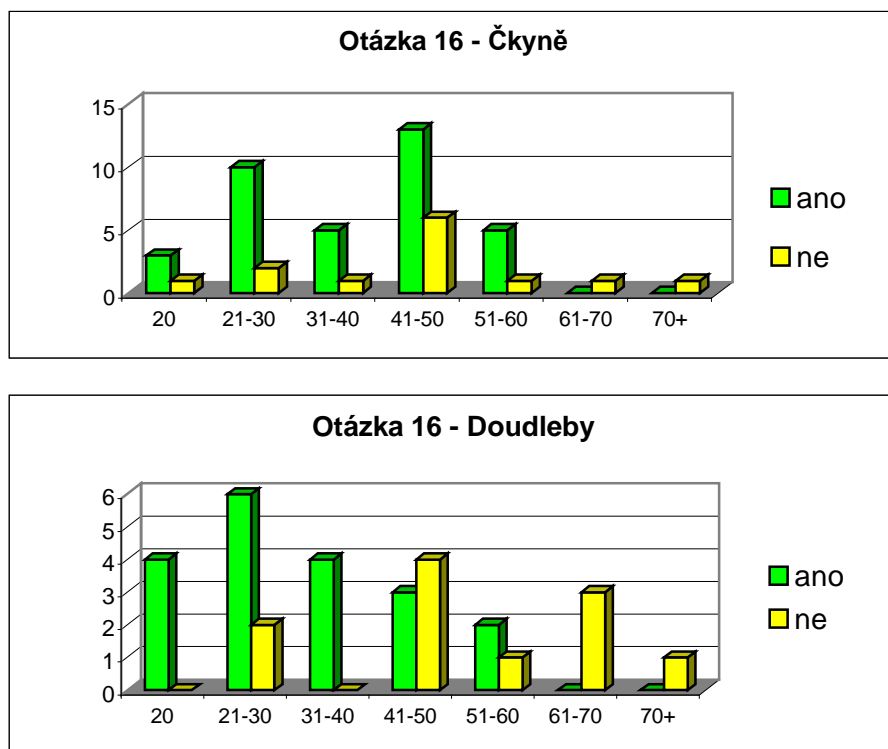
Tabulka č. 20: Zájem o promítání dle věkových kategorií

Čkyně														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	3	75%	10	83%	5	83%	13	68%	5	83%	0	0%	0	0%
Ne	1	25%	2	17%	1	17%	6	32%	1	17%	1	100%	1	100%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>12</i>	<i>100%</i>	<i>6</i>	<i>100%</i>	<i>19</i>	<i>100%</i>	<i>6</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Doudleby														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	4	100%	6	75%	4	100%	3	43%	2	67%	0	0%	0	0%
Ne	0	0%	2	25%	0	0%	4	57%	1	33%	3	100%	1	100%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>8</i>	<i>100%</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Graf č. 19a, 19b: Zájem o promítání dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Celkové výsledky za obce ukazují, že jak ve Čkyni tak v Doudlebech by měli obyvatelé zájem, kdyby v obcích kino fungovalo. Ve Čkyni se vyjádřilo pro 73 % respondentů, v Doudlebech o 10 % méně. Největší zájem o promítání byl v obou obcích u nejmladších respondentů, kladné odpovědi převládaly i u dalších věkových kategorií až do kategorie třicet jedna až čtyřicet let. V navazující věkové kategorii zájem ustupuje a to hlavně v obci Doudleby. Pak zase roste a to až do šedesátého roku, kdy nastává zlom a dál už by nikdo z dotázaných nechtěl, aby se v obci promítalo.

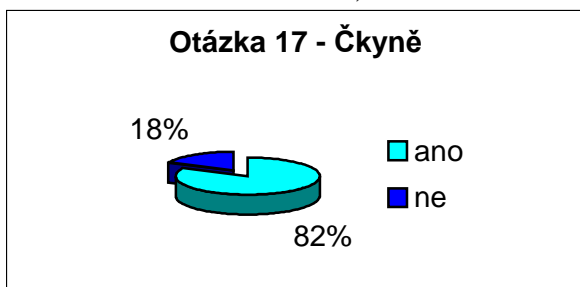
Z výsledků je patrné, že v obou obcích by byl o zřízení kina nebo alespoň prostor k promítání evidentní zájem. Myslím, že by se mohlo stát dobrým místem, kde by se lidé scházeli a zároveň se obohatil kulturní život v obci.

Otázka č. 17: Konají se v obci nějaké vzdělávací kurzy, besedy na určité téma?

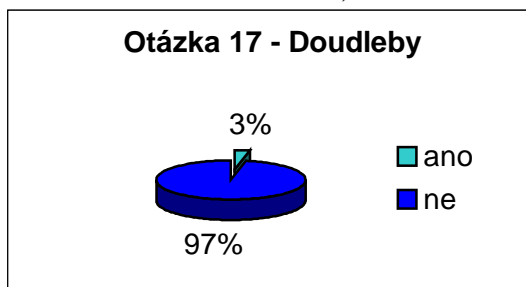
Tabulka č. 22: Konání kurzů, besed

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	45	82%	1	3%
Ne	10	18%	29	97%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Graf č. 20a: Konání kurzů, besed

Graf č. 20b: Konání kurzů, besed

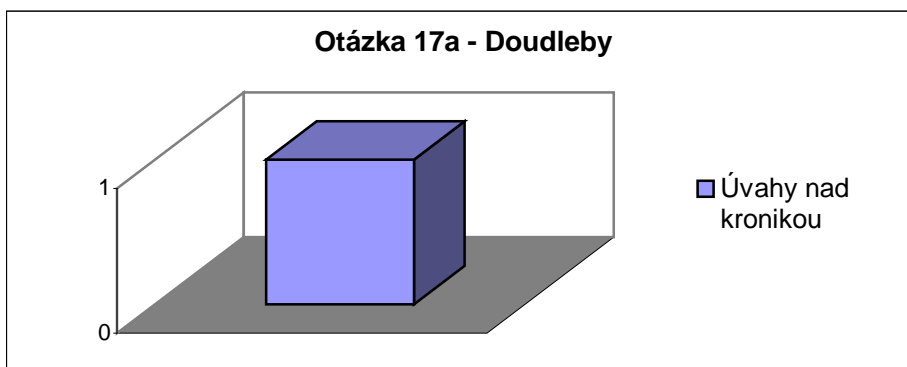
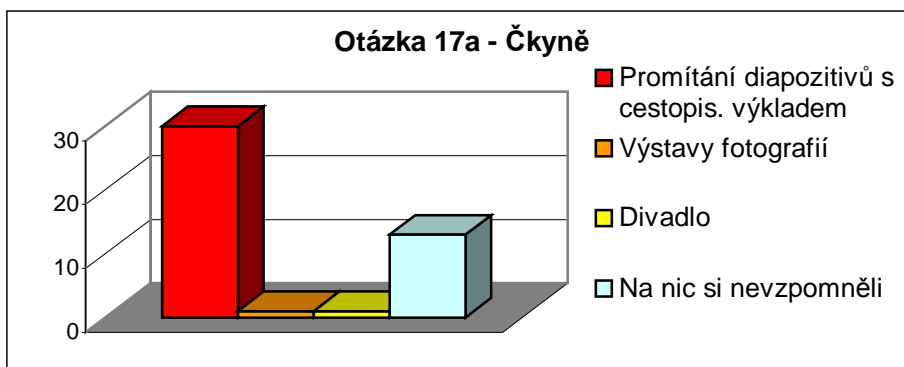

Otázka č. 17a : Jaké besedy, přednášky se v obci konají?

Tabulka č. 23: Druhy přednášek, besed v obci

Čkyně			Doudleby		
Kurzy, přednášky	počet	%	Kurzy, přednášky	počet	%
Promítání diapositivů s cestopisným výkladem	30	67%	Úvahy nad kronikou	1	100%
Výstavy fotografií	1	2%	<i>celkem odp.</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>
Divadlo	1	2%			
Na nic si nevzpomněli	13	29%			
<i>celkem odp.</i>	<i>45</i>	<i>100%</i>			

Graf č. 21a, 21b: Druhy přednášek, besed v obci

Výsledky a diskuse:

Z tabulky č. 22 můžeme jednoznačně vyčíst, že ve Čkyni se nějaké besedy či přednášky konají, ale neměli o tom povědomí úplně všichni dotazovaní. Nejčastěji respondenti ze Čkyně uváděli promítání diapositivů známého čkyňského cestovatele, který svá sezení a besedy pořádá ve Čkyni vcelku pravidelně. Téměř třetina dotázaných pak odpovídala, že se v obci určitě nějaké přednášky konají, ale na žádné si nevzpomněli.

Naopak v Doudlebech se zřejmě nic podobného nepořádá, výjimkou snad mohou být úvahy nad kronikou, které uvedl jediný respondent.

Otázka č. 18: Měli byste zájem o další vzdělávání?

Tabulka č. 25: Zájem o vzdělávání celkem za obce

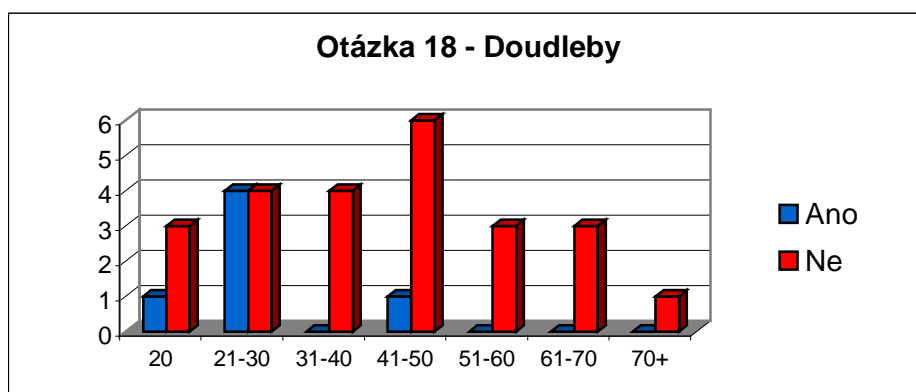
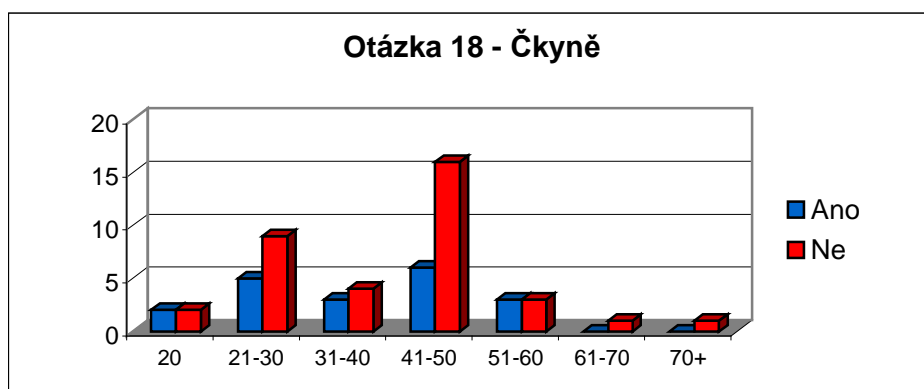
Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	19	35%	6	20%
Ne	36	65%	24	80%
celkem	55	100%	30	100%

Tabulka č. 24: Zájem o vzdělávání dle věkových kategorií

Čkyně														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	2	50%	5	36%	3	43%	6	27%	3	50%	0	0%	0	0%
Ne	2	50%	9	64%	4	57%	16	73%	3	50%	1	100%	1	100%
celkem	4	100%	14	100%	7	100%	22	100%	6	100%	1	100%	1	100%

Doudleby														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	1	25%	4	50%	0	0%	1	14%	0	0%	0	0%	0	0%
Ne	3	75%	4	50%	4	100%	6	86%	3	100%	3	100%	1	100%
celkem	4	100%	8	100%	4	100%	7	100%	3	100%	3	100%	1	100%

Graf č. 22a, 22b: Zájem o vzdělávání dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Dle celkových výsledků za obce můžeme říct, že zájem o další vzdělávání není nijak výrazný, přičemž ve Čkyni dosáhl 35 % a v Doudlebech ještě o 15 % méně. Na druhou stranu se nějaký zájem objevuje a to především mezi 21. až 30. rokem a 41. až 50. ve Čkyni. V Doudlebech je největší zájem mezi 21. až 30. rokem. V kategorii 31 až 40 let ve Čkyni trochu upadá a v Doudlebech není žádný. Pokles zájmu by se dal vysvětlit větším časovým zaneprázdněním a zřejmě dostatečným uplatněním na trhu práce. V kategorii padesát až šedesát u Čkyňských zájem překvapivě roste až na 50 %. Mohlo by to být tím, že volného času je již více a je tu zřejmě snaha rozšířit si obzory.

Celkový menší zájem o vzdělávání v Doudlebech by se dal odůvodnit tím, že značná část respondentů pracuje v Českých Budějovicích, které jim nabízejí dostatek příležitostí k dalšímu osobnímu rozvoji a dost možná je již využili. Také je v Českých Budějovicích dostatek pracovních příležitostí, které nevyžadují další vzdělávání a respondenti nemají zájem o další profesní vzestup.

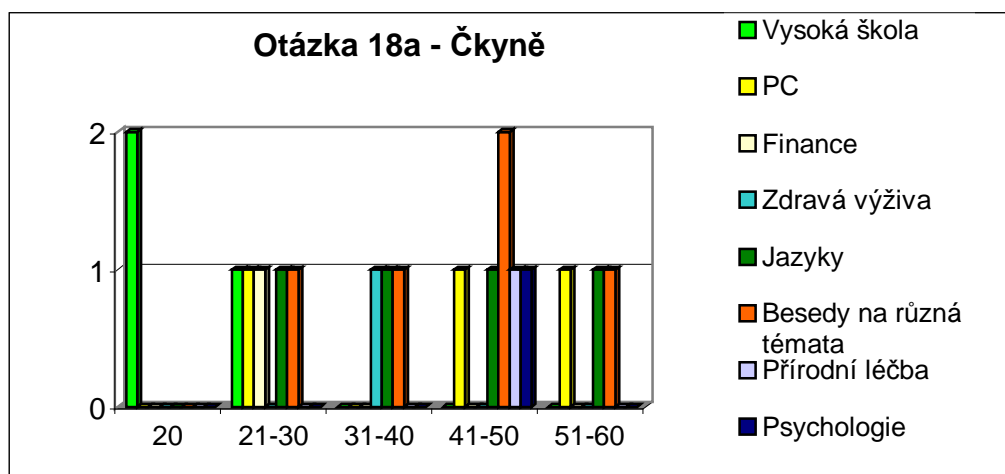
Otázka č. 18a: Uved'te o jaké další vzdělávání byste měli zájem?

Tabulka č. 26: Témata vzdělávání

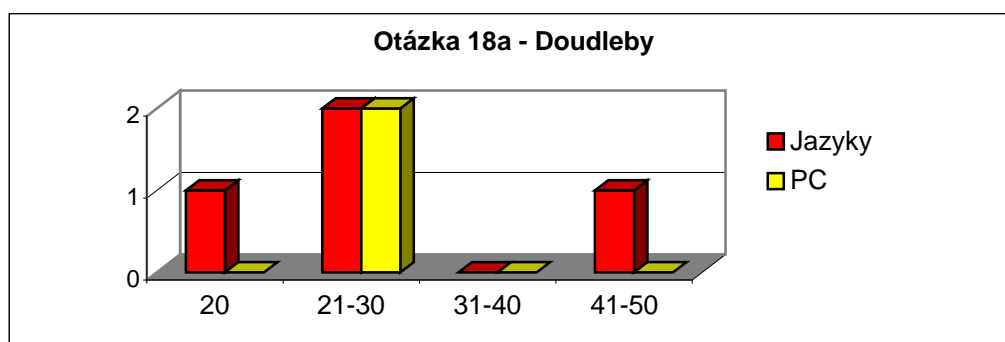
Čkyně										
Témata	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Vysoká škola	2	100%	1	20%	0	0%	0	0%	0	0%
PC	0	0%	1	20%	0	0%	1	17%	1	33%
Finance	0	0%	1	20%	0	0%	0	0%	0	0%
Zdravá výživa	0	0%	0	0%	1	33%	0	0%	0	0%
Jazyky	0	0%	1	20%	1	33%	1	17%	1	33%
Besedy na různá témata	0	0%	1	20%	1	33%	2	33%	1	33%
Přírodní léčba	0	0%	0	0%	0	0%	1	17%	0	0%
Psychologie	0	0%	0	0%	0	0%	1	17%	0	0%
<i>celkem odp.</i>	2	100%	5	100%	3	100%	6	100%	3	100%

Doudleby								
Témata	do 20		21-30		31-40		41-50	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Jazyky	1	100%	2	50%	0	0%	1	100%
PC	0	0%	2	50%	0	0%	0	0%
<i>celkem odp.</i>	1	100%	4	100%	0	0%	1	100%

Graf č. 23a: Témata vzdělávání

Graf č. 23b: Témata vzdělávání

Výsledky a diskuse:

Na první pohled je vidět, že pestrost témat, ve kterých by byl zájem se dál vzdělávat, je ve Čkyni mnohem větší. Souvisí to také s větším počtem obyvatel. Respondenti do dvaceti let chápali ve Čkyni další vzdělávání jako vysokou školu, zatímco v Doudlebech byl ve stejné věkové skupině zájem pouze o výuku cizích jazyků. Zájmy následující kategorie již byli rozmanitější – ve Čkyni by se respondenti rádi zabývali dalším vzděláváním v PC, financích, jazycích a zájem byl i o besedy na různá témata. Doudlebská ve stejné věkové kategorii projevili zájem o jazyky a o PC, tedy oblasti nezbytně nutné při hledání odbornějšího zaměstnání.

S přibývajícím věkem pak respondenty ve Čkyni napadali ještě témata týkající se zdraví a jako zdravá výživa, přírodní léčba nebo psychologie. Příjemným překvapením také bylo, že ve Čkyni byl o další vzdělávání zájem i u respondentů nad padesát let.

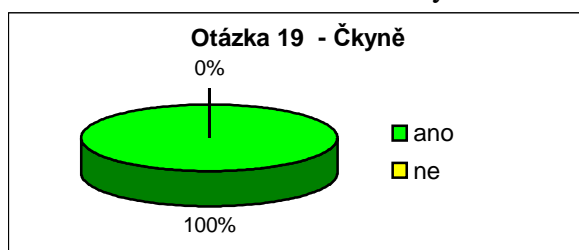
Po vyhodnocení těchto výsledků by bylo třeba se zamyslet nad tím, jestli by občasně besedy či různé kurzy nemohly být v obci, zvláště obyvatelům Čkyně, umožněny.

Otázka č. 19: Funguje v obci knihovna?

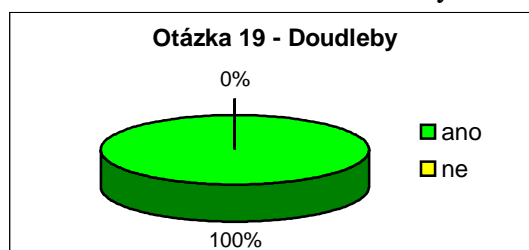
Tabulka č. 27: Provozování knihovny v obci

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	55	100%	30	100%
Ne	0	0%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 24a: Provozování knihovny

Graf č. 24b: Provozování knihovny

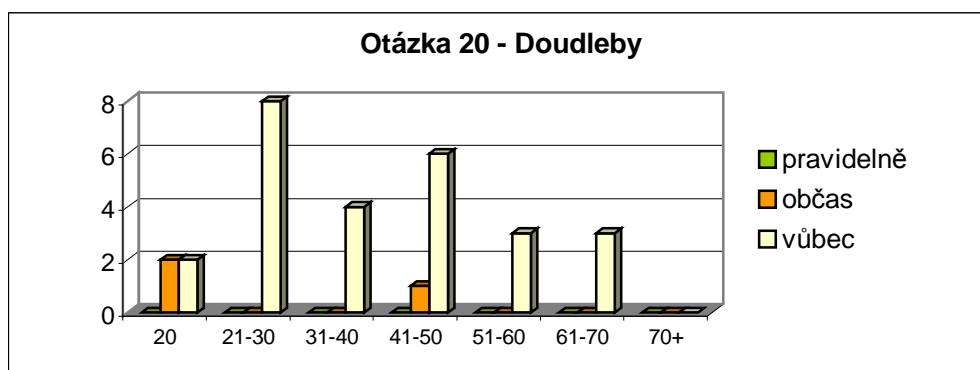
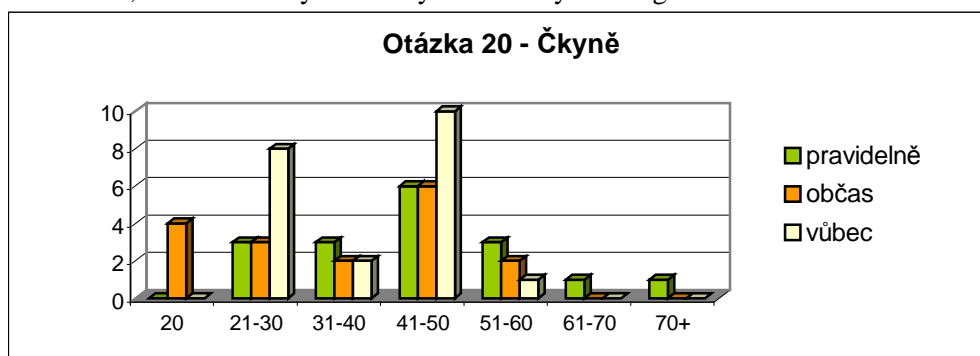
Otázka č. 20: Jestliže v obci funguje knihovna, využíváte ji?

Tabulka č. 28: Návštěvy knihovny dle věkových kategorií

Čkyně														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
pravidelně	0	0%	3	21%	3	43%	6	27%	3	50%	1	100%	1	100%
občas	4	100%	3	21%	2	29%	6	27%	2	33%	0	0%	0	0%
vůbec	0	0%	8	57%	2	29%	10	45%	1	17%	0	0%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>14</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>22</i>	<i>100%</i>	<i>6</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Doudleby														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
pravidelně	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
občas	2	50%	0	0%	0	0%	1	14%	0	0%	0	0%	1	100%
vůbec	2	50%	8	100%	4	100%	6	86%	3	100%	3	100%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>8</i>	<i>100%</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Graf č. 25a, 25b: Návštěvy knihovny dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Úplně všichni respondenti měli povědomí o tom, že jak ve Čkyni tak i v Doudlebech knihovna funguje. Její využívání pak bylo v obcích rozdílné. Ve Čkyni je využívána vcelku hojně a to i mladými generacemi – 100 % ze skupiny do dvaceti let ji navštěvuje alespoň občas. A docela velký zájem pokračuje přes všechny věkové kategorie až do důchodového věku, kdy je využívána nejvíce.

V Doudlebech je situace opačná. Knihovnu navštěvují pouze mladí a to z 50 % a pouze občasně a pak už vyjímečně jen generace od sedmdesáti let a více.

Tak velkou rozdílnost bude nejspíš vysvětlovat fakt, že ve Čkyni je výběr knih rozsáhlejší a dokáže zaujmout i střední generaci, nejen obyvatele školou povinné s povinnou četbou. Vzhledem k velikosti Doudleb je logické, že knihovna nevlastní tolik různých svazků, ale nebylo na škodu, aby se pokusila přilákat i mladší obyvatele rozšířením o knihy, které zajímají mladé lidi.

Otázka č. 21: Účastníte se místních zábav?

Tabulka č. 29: Účast obyvatel na místních zábavách celkem za obec

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	38	69%	16	53%
Ne	17	31%	14	47%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Tabulka č. 30: Účast obyvatel na místních zábavách dle věkových kategorií

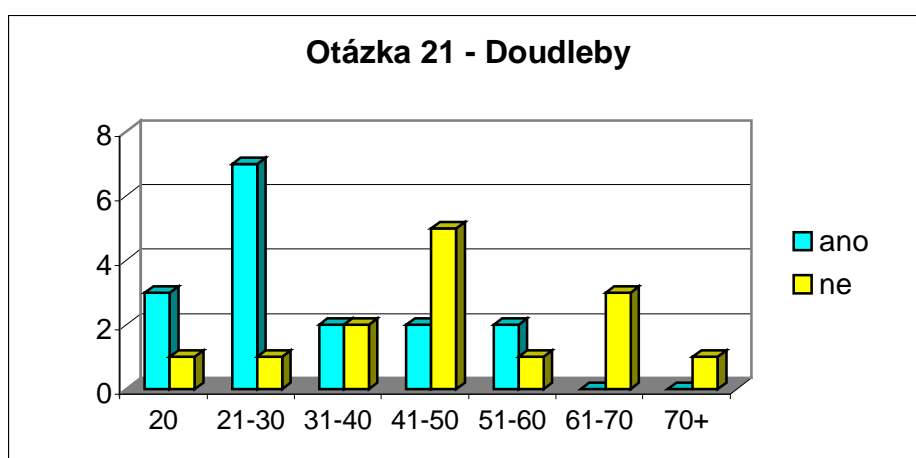
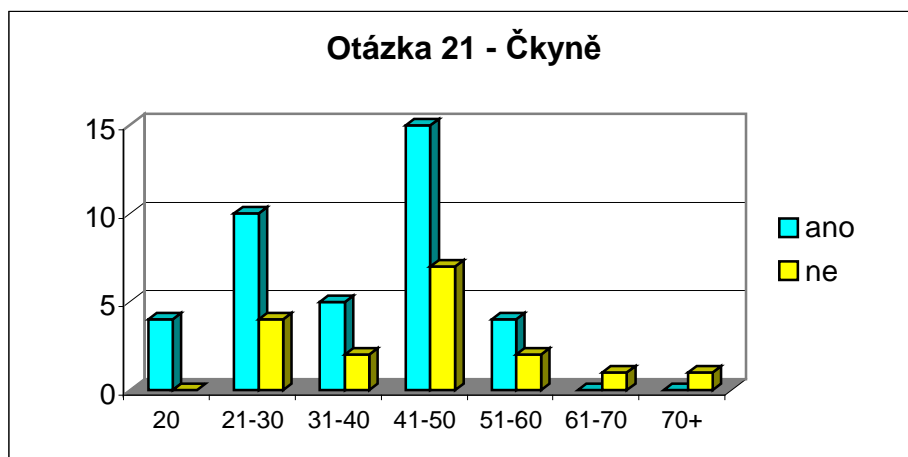
Čkyně														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	4	100%	10	71%	5	71%	15	68%	4	67%	0	0%	0	0%
Ne	0	0%	4	29%	2	29%	7	32%	2	33%	1	100%	1	100%
<i>celkem</i>	4	100%	14	100%	7	100%	22	100%	6	100%	1	100%	1	100%

Doudleby														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	3	75%	7	88%	2	50%	2	29%	2	67%	0	0%	0	0%
Ne	1	25%	1	13%	2	50%	5	71%	1	33%	3	100%	1	100%
<i>celkem</i>	4	100%	8	100%	4	100%	7	100%	3	100%	3	100%	1	100%

Graf č. 26a, 26b: Účast obyvatel na místních zábavách dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Jak výsledky naznačují, tak účast na místních zábavách si nenechá ujít 69 % dotázaných ve Čkyni. V Doudlebech je to o něco méně a to 53 %. Hodnotíme-li dle věkových kategorií, tak nejvíce se účastní nejmladší respondenti a pak následující věková kategorie do třiceti let. V Doudlebech od čtyřiceti jedna let zájem upadá, zatímco ve Čkyni pořád přetrvává a to až do šedesáti let. Odtud už se respondenti ani v jedné obci místních zábav neúčastní.

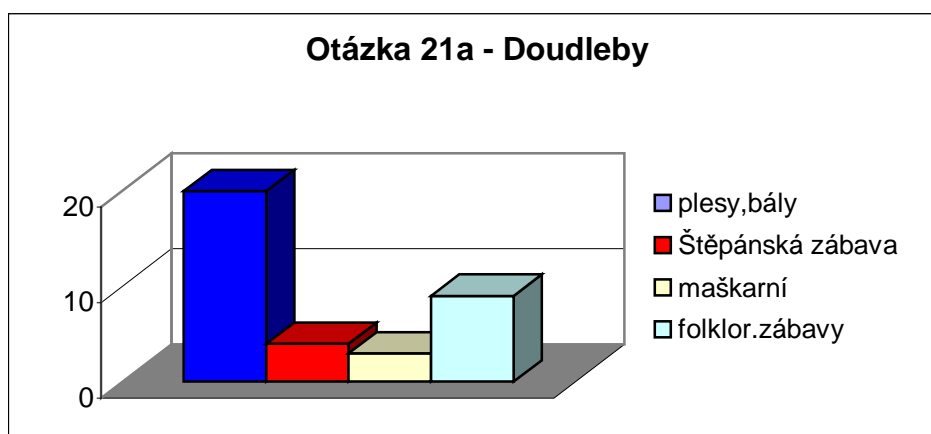
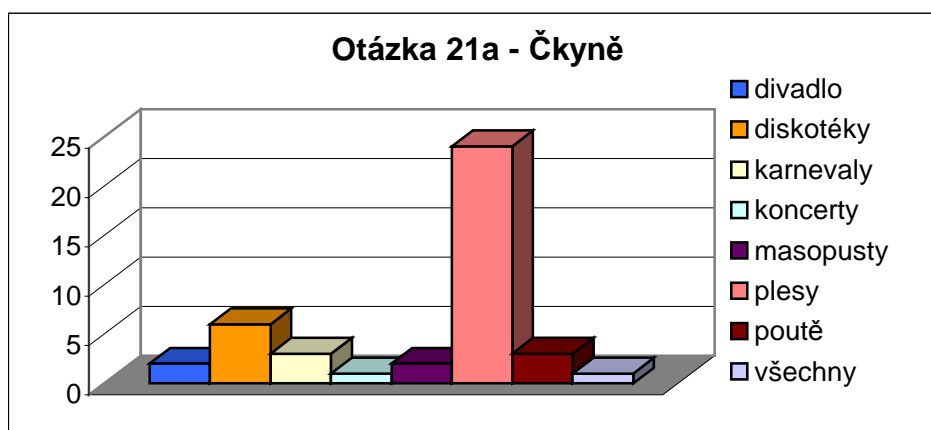
Velmi potěšující tak může být zájem mladých lidí na účasti na společenském životě v obou obcích. Zvláštní je pak pokles zájmu v Doudlebech u kategorie od čtyřiceti let. Půjde zřejmě o respondenty, jak jsem se dozvěděla při osobních rozhovorech, kteří se do Doudleb přistěhovali jako do satelitní obce, mají postavené moderní domy a tím se stali trnem v oku starousedlíkům. Nemají tudíž ani zájem se místního společenského života účastnit.

Otázka č. 21a: Kterých místních zábav se účastníte?

Tabulka č. 31: Zábavy v obci

Čkyně			Doudleby		
Zábavy	počet	%	Zábavy	počet	%
Plesy	24	57%	Plesy,bály	20	56%
Karnevaly	3	7%	Karnevaly	3	8%
Folklor.zábavy	5	12%	Folklor.zábavy	9	25%
Diskotéky	6	14%	Štěpánská zábava	4	11%
Koncerty	1	2%	<i>celkem odp.</i>	36	100%
Divadlo	2	5%			
Všechny	1	2%			
<i>celkem odp.</i>	42	100%			

Graf č. 27a, 27b: Zábavy v obci

Výsledky a diskuse:

Z tabulky lze vyčíst, že nejvíce oblíbenou zábavou v obou obcích jsou plesy a bály. Jak v Doudlebech tak i ve Čkyni se jich účastní přibližně 60 % dotazovaných. Další nejčastěji uváděnou zábavou byly ve Čkyni diskotéky a v Doudlebech různé folklorní

zábavy. Je to příkladem toho, že ve Čkyni se již objevují městské druhy kulturních akcí jako diskotéky, divadlo či koncerty, zatímco v Doudlebech přetrvávají tradiční způsoby pro venkov, které lidi více spojují na rozdíl od individualistických městských zábav.

Dokazuje se tím fakt, že i staré tradice daného kulturního prostoru mají vliv na mezilidské vztahy, které jsou v Doudlebech klidnější než ve Čkyni, jak jsme již zjistili z předchozích výsledků.

Celkově je velice pozitivním zjištěním, že v obou obcích je kulturní život vcelku bohatý a také místní obyvatelé se ho velice rádi účastní.

Otázka č. 22: Navštěvujete divadlo a jiné kulturní akce jinde než v obci?

Tabulka č. 32: Účast na kulturním životě mimo obec celkově za obec

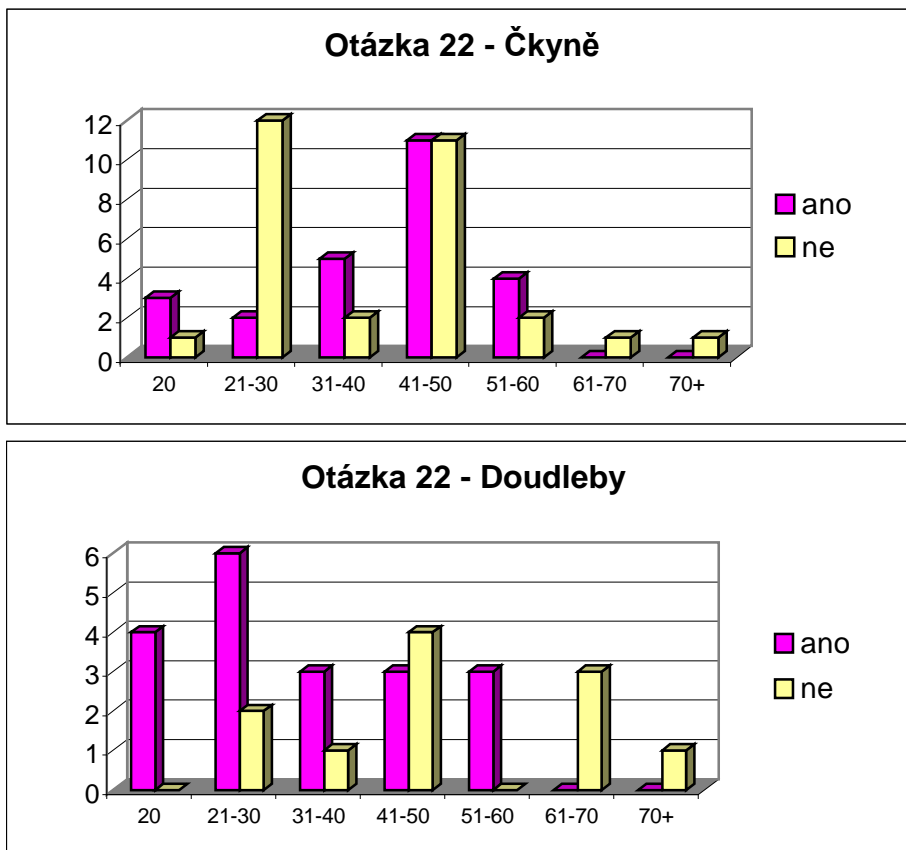
Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	35	64%	19	63%
Ne	20	36%	11	37%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Tabulka č. 33: Účast na kulturním životě mimo obec dle věkových kategorií

Čkyně														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	3	75%	12	86%	5	71%	11	50%	4	67%	0	0%	0	0%
Ne	1	25%	2	14%	2	29%	11	50%	2	33%	1	100%	1	100%
<i>celkem</i>	4	100%	14	100%	7	100%	22	100%	6	100%	1	100%	1	100%

Doudleby														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	4	100%	6	75%	3	75%	3	43%	3	100%	0	0%	0	0%
Ne	0	0%	2	25%	1	25%	4	57%	0	0%	3	100%	1	100%
<i>celkem</i>	4	100%	8	100%	4	100%	7	100%	3	100%	3	100%	1	100%

Graf č. 28a, 28b: Účast na kulturním životě mimo obec dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

Z celkových výsledků můžeme pozorovat, že obyvatelé obou obcí navštěvují kulturní akce mimo své bydliště v přibližně stejném počtu – 64 % ve Čkyni a 63 % v Doudlebech. Největší zájem o kulturu mimo obec byla opět u mladých respondentů. Na druhou stranu u věkové kategorie od čtyřiceti jedna let dochází již opakovaně k poklesu zájmu. Dotazovaní nad šedesát let se pak přestávají tímto způsobem kulturního života zabývat úplně. Tato situace je podobná u obou obcí.

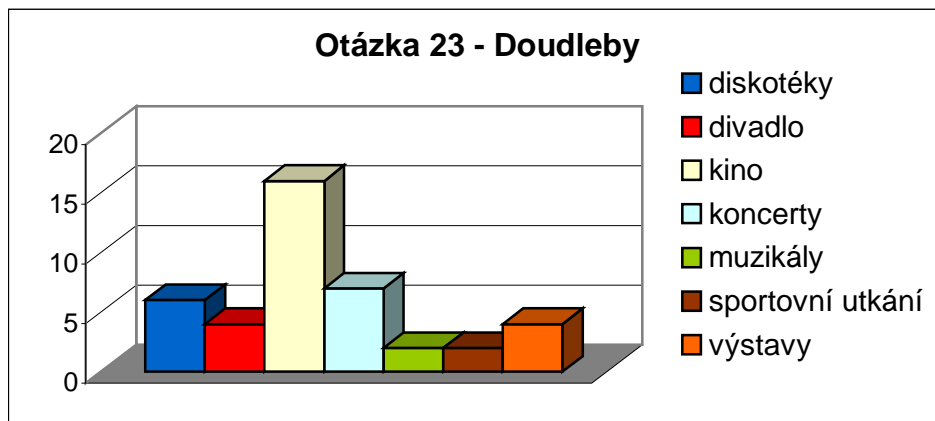
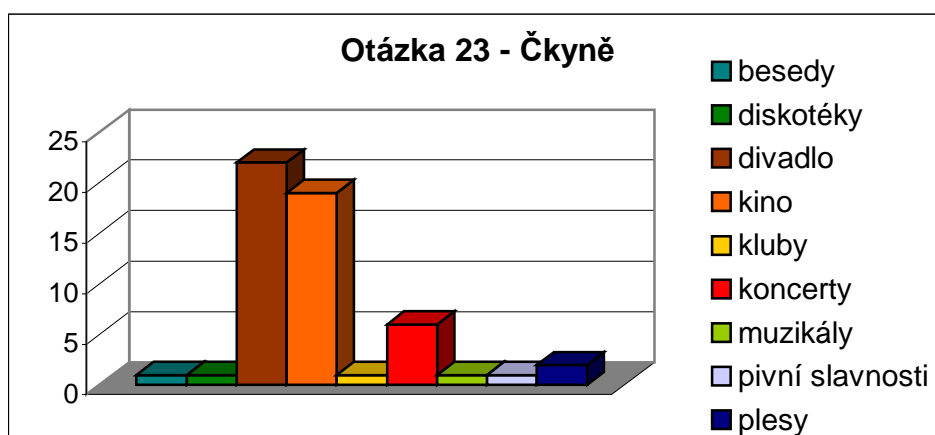
Důvodem, proč nejmladší generace z Doudleby navštěvuje kulturní akce více než mladí obyvatelé Čkyně, je nejspíš dáno tím, že Doudleby se nacházejí blízko Českých Budějovic, které nabízejí více kulturního vyžití než města v okolí Čkyně. A také Čkyňští mají již zmíněnou městskou zábavu částečně přímo v místě bydliště.

Otázka č. 23: Jestliže navštěvujete kulturní akce jinde než v obci, uveďte, prosím, jaké?

Tabulka č. 35: Druhy kulturních akcí

Čkyně			Doudleby		
Akce	počet	%	Akce	počet	%
Diskotéky	1	2%	Diskotéky	6	15%
Divadlo	22	41%	Divadlo	4	10%
Kino	19	35%	Kino	16	39%
Koncerty	6	11%	Koncerty	7	17%
Muzikály	1	2%	Muzikály	2	5%
Kluby	1	2%	Sportovní utkání	2	5%
Besedy	1	2%	Výstavy	4	10%
Pivní slavnosti	1	2%	<i>celkem odp.</i>	<i>41</i>	<i>100%</i>
Plesy	2	4%			
<i>celkem odp.</i>	<i>54</i>	<i>100%</i>			

Graf č. 29a, 29b: Druhy kulturních akcí

Výsledky a diskuse:

Na úvod musím uvést, že na tuto otázku uváděli respondenti více odpovědí. Ve Čkyni se nejčastěji objevovala kulturní událost jako divadlo – v 41 % a kino – v 35 %. Dotázaní z Doudleby nejvíce navštěvují kino – v 39 % a koncerty – v 17 %.

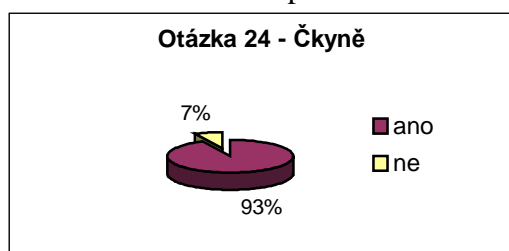
Překvapující je vcelku vysoké procento, které navštěvuje divadlo, protože trend zájmu o divadelní představení je spíše klesající.

Otázka č. 24: Pořádají se u Vás nějaké sportovní akce (turnaje, zápasy)?

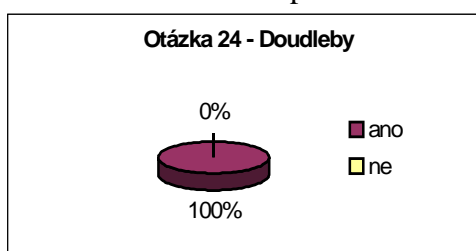
Tabulka č. 36: Konání sportovních akcí

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	51	93%	30	100%
Ne	4	7%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 30a: Konání sportovních akcí

Graf č. 30b: Konání sportovních akcí

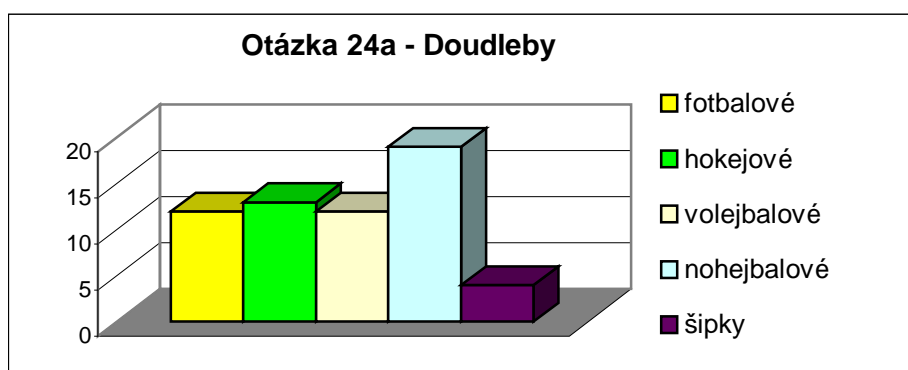
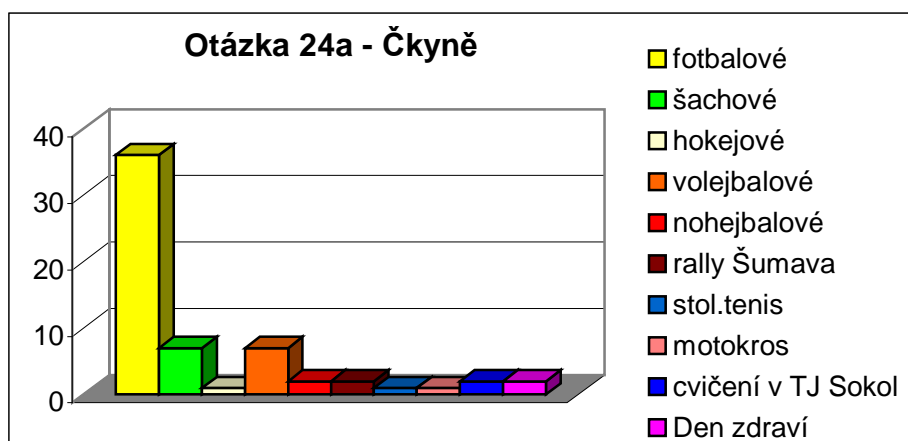

Otázka č. 24a: Jaké sportovní akce se u Vás pořádají?

Tabulka č. 37: Druhy sportovních akcí

Čkyně			Doudleby		
Sportovní akce	počet	%	Sportovní akce	počet	%
fotbalové	36	59%	fotbalové	14	23%
hokejové	1	2%	hokejové	11	18%
volejbalové	7	11%	volejbalové	12	20%
nohejbalové	2	3%	nohejbalové	19	32%
šachové	7	11%	šipky	4	7%
rally Šumava	2	3%	<i>celkem odp.</i>	<i>60</i>	<i>100%</i>
stolní tenis	1	2%			
motokros	1	2%			
cvičení v TJ Sokol	2	3%			
Den zdraví	2	3%			
<i>celkem odp.</i>	<i>61</i>	<i>100%</i>			

Graf č. 31a, 31b: Druhy sportovních akcí

Výsledky a diskuse:

Z výsledků je patrné, že ve Čkyni je sportem, který bude nejspíš nejvíce oblíben, fotbal (59%). V Doudlebech uvedlo nejvíce respondentů nohejbal (32%). Dalšími sporty, kterým se Doudlebští i Čkyňští věnují, jsou volejbal a hokej.

Je samozřejmé, že Doudleby nemohou mít tolik možností k provozování všech sportů, jako je tomu ve Čkyni, ale přesto je tu příležitostí ke sportovnímu vyžití vcelku dostatek.

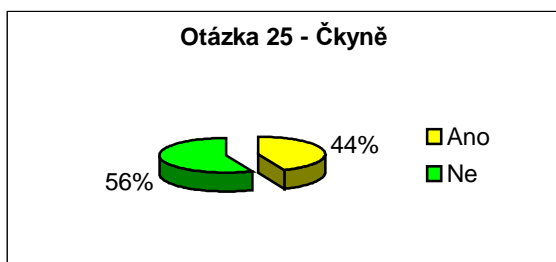
Dotazovaní z Doudleb ještě zapomněli uvést stolní tenis, jehož družstvo hraje dokonce okresní ligu.

Otázka č. 25: Jestliže se u Vás pořádají sportovní turnaje, účastníte se jich?

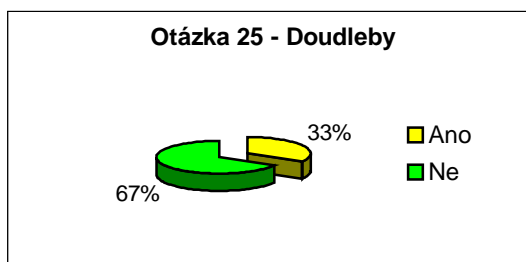
Tabulka č. 38: Účast na turnajích

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	24	44%	10	33%
Ne	31	56%	20	67%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Graf č. 32a: Účast na turnajích

Graf č. 32b: Účast na turnajích

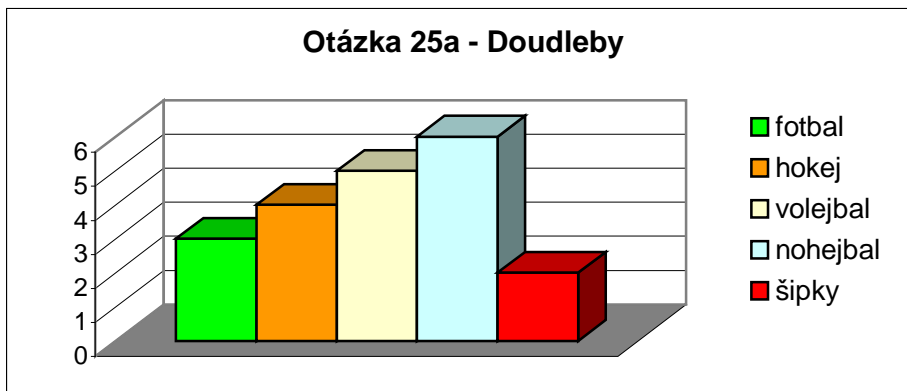
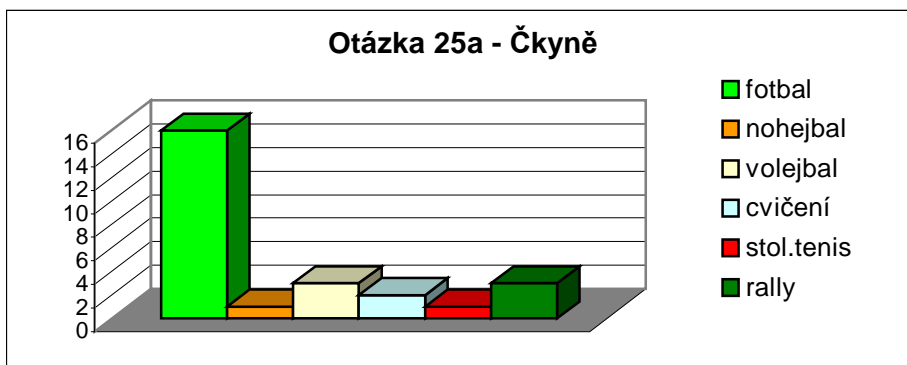

Otázka č. 25a: Jakých sportovních utkání se účastníte?

Tabulka č. 39: Druhy sportovních utkání, kterých se obyvatelé účastní

Čkyně			Doudleby		
Sportovní akce	počet	%	Sportovní akce	počet	%
fotbal	16	62%	fotbal	3	15%
nohejbal	1	4%	hokej	4	20%
volejbal	3	12%	volejbal	5	25%
cvičení	2	8%	nohejbal	6	30%
stolní tenis	1	4%	šipky	2	10%
rally	3	12%	<i>celkem odp.</i>	20	100%
<i>celkem odp.</i>	26	100%			

Graf č. 33a, 33b: Druhy sportovních utkání, kterých se obyvatelé účastní

Výsledky a diskuse:

Výsledky jsou bohužel do jisté míry ovlivněny špatným zadáním této otázky. Takže část respondentů odpovídala, že se účastní či nikoliv jako diváci, a část odpovídala na to, jestli se účastní zápasů či turnajů přímo jako hráči. Přesto můžeme říct, že obyvatelé Čkyně jsou aktivnější, celkem 44 % se na zápasy chodí dívat či se jich přímo účastní.

Ve Čkyni je jednoznačně nejoblíbenější a nejnavštěvovanější fotbal (62%), v Doudlebech je to nohejbal a volejbal s přibližně 30 %.

Důvodem, proč je ve Čkyni účast větší, bude nejspíš ten, že jsou v obci lepší podmínky k provozování sportů.

Otázka č. 26: Využíváte místní sportovní zařízení?

Tabulka č. 40: Využívání místních sportovních zařízení

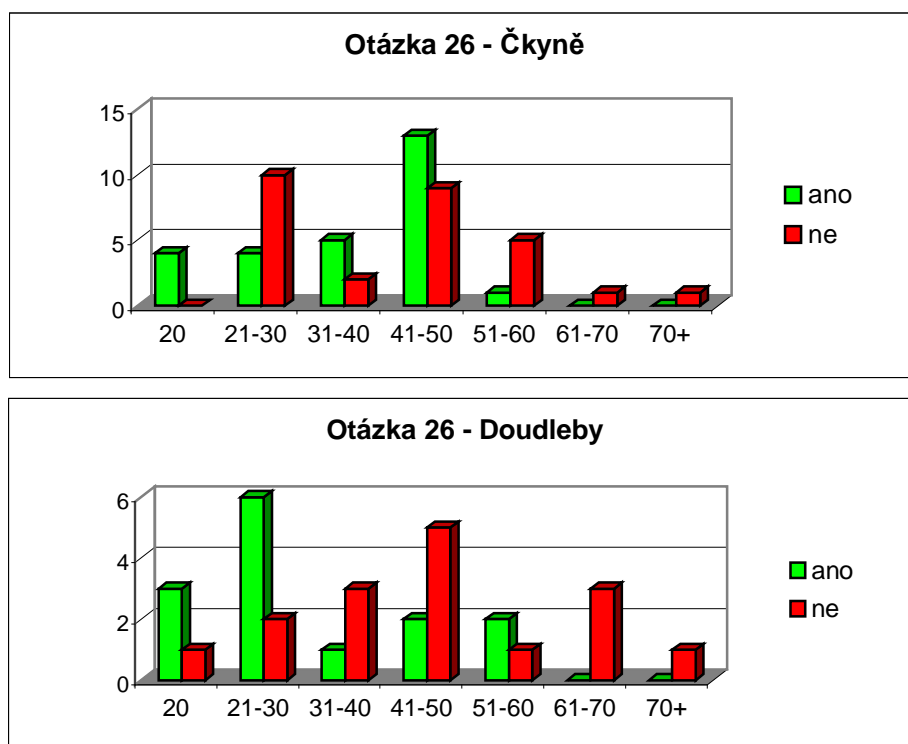
Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	27	49%	14	47%
Ne	28	51%	16	53%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Tabulka č. 41: Využívání místních sportovních zařízení dle věkových kategorií

Čkyně														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	4	100%	4	29%	5	71%	13	59%	1	17%	0	0%	0	0%
Ne	0	0%	10	71%	2	29%	9	41%	5	83%	1	100%	1	100%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>14</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>22</i>	<i>100%</i>	<i>6</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Doudleby														
Odp.	do 20		21-30		31-40		41-50		51-60		61-70		70+	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Ano	3	75%	6	75%	1	25%	2	29%	2	67%	0	0%	0	0%
Ne	1	25%	2	25%	3	75%	5	71%	1	33%	3	100%	1	100%
<i>celkem</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>8</i>	<i>100%</i>	<i>4</i>	<i>100%</i>	<i>7</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>3</i>	<i>100%</i>	<i>1</i>	<i>100%</i>

Graf č. 34a, 34b: Využívání sportovních zařízení dle věkových kategorií

Výsledky a diskuse:

V obou obcích téměř polovina dotazovaných využívá místní sportovní zařízení. Z toho ve Čkyni je to 100 % dotazovaných z kategorie do dvaceti let, v Doudlebech je to 75 %. Ve Čkyni v následující věkové kategorii kladně odpovědělo pouze 29 % dotazovaných, zatímco v Doudlebech jsou sportovní zařízení touto věkovou kategorií hojně využívána (75%). Alespoň částečně pak místní sportoviště a zařízení využívají věkové kategorie až do věku 61 let.

Ačkoliv jsou Doudleby malá vesnička, tak místní sportovní areál nabízí dostatek možností ke sportovnímu vyžití – hřiště na nohejbal, volejbal, tenis, stolní tenis, v zimě je tu také k dispozici lyžařský vlek a kluziště.

Možnosti sportovního vyžití ve Čkyni odpovídají velikosti této obce.

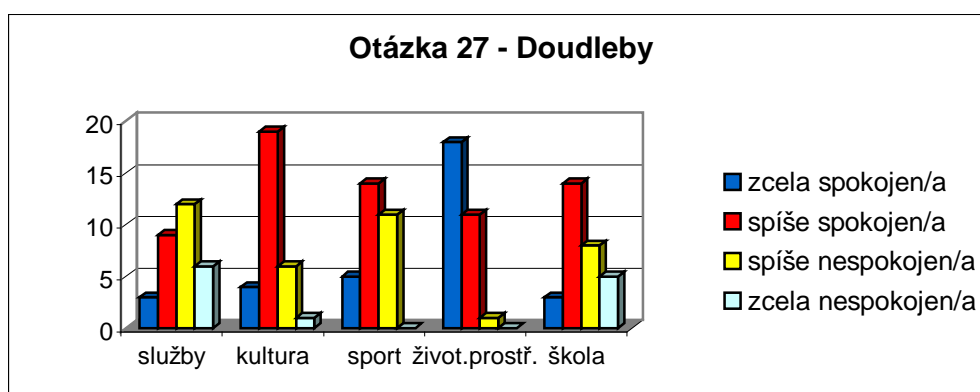
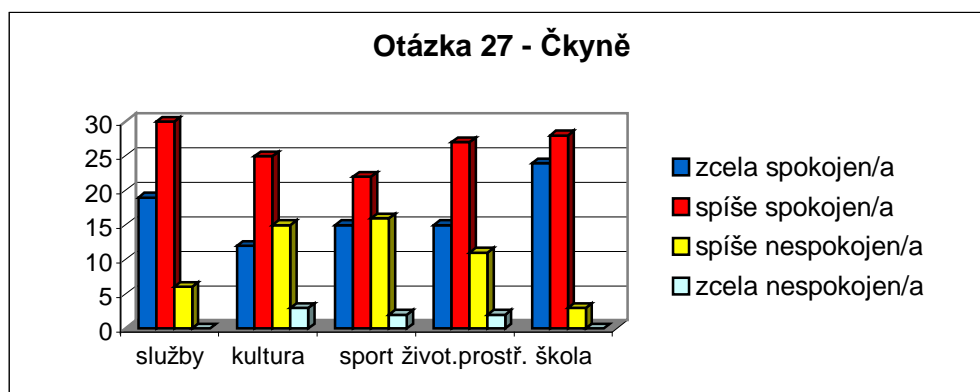
Otázka č. 27: Ohodnoťte, jak jste spokojeni s – obchodem a službami, kulturně-společenskými akcemi, činností spolků, sportovním vyžitím, životním prostředím, školou.

Tabulka č. 42: Spokojenost s jednotlivými oblastmi

Čkyně										
Stupně spokojenosti	Obchod a služby		Kulturně společenské akce, činnost spolků		Sportovní vyžití		Životní prostředí		Škola	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
zcela spokoj.	19	35%	12	22%	15	27%	15	27%	24	44%
spíše spokoj.	30	55%	25	45%	22	40%	27	49%	28	51%
spíše nesp.	6	11%	15	27%	16	29%	11	20%	3	5%
zcela nesp.	0	0%	3	5%	2	4%	2	4%	0	0%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>

Doudleby										
Stupně spokojenosti	Obchod a služby		Kulturně společenské akce, činnost spolků		Sportovní vyžití		Životní prostředí		Škola	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
zcela spokoj.	3	10%	4	13%	5	17%	18	60%	3	10%
spíše spokoj.	9	30%	19	63%	14	47%	11	37%	14	47%
spíše nesp.	12	40%	6	20%	11	37%	1	3%	8	27%
zcela nesp.	6	20%	1	3%	0	0%	0	0%	5	17%
<i>celkem</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 35a, 35b: Spokojenost s jednotlivými oblastmi

Výsledky a diskuse:

Co se týká obchodu a služeb, tak jsou obyvatelé Čkyně z 55 % spíše spokojeni a z 35 % zcela spokojeni, zatímco Doudlebsťi jsou ze 40 % se službami a obchodem spíše nespokojeni. Tento výsledek se dal očekávat vzhledem k velikosti Doudleb a také usuzují z vyhodnocení již předchozích odpovědí, kdy respondenti z Doudleb uváděli, že běžné nákupy realizují mimo obec.

Spokojenost s kulturním životem je v obou obcích vcelku vysoká, přičemž ve Čkyni je o něco větší. To je zajímavý výsledek vzhledem k rozmanitosti kulturního vyžití v Doudlebech a vzhledem k činnosti místního národopisného souboru. Dalo by se to snad vysvětlit tím, že se Doudleby nacházejí v blízkosti Českých Budějovic a to nejspíš vybízí ke srovnání se zdejšími kulturními událostmi. Doudlebsťi zřejmě postrádají v obci typicky městské zábavy, které obyvatelům Čkyně nechybí.

Se sportovním vyžitím byla v obou obcích spokojena nadpoloviční většina respondentů. Ukazuje to na fakt, že místní sportoviště jsou v obou obcích na nadprůměrné úrovni ve srovnání s ostatními obcemi.

Výsledky spokojenosti se životním prostředím jsou více než překvapivé. Zatímco v obci u Českých Budějovic jsou lidé s prostředím více či méně téměř všichni spokojeni, tak ve Čkyni to není tak velké procento a 24 % je dokonce spíše či zcela nespokojeno. Ukazuje se opět vliv tradice Doudleb jako starobylého sídla, které na lidi působí velice pozitivně a odráží se ve svém důsledku i v mezilidských vztazích. Velmi významným je i harmonický vzhled celé vesnice, který zatím nebyl tolik narušen nevhodnou moderní zástavbou.

Vyhodnocení výsledků spokojenosti se školou pak mluví spíše pro obec Čkyně. Skoro všichni dotazovaní jsou s místní školou částečně či zcela spokojeni. Na rozdíl od Doudleb, kde se 17 % respondentů vyjádřilo, že se školou jsou zcela nespokojeni. Jsem si téměř jistá, že je to tím, že v Doudlebech funguje pouze malotřídka do 5. ročníku a tak většina rodičů dává své děti do školy v Českých Budějovicích.

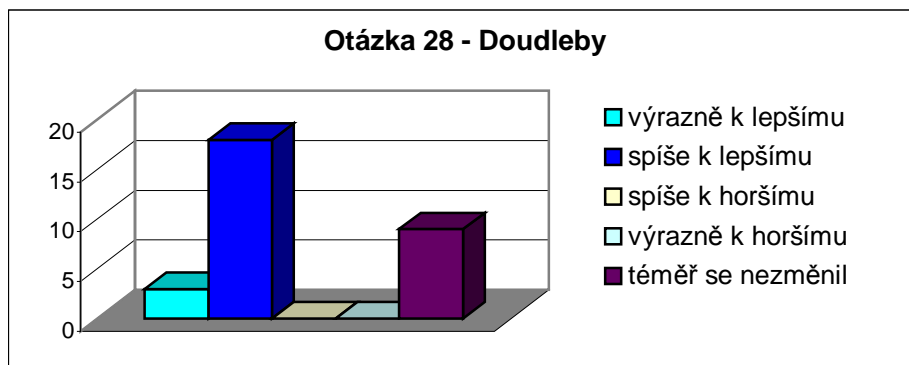
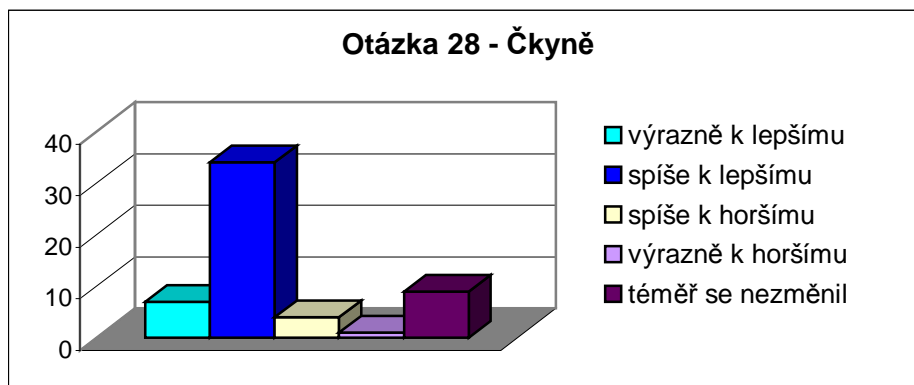
4. 2. 6. Spokojenost se vzhledem obce

Otázka č. 28: Změnil se za posledních 10 let vzhled Vaší obce?

Tabulka č. 43: Změny vzhledu obce

Změny obce	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
výrazně k lepšímu	7	13%	3	10%
spíše k lepšímu	34	62%	18	60%
spíše k horšímu	4	7%	0	0%
výrazně k horšímu	1	2%	0	0%
téměř se nezměnil	9	16%	9	30%
<i>celkem</i>	55	100%	30	100%

Graf č. 36a, 36b: Změny vzhledu obce

Výsledky a diskuse:

Změny obce hodnotí Čkynští z 62 % spíše k lepšímu, ze 13 % dokonce výrazně k lepšímu. Výsledky z Doudleb jsou podobné – 60 % jej hodnotí spíše k lepšímu a 10 % výrazně k lepšímu.

V Doudlebech dokonce nikdo z dotazovaných neuvedl, že by se vzhled obce změnil výrazně k horšímu. Tato informace navazuje na předchozí zjištění, že obyvatelé jsou spokojeni s přírodním prostředím.

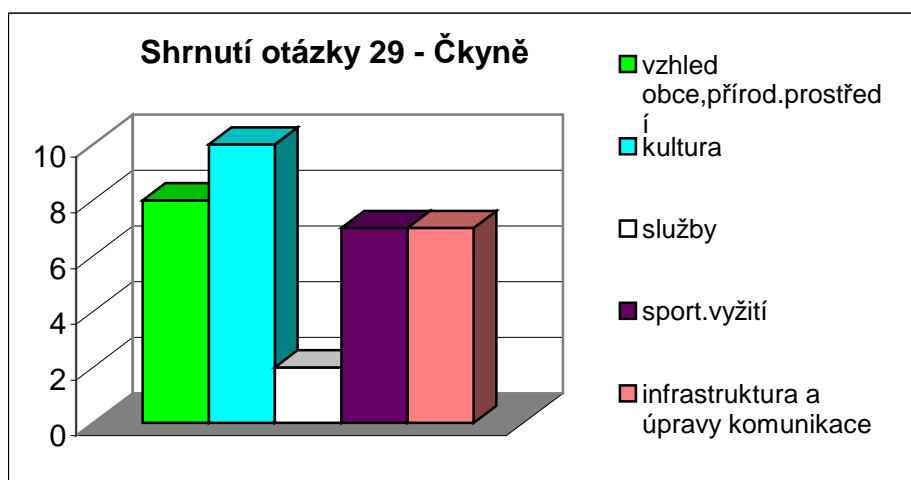
Je to vcelku potěšující zpráva, že obyvatelé vnímají rozvoj svých obcí spíše pozitivně. Tempo rozvoje však bude velice pozvolné, jelikož k žádným výrazným změnám podle většiny respondentů nedochází.

Otázka č. 29: Co konkrétního byste v obci zlepšil/a?

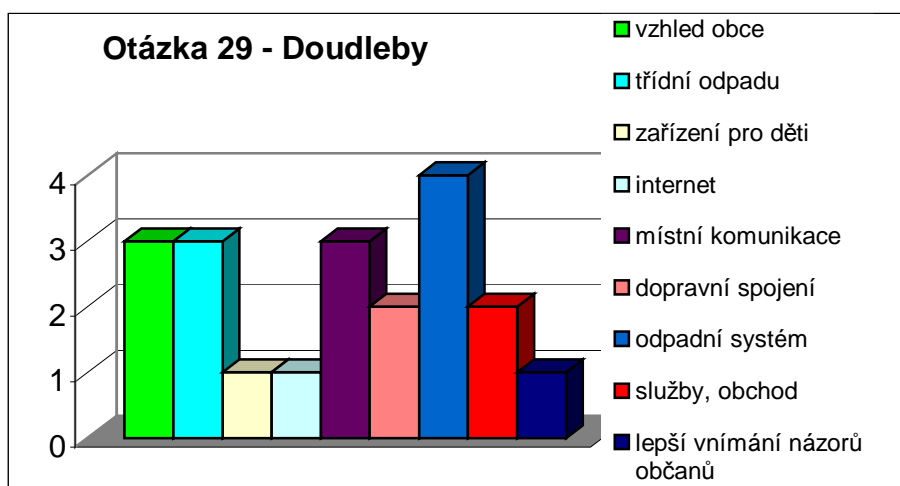
Tabulka č. 44: Nápady obyvatel na zlepšení

Návrhy	počet	%	Návrhy	počet	%
vzhled obce	1	3%	vzhled obce	3	15%
přírodní prostředí	2	6%	třídní odpadu	3	15%
park	2	6%	zařízení pro děti	1	5%
ekologie	2	6%	internet	1	5%
třídění odpadu	1	3%	místní komunikace	3	15%
kulturní památky	1	3%	dopravní spojení	2	10%
kulturní vyžití	5	15%	odpadní systém	4	20%
kino	3	9%	služby, obchod	2	10%
divadlo	1	3%	lepší vnímání názorů občanů	1	5%
služby	1	3%	<i>celkem</i>	<i>20</i>	<i>100%</i>
kavárna	1	3%			
stavba koupaliště	3	9%			
lepší využití hřiště	1	3%			
dětské hřiště	3	9%			
zrušení dopr.značky 70km/h	2	6%			
nové vyznačení přechodů	1	3%			
obchvat	1	3%			
zlepšit místní komunikaci	2	6%			
osvětlení	1	3%			
<i>celkem</i>	<i>34</i>	<i>100%</i>			

Graf č. 37a : Návrhy obyvatel na zlepšení

Graf č. 37b: Návrhy obyvatel na zlepšení

Výsledky a diskuse:

Výsledky ze Čkyně ukazují, že nejvíce obyvatel (15 %) by chtělo zlepšit kulturní vyžití v obci, dalším často uváděným tématem byl v součtu celkový vzhled obce, přírodní prostředí, park a třídění odpadu. V Doudlebech byla nejvíce zmiňovanou oblastí infrastruktura a to odpadní systém (20%), zlepšení dopravního spojení a místní komunikace – všechno jsou to oblasti, na která nejsou peníze a Doudleby jako malá obec se špatně dostávají k prostředkům z Evropské unie. Dále se objevoval vzhled obce, třídění odpadu a také služby a obchod. Ve Čkyni se na rozdíl od Doudleb vyskytují spíše nadstandardní přání jako koupaliště, kavárna či divadlo.

U obou obcí se shodně objevuje problém se zlepšením vzhledu obce a dalšími ekologickými otázkami. Další otázka, která trápí většinu obcí, je nedostatečná nabídka služeb. Dotazovaní z obou obcí také uváděli, že jim chybí zařízení pro děti.

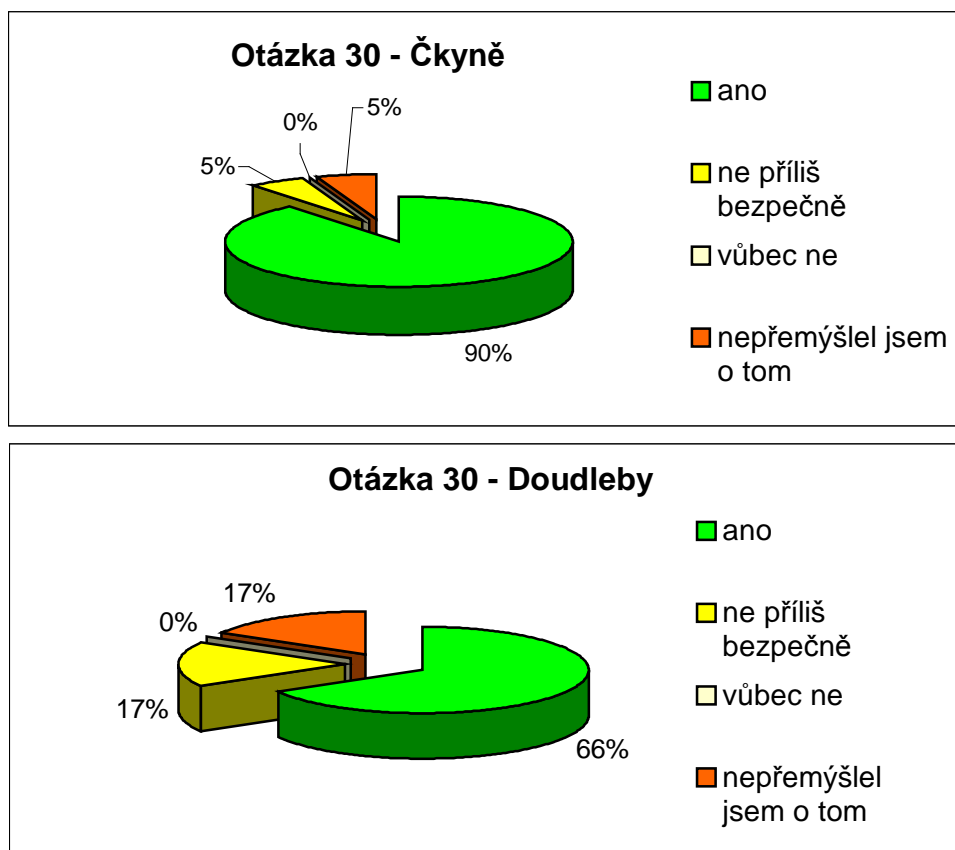
4. 2. 7. Mezilidské vztahy uvnitř obce

Otázka č. 30: Cítíte se v obci bezpečně?

Tabulka č. 45: Pocit bezpečí

Odpovědi	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Ano	49	89%	20	67%
Ne příliš bezpečně	3	5%	5	17%
Vůbec ne	0	0%	0	0%
Nepřemýšlel jsem o tom	3	5%	5	17%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 38a, 38b: Pocit bezpečí

Výsledky a diskuse:

Obyvatelé Čkyně se v téměř 90 % cítí v obci bezpečně, v Doudlebech se tak cítí 67 %. Menší procento v Doudlebech bude opět dáno blízkostí velkého města. Na druhou stranu nikdo z dotazovaných v obci nepocituje extrémní ohrožení. Přeci jen poklidnější život na venkově přináší větší bezpečí.

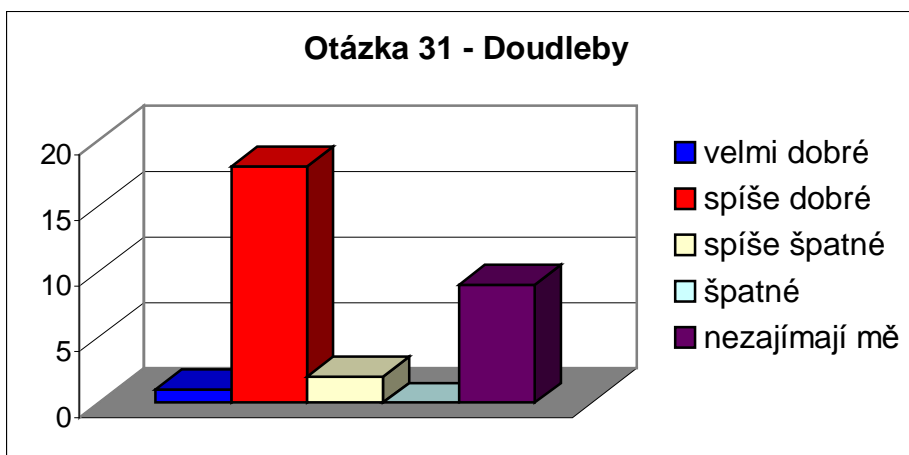
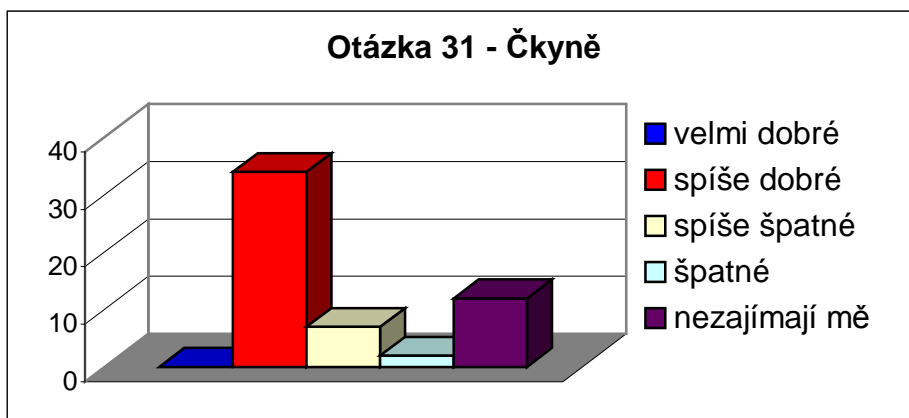
Otázka č. 31: Jak hodnotíte mezilidské vztahy v obci?

Tabulka č. 46: Hodnocení mezilidských vztahů

Hodnocení	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Velmi dobré	0	0%	1	3%
Spíše dobré	34	62%	18	60%
Spíše špatné	7	13%	2	7%
Špatné	2	4%	0	0%
Nezajímají mě	12	22%	9	30%
<i>celkem</i>	<i>55</i>	<i>100%</i>	<i>30</i>	<i>100%</i>

Graf č. 39a, 39b: Hodnocení mezilidských vztahů

Výsledky a diskuse:

Ani v jedné z obcí nejsou mezilidské vztahy úplně bezchybné. Nadpoloviční většina dotazovaných je ale považuje jako spíše dobré. Ve Čkyni je 17 % nespokojeno, z toho 4 % hodnotí vztahy jako špatné. Na druhou stranu v Doudlebech je částečně nespokojeno pouze 7 % dotazovaných. Může to být reakcí na nově příchozí obyvatele, kteří si v obci vystavěli moderní domy a žijí v odlišných podmínkách – pokračují v městském individualistickém způsobu života.

Znepokojující informací je, že 22 % respondentů ze Čkyně a dokonce 30 % z Doudleb odpovědělo, že je mezilidské vztahy v obci vůbec nezajímají. Bude to nejspíš odpověď „nových“ obyvatel a známka toho, že do obce mezi její obyvatele úplně nezapadli, že nepěstují žádné sousedské vztahy a zřejmě se ani neúčastní místního společenského života.

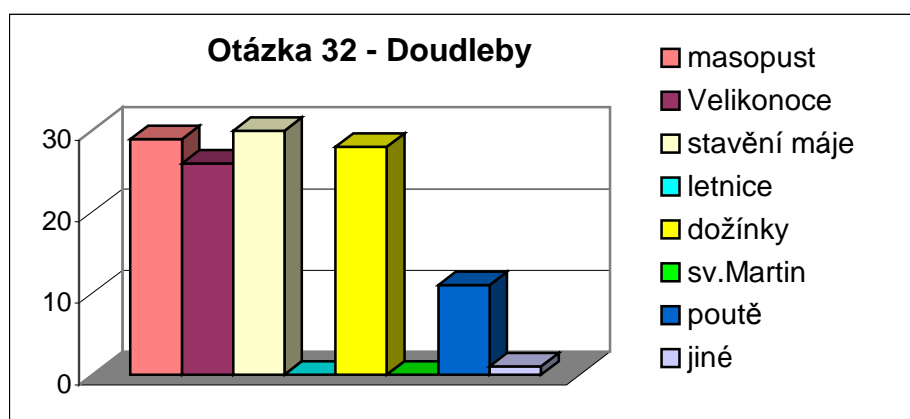
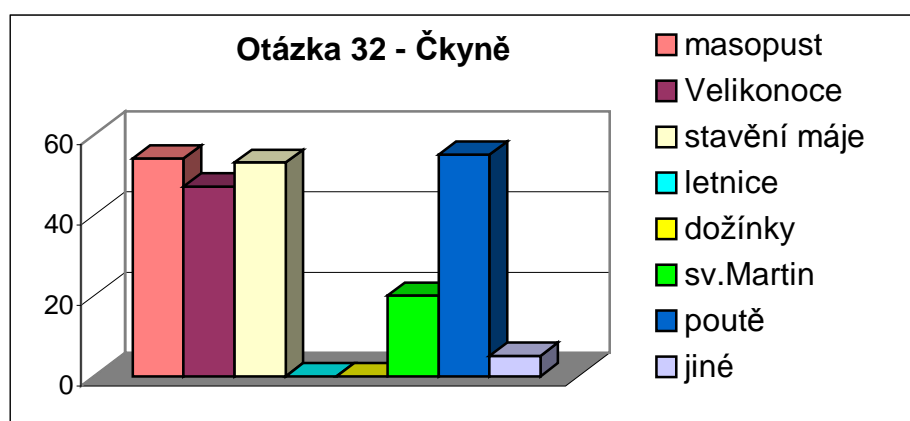
4. 2. 8. Dodržování zvyků a tradic

Otázka č. 32: Dodržují se u Vás některé z následujících lidových zvyků a tradic?

Tabulka č. 47: Zvyky a tradice

Zvyky	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Masopust	54	23%	29	30%
Velikonoce	47	20%	26	27%
Stavění máje	53	23%	30	31%
Letnice	0	0%	0	0%
Dožínky	0	0%	28	29%
Sv.Martin	20	9%	0	0%
Poutě	55	24%	11	11%
Jiné	5	2%	1	1%
<i>celkem odp.</i>	<i>234</i>	<i>100%</i>	<i>97</i>	<i>100%</i>

Graf č. 40a, 40b: Zvyky a tradice

Výsledky a diskuse:

U této otázky dotazovaní uváděli více než jednu možnost. Nejčastěji uváděnou odpovědí ve Čkyni byly poutě (24%), masopust (23%) a stavění máje (23%). V Doudlebech k nim pak přibýly ještě dožínky (29%).

Takzvané Doudlebské dožínky patří mezi významné lidové tradice nejen v Jižních Čechách.

Téměř všichni dotazovaní si vzpomněli alespoň na dva zvyky či tradice, což můžeme hodnotit jako pozitivní ve vztahu k zájmu obyvatel o místní dění.

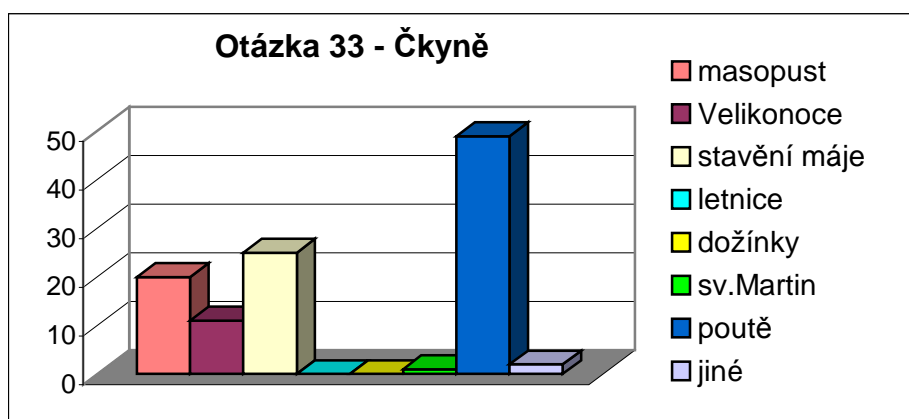
Co se týká jiných zvyků a tradic, tak respondenti ze Čkyně uvedli sv. Mikuláše, Lucky nebo Tři krále, v Doudlebech pak jen sv. Mikuláše. Počet odpovědí však byl zanedbatelný, neměl tudíž téměř žádnou vypovídací schopnost.

Otázka č. 33: Jaký zvyk nebo tradice se těší největší oblibě?

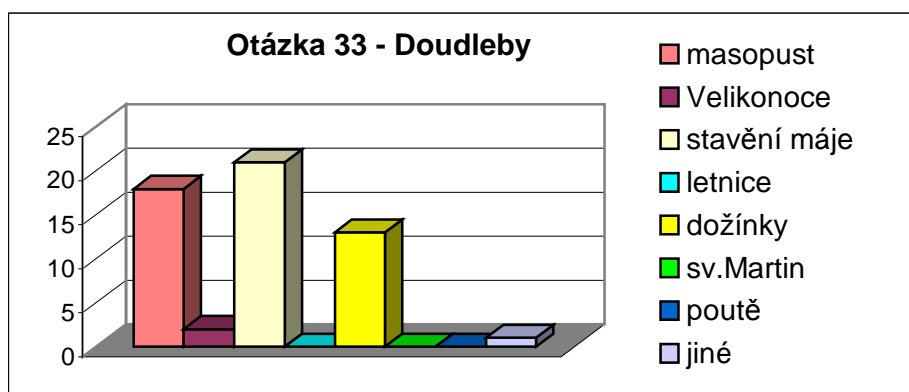
Tabulka č. 48: Oblíbené zvyky a tradice

Zvyky	Čkyně		Doudleby	
	počet	%	počet	%
Masopust	20	19%	18	43%
Velikonoce	11	10%	2	5%
Stavění máje	25	23%	21	50%
Letnice	0	0%	0	0%
Dožínky	0	0%	13	31%
Sv.Martin	1	1%	0	0%
Poutě	49	45%	0	0%
Jiné	2	2%	1	2%
<i>celkem odp.</i>	<i>108</i>	<i>100%</i>	<i>42</i>	<i>100%</i>

Graf č. 41a: Oblíbené zvyky a tradice

Graf č. 41b: Oblíbené zvyky a tradice

Výsledky a diskuse:

Na tuto otázku byla opětovná možnost zaškrtnout více odpovědí. Ve 45 % uvedli respondenti ze Čkyně, že nejoblíbenějším slaveným zvykem jsou poutě. Dále je pro 23 % dotazovaných oblíbené stavění máje. V Doudlebech se v 50 % těší největší oblíbené stavění máje, pro 43 % obyvatel je nejvýznamnějším masopust a přibližně třetina účastníků tohoto šetření si oblíbila dožíanky.

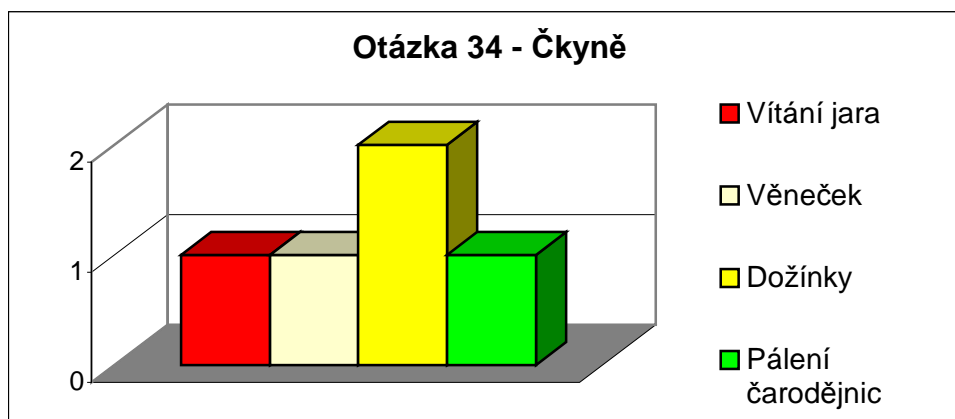
Výsledky ukazují, že v Doudlebech jsou daleko více oblíbeny nejstarší lidové tradice, které jsou spojeny přímo s místem Doudleb a které stmelují lidi dohromady a pěstují dobré sociální vztahy. Zatímco ve Čkyni jsou nejoblíbenější tradicí poutě, které mají již městský charakter zábav a starší lidové zvyky stojí v pozadí.

Otázka č. 34: Pamatujete si některou tradici, zvyk, který se slavil a dnes se již neslaví?

Tabulka č. 49: Zvyky a tradice, které se již neslaví

Čkyně		
Zvyky	počet	%
Vítání jara	1	20%
Věneček	1	20%
Dožíanky	2	40%
Pálení čarodějnic	1	20%
<i>celkem odp.</i>	5	100%

Graf č. 42: Zvyky a tradice, které se již neslaví

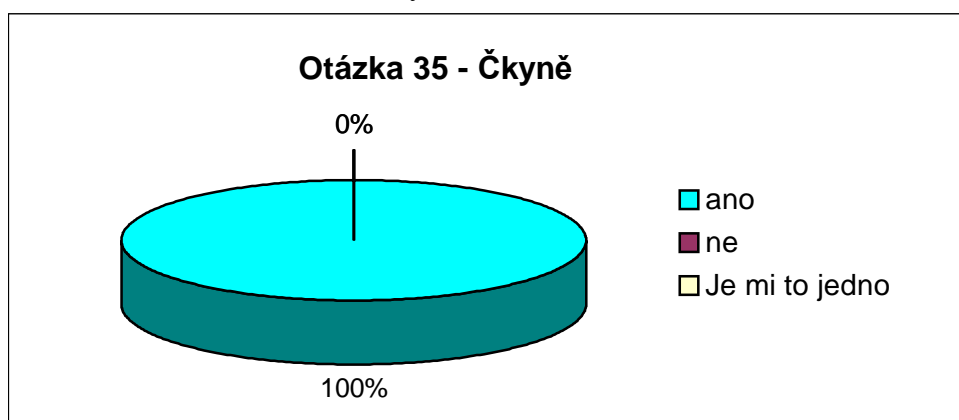

Otázka č. 35: Jestliže ano – chtěl/a byste, aby se znovu oživil?

Tabulka č. 50: Oživení tradice, zvyku

Čkyně		
Odpovědi	počet	%
Ano	9	100%
Ne	0	0%
Je mi to jedno	0	0%
<i>celkem odp.</i>	9	<i>100%</i>

Graf č. 43: Oživení tradice, zvyku

Výsledky a diskuse:

Odpovědi na tyto otázky byly získány pouze od respondentů ze Čkyně. Z nich 40 %, kteří si na nějaký zvyk vůbec vzpomněli, uvedlo dožínky, po 20 % pak vítání jara, věneček a pálení čarodějnic. Všichni, kteří nějaký zvyk uvedli, by souhlasili s tím, aby se znovu oživil.

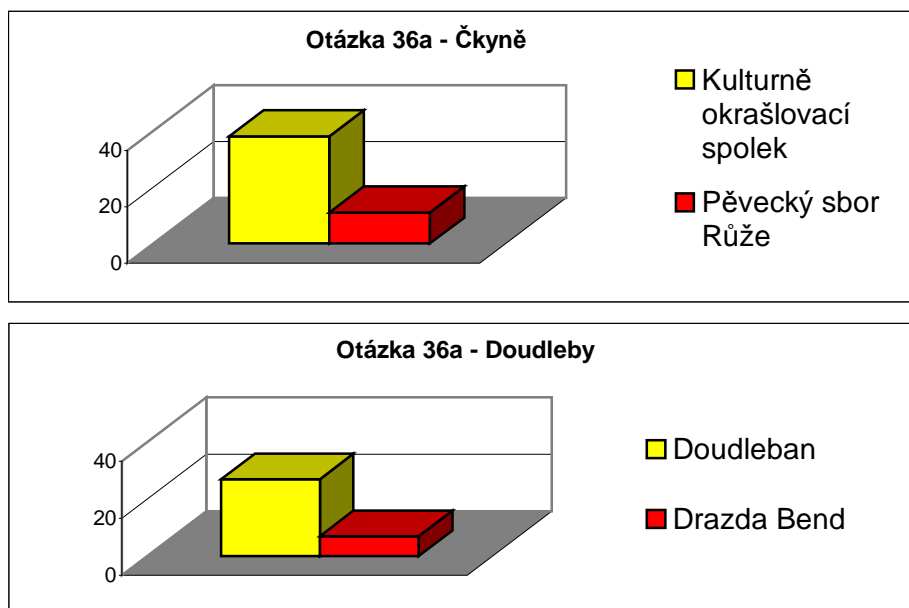
Z výsledků vyplývá, že v Doudlebech, kde si žádný respondent nevybavil ani jednu tradici, která by se již neslavila, přetrvávají lidové zvyky zachované nejen v původní podobě – v tradičních krojích – ale i v původní pestrosti a počtu. Na druhou stranu ve Čkyni již nějaké zvyky vymizely, přestože by si lidé přáli, aby se znovu oživily.

Otázka č. 36: Působí ve Vaší obci nějaký folklorní soubor či skupina?

Tabulka č. 51: Folklorní spolky, soubory

Čkyně			Doudleby		
Folklorní spolky	počet	%	Folklorní spolky	počet	%
Kulturně okrašlovací spolek	38	78%	Doudleban	27	79%
Pěvecký sbor Růže	11	22%	Drazda Bend	7	21%
<i>celkem odp.</i>	49	100%	<i>celkem odp.</i>	34	100%

Graf č. 44a, 44b: Folklorní spolky, soubory

Výsledky a diskuse:

V obou obcích si dotazovaní vzpomněli na dva soubory. Ve Čkyni 78 % respondentů uvedlo Kulturně okrašlovací spolek (KOS) a 22 % pěvecký sbor Růže. V Doudlebech si 79 % dotazovaných vzpomnělo na soubor Doudleban a 21 % na kapelu Drazda Bend. Přičemž spolky KOS a Doudleban jsou soubory národopisné, zaštiťující místní lidové zvyky. Doudleban se snaží vycházet z dlouholeté tradice a dále ji rozvíjet. Pořádá Doudlebský masopust, Doudlebské dožínky i jiné akce. Diváky pak baví v tradičních krojích tancem, písňemi, říkadly i povídkami a zvyky svých předků.

5. DISKUSE

Jednotlivé menší diskuse jsem pro lepší přehlednost uvedla u každé řešené otázky předchozí kapitoly. V této závěrečné diskusi bych chtěla dosažené výsledky shrnout a rozdělit do dílčích kapitol dle řešených tematických okruhů.

5. 1. Identifikace zkoumaného souboru

Zastoupení mužů a žen v proběhlém dotazníkovém šetření bylo vcelku rovnocenné, odpovídalo tak statistickým údajům o počtu obyvatel z roku 2004. Z věkových kategorií převládalo ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Nejvyšší dosažené vzdělání je v průměru ve větší obci (Čkyně) středoškolské a v menší obci (Doudleby) je nejvíce občanů vyučeno. Vysokoškolsky vzdělaných je v těchto obcích velice málo. Potvrzuje to bohužel situaci odlivu „mozků“ za prací do měst, nedostatečný zájem a motivaci k uplatnění přímo v obci.

5. 2. Mobilita lidských zdrojů

O odchodu obyvatel z venkova hovoří van Elzakker (1994), který uvádí, že lze odchodu obyvatel z venkova zamezit dostupností potřebných služeb. Výzkum se samozřejmě zaměřil i na tuto oblast. V obci Čkyně musíme tuto teorii potvrdit, jelikož 81 % dotazovaných se vyslovilo, že svou obec spíše či určitě opustit nechtějí a zároveň jsou s úrovní obchodu a služeb v obci spokojeni. Problém ovšem nastává v obci Doudleby, kde ačkoliv jsou obyvatelé ze 60 % s kvalitou služeb nespokojeni, stěhovat se ze 70 % nechtějí. Vysvětlení můžeme hledat ve spokojenosti se svým bydlením, se kterým je naprostá většina Doudlebských spokojena a nejvíce respondentů jej také uvádí jako důvod, který je přitahuje k obci.

5. 3. Zaměstnanost a studium

V obou obcích je jen malé procento nezaměstnaných, přičemž v obci Doudleby je jich o něco více. Bude to dáno již zmiňovaným celkově nižším dosaženým vzděláním u obyvatel Doudleb a rozhodně menším počtem pracovních míst přímo v obci. Naopak Čkyně disponuje překvapivě velkým počtem pracovních míst, které může nabídnout místním obyvatelům. Doudlebští se tak budou muset více vzdělávat, aby našli uplatnění v Českých Budějovicích, kam přesto většina respondentů z Doudleb dojíždí za prací. Co se týká školou povinných obyvatel, tak ti navštěvují nejvíce školu ve Čkyni, se kterou je taky 95 % zcela či částečně spokojeno. O poznání hůř je na tom škola v Doudlebech, kterou navštěvuje jen zlomek místních dětí. Rodiče své potomky zřejmě raději dávají do škol v Českých Budějovicích

5. 4. Občanská vybavenost

Přestože 73 % respondentů ze Čkyně hodnotí dopravní spojení s okolními obcemi jako dostatečné či velmi dobré, většina obyvatel se stejně dopravuje automobilem. Pouze pokud je na výběr možnost jít pěšky, jako na běžný nákup, k lékaři, do lékárny, tak jí dají přednost před použitím automobilu. V Doudlebech je tato skutečnost horší o fakt, že běžné nákupy se pouze ve 43 % realizují v obci, k lékaři i do lékárny pak většina dojíždí do Českých Budějovic. Za velkými nákupy a službami více než 90 % obyvatel obou obcí dojíždí a to výhradně automobilem.

5. 5. Zájem o další vzdělávání a kulturní vyžití v obci

Co se týká kulturních prostor v obci, tak ty sice v obou obcích existují, ale obávám se, že nejsou dostatečně využity. Kino nefunguje ani v jedné obci, přestože by byl ze strany obyvatel o promítání byl velký zájem. Ve Čkyni se oproti Doudlebům pořádají občasně besedy s promítáním diapozitivů či výstava fotografií, ale domnívám se, že by byl u obyvatel Čkyně zájem o rozšíření těchto besed, přednášek nebo vzdělávacích kurzů a to například o témata – PC, cizí jazyky, finance, psychologie či zdravá výživa.

Doudleby v tomto ohledu zaostávají, avšak také zájem obyvatel není tak veliký. Troufám si říci, že to souvisí i s již zmíněným průměrným dosaženým vzděláním.

Klasické venkovské zábavy se však v obou obcích konají přiměřeně často a místní obyvatelé se jich rádi účastní. Různé plesy, bály se těší velké oblibě. Ve Čkyni se objevují i zábavy městského typu jako divadlo, diskotéky či koncerty. V Doudlebech zůstávají u klasických venkovských zábav.

Je také škoda, že knihovna v Doudlebech je tak málo využívána na rozdíl od knihovny ve Čkyni.

5. 6. Spokojenost se vzhledem obce

V obou obcích kolem 60 % respondentů hodnotí změnu vzhledu obce za posledních deset let spíše k lepšímu. Tento výsledek je celkem uspokojivý, jelikož ukazuje, že obyvatelé vnímají určitý vývoj a rozvoj obce pozitivně. Přispívá to k vytváření si citového pouta k obci a pomáhá ke stabilizaci obce.

Na otázku, co by obyvatelé v obci zlepšili, bylo nejčastějším tématem přírodní prostředí obce, možnost třídění odpadu, větší kulturní vyžití, stavba koupaliště, dětské hřiště a zvláště v Doudlebech odpadní systém, zlepšení místní komunikace či dopravní spojení, na která nejsou v obci peníze a přístup k prostředkům z Evropské unie je pro tuto malou obec obtížný.

5. 7. Mezilidské vztahy

Ani v jedné z obcí nejsou mezilidské vztahy úplně bezchybné, okolo 60 % respondentů je v obou obcích považuje za spíše dobré. Nespokojenost se sociálními vztahy projevilo v Doudlebech 7 % dotazovaných, zatímco ve Čkyni to bylo 27 % respondentů. Je to ukázka povahy čkyňských mezilidských vztahů, které mají již charakter městských sociálních kontaktů.

Znepokojující informací je, že 22 % dotazovaných ve Čkyni a dokonce 30 % dotazovaných v Doudlebech odpovědělo, že je mezilidské vztahy v obci vůbec nezajímají. Bude to nejspíš známkou toho, že se jedná o nově příchodzí obyvatele, kteří

mezi místní starousedlíky úplně nezapadli a kteří ani nemají zájem se místního společenského života účastnit.

Co se týká pocitu bezpečnosti v obci, tak můžeme konstatovat, že situace je vcelku uspokojivá ve srovnání s pociťováním bezpečí ve městě. Zdá se to být v současné době i důvodem, proč se lidé z rušných měst stěhují na poklidný venkov.

5. 8. Dodržování zvyků a tradic

Výsledky ukázaly, že v obou obcích se lidové zvyky a tradice čile dodržují. Dá se říci, že jsou pro obyvatele dobrou příležitostí ke společné zábavě a obohacují tak společenský život v obci.

Pokud máme učinit srovnání našich obcí, tak v Doudlebech se pořádají v tradičnější formě, ke které jistě přispívá i národopisný soubor Doudleban, který navazuje na svou stoletou tradici. Zvyky s dlouhou historií, stmelují lidi dohromady a přispívají tak k lepším mezilidským vztahům v obci.

Ve Čkyni tradiční zvyky nepatrně ustupují a nahrazují je zvyky městského charakteru – poutě, které jsou již více individualistickou zábavou. Částečným odklonem od nejstarších tradic se lidé postupně nepatrně odcizují a výsledkem je pak 27 % Čkyňských nespokojených se sociálními vztahy v obci.

6. ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo specifikovat nové možnosti a požadavky působící na stabilizaci venkovských regionů. Hledat oblasti, ve kterých by lidské zdroje přispěly k udržení obyvatel na venkově a hledat způsoby, jak by lidské zdroje zvýšily spokojenost obyvatel s životem na venkově a tím by došlo k částečné stabilizaci daných regionů.

Nyní se tedy shrneme všechny získané informace formou porovnání obou zkoumaných obcí – Čkyně a Doudleb. Pokusíme se vyjádřit závěry, které vyplývají z našeho šetření.

Jako hlavní faktor stabilizace a rozvoje venkovských oblastí je často uváděna dostatečná a diverzifikovaná nabídka pracovních příležitostí. Tuto podmínku vcelku bez výhrad splňuje obec Čkyně, která svým obyvatelům může nabídnout dostačující množství pracovních míst. Pouze malé procento obyvatel Čkyně je nezaměstnaných. Na druhé straně Doudleby již tuto výhodu nemají. Jen minimum obyvatel je zaměstnáno přímo v obci. Je tedy nezbytné vytvořit další pracovní místa podporou tradičního podnikání na venkově v zemědělství, lesnictví a v tradičních řemeslech. Dalším směrem podpory podnikání by mohla být oblast cestovního ruchu a propagace obce a regionu. Ve sféře cestovního ruchu jsou Doudleby již částečně činné a to v oblasti agroturistiky a cykloturistiky. Význam pro rozvoj podnikání v Doudlebech má i přítomnost chalupářů a chatařů.

I přes vznik a podporu místního podnikání bude i nadále většina obyvatel venkovských sídel vyjíždět za prací a za službami či do škol mimo místo svého trvalého bydliště. Dostatečné dopravní spojení obcí s okolím je tak nezbytným předpokladem pro stabilizaci venkovských sídel. Obec Čkyně je z pohledu dopravní obslužnosti veřejnou hromadnou dopravou na uspokojivé úrovni. V Doudlebech je citelná potřeba častějších spojů s okolními obcemi.

Co se týká zajištění technické infrastruktury, tak tento základní rozvojový problém se týká pouze obce Doudleby, které citelně chybí kanalizace s napojením na čističku odpadních vod.

Zajištění služeb školství je významný stabilizující faktor pro všechny obyvatele vesnice a nejen pro mladé rodiny. Základní škola plní do určité míry také roli kulturního a společenského centra v obci. Její zrušení považují mnozí obyvatelé sídla za znak úpadku.

Základní škola ve Čkyni funguje dle našich zjištění bez problémů a obyvatelé Čkyně jsou s ní spíše či zcela spokojeni. Doudlebská škola se potýká s nedostatkem žáků, jelikož většina rodičů vozí své děti do nedalekých Českých Budějovic.

Lékařská péče je dalším ze základních udržujících faktorů obyvatel ve vesnici. Čkyně, jako větší obec, zajišťuje prostor pro ordinaci praktického lékaře. Pro Doudleby, jako menší obec, je dostačující detašované pracoviště praktického lékaře.

Co se týká dalšího rozvoje a vzdělávání venkovského obyvatelstva, tak v tomto ohledu existují v obou obcích velké nedostatky, přestože by byl u občanů o sebevzdělávání značný zájem. Čkyně, jako větší obec, tuto oblast zajišťuje alespoň částečně, zatímco v Doudlebech se nic podobného nekoná.

Podpora společenského a kulturního života ve Čkyni a Doudlebech vede k posílení kontaktů mezi členy místní komunity, k vytvoření pocitu sounáležitosti obyvatel se sídlem, obcí, krajinou, regionem, má velký stabilizující účinek především na mladou generaci, která je nejvíce náchylná ke stěhování do měst. V obou zkoumaných obcích je tento faktor splněn téměř bez výhrad. Můžeme říci, že je to dokonce faktor z nejvýznamnějších a je příčinou toho, že obyvatelé Čkyně i Doudleb necítí potřebu své obce opouštět. Přesto rozdíl mezi námi zkoumanými obcemi existuje a projevuje se v míře spokojenosti s mezilidskými vztahy v obcích. Zatímco obyvatelé Doudleb, kteří se účastní tradičního venkovského společenského života, jsou se sociálními vztahy v obci spokojeni, tak Čkyňští, kteří pořádají zábavy více městského charakteru, jsou spokojeni méně.

Všechny oblasti, které byly již všeobecně známé jako – služby, infrastruktura, zaměstnanost atd. – potvrdily svou důležitost ve stabilizaci venkovských regionů.

Přínosem mé bakalářské práce by tedy mělo být zjištění, že propojení kultury, tradic a přírodního prostředí s mezilidskými vztahy je významné a má celkový vliv na stabilizaci obcí. Jakýmsi dokladem toho jsou Doudleby, místo starobylého sídla, malebná vesnička, která beze zbytku zapadá do přírodního prostředí, ve kterém se nachází. Silné tradice tu působí na lidi dnes stejně jako na generace minulé. Staré lidové zvyky Doudlebské spojují, zlepšují mezilidské vztahy, přenášejí se do sociálnosti obce. Pokud se tyto tradice stanou městskou zábavou, dochází k odcizení lidí, obyvatelé začínají žít více individualisticky a sousedské vztahy je unavují. Ve Čkyni je tento problém již v malé míře patrný.

Zachování lidových tradic nebo jejich opětovné obnovení je pro stabilizaci venkova důležité, dochází tak k vnitřnímu stmelení lidí. Tradice jsou kořeny lidí, které jim zabraňují venkov opustit.

7. SHRNUŤÍ – SUMMARY

The aim of my bachelor thesis was to specify new possibilities and demands causing the stabilization of rural regions, to find new areas, where human resources would contribute to satisfaction of folks with country life.

The results of my research, which was realized by questionnaire inquiry in Čkyně and Doudleby, could be resumed into following.

All areas, which has been already generally known – such as services, infrastructure, employment etc. – confirm their importance in stabilization of countryside.

There is lack of educational courses or discussions in Čkyně and Doudleby according to the further development and education of country people.

The main contribution of my bachelor thesis should have been the findings that connection of culture, traditions and environment together with human relations are valuable for stabilization of the country. Old national customs in Doudleby join people together and improve social relations in the village. If these traditions are the urban entertainment, people will become a stranger to each other as we can see in Čkyně in the small extent.

The preservation or renewal of national customs and traditions is important for stabilization of rural regions, people become deeply rooted and it prevents them from leaving the countryside.

Key words: *stabilization of rural regions – countryside – human resources – education – culture – traditions – national customs*

8. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

1. BLAŽEK, B. *Vesnice – od problémů ke společenství*. EcoTerra, Praha, 1995, 28 s.
2. BLAŽEK, B. *Problémy a výhledy českého venkova*. EcoTerra, Praha, 1997, 84 s.
3. *Český statistický úřad* [online]. 2007, 3.6.2004 [cit. 2007-01-10]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2003edicniplan.nsf/o/4120-03-casova_rada_1961_2001-3__velikostni_struktura_obci_>.
4. ELZAKKER, V.B. *České zemědělství na křižovatce*. Nadace pro občanskou společnost, Praha, 1994, 85 s.
5. HRABÁNKOVÁ, M., BRANDOVÁ, K., *Sektorový operační program, Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství*. Institut výchovy a vzdělávání MZe ČR, Praha, 2001, 62 s., ISBN 80-7105-217-5
6. KOCOURKOVÁ, J. *Přírodní prostředí vesnice*. Výzkumný ústav výstavby a architektury, Brno, 1993, 90 s., ISBN 80-85-124-37-8
7. KRAMARZOVÁ, M., TOPINSKY, P., *Řízení venkovské obce*. ECOTERRA, Praha, Libčevs, 1999, 141 s.
8. KRNINSKÁ, R. *Řízení lidských zdrojů v dimenzi třetího tisíciletí*. Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra, 2002, 182 s., ISBN 80-8069-105-3
9. MAJEROVÁ, V. a kol. *Český venkov 2001 instituce část I*. CREDIT, Praha, 2001a, 210 s. ISBN 80-213-0863-X
10. MAJEROVÁ, V. a kol. *Český venkov 2001 instituce část II*. CREDIT, Praha, 2001b, 140s. ISBN 80-213-0863-X
11. MAJEROVÁ, V. a kol. *Český venkov 2000 Základní údaje*. CREDIT, Praha, 2000a, 150 s. ISBN 80-213-0915-6
12. MAJEROVÁ, V. a kol. *Sociologie venkova a zemědělství*. CREDIT, Praha, 2000b, 254 s. ISBN 80-213-0651-3
13. PERLÍN, R. *Program obnovy vesnice: Metodická publikace*. Výzkumný ústav výstavby a architektury, Praha, 1993, 63 s., ISBN 80-85124-75-6
14. SCHIMMERLING, H. a kol. *Sociologie venkova a zemědělství I.* VŠZ, Praha, 1991
15. URBÁŠKOVÁ, H. *Ekologická vesnice*. VUTIUM, Brno, 2005, 29 s., ISBN 80-214-30699
16. VRBSKÁ, D., SAJDA, Č. *Ministerstvo pro místní rozvoj : Národnorozvojový plán* [online]. 2003-2007, březen 2003 [cit. 2006-11-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/index.php?show=000008001001005003>>.

17. ZAHRADNÍČEK, J. *Vesnice roku 1996 regionální kolo soutěže*. MZe ČR, MMR ČR, Praha, 1997, 117 s.

9. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Mapka Čkyně a Doudleb

Příloha č. 3: Městský znak Čkyně

Příloha č. 4: Statistické údaje

Příloha č. 1

Dotazník pro místní obyvatele

Tento dotazník je součástí bakalářské práce na Jihočeské univerzitě na téma *Stabilizace venkovských regionů*. Vaše odpovědi prosím zakřížkujte. Mnohokrát děkuji za vyplnění.

1. Identifikační otázky:

Pohlaví:

Žena Muž

Věková kategorie:

do 20 let 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70 nad 70

Nejvyšší dosažené vzdělání:

základní vyučen/a středoškolské s maturitou vysokoškolské

2. Přistěhoval/a jste se do obce z jiného města/vesnice?

Ano (uveďte prosím odkud).....
 Ne, jsem starousedlíkem

3. Důvody, které Vás přitahují k obci:

rodina
 citový vztah k místu
 bydlení
 zaměstnání
 přátelé
 možnosti trávení volného času
 jiný důvod

4. Jak jste spokojeni se svým bydlením?

zcela spokojen/a
 spíše spokojen/a
 spíše nespokojen/a
 zcela nespokojen/a

5. Chtěl/a byste se někdy přestěhovat mimo obec svého bydliště?

určitě
 spíše ano
 spíše ne
 určitě ne

6. V případě, že uvažujete o stěhování, vyberte, prosím, jeden hlavní důvod Vašeho rozhodnutí:

rodinné, následování partnera
 změna pracoviště
 přiblížení k pracovišti
 učení, studium
 zdravotní důvody
 bytové důvody
 kvalita životního prostředí
 kvalita obchodů, služeb a technického vybavení v místě bydliště
 sociální vztahy v místě bydliště
 jiné (uveďte prosím které) .....

7. Kde jste zaměstnán/a, kde studujete?

- v obci
- v okolních obcích (do 10km)
- jinde (uved'te prosím kde).....
- nejsem zaměstnaný/á

8. V případě, že jste nezaměstnaný/á, schopný/á aktivní práce:

- Při hledání zaměstnání se spoléhám na pracovní úřad.
- Při hledání zaměstnání se spoléhám převážně sám na sebe- inzeráty, známí apod.
- Zaměstnání si hodlám vytvořit sám – začnu podnikat.
- Práci nehledám, k obživě mi postačují sociální dávky.

9. V případě, že máte děti ve věku školní docházky (6-18 let), kde navštěvují základní, střední školu, učiliště?

- v místě bydliště
- dojíždějí, uveďte prosím místo.....

10. Jak hodnotíte dopravní spojení obce s okolními a většími centry?

- velmi dobré
- vcelku dostačující
- nedostatečné
- velmi špatné
- nezajímá mě, mám svůj dopravní prostředek

11. Uveďte způsob dopravy (číslo dopravního prostředku zapište do připraveného okénka)

1-auto, **2**-autobus, **3**- vlak, **4**-kolo, **5**-pěšky, **6**-jiný

- do zaměstnání (školy)
- za běžnými nákupy
- za většími nákupy
- k lékaři
- za kulturou
- na úřady

12. Kde zpravidla nakupujete běžné nákupy (potraviny, zelenina, drogerie)?

- v obci bydliště
- v místě pracoviště
- jinde

13. Kam zpravidla jezdíte za většími nákupy a za službami?

místa.....

14. Kde navštěvujete lékaře a lékárnu? (uved'te prosím místo)

lékař.....
lékárna.....

15. Fungují v obci nějaké prostory jako kino?

- Ano, promítá se pravidelně
- Ano, promítá se příležitostně
- Ne

16. V případě, že nikoliv, měli byste zájem, aby se promítalo?

- Ano
- Ne

17. Konají se v obci nějaké vzdělávací kurzy, besedy na určité téma (např. cestopisné)?

- Ano (uveďte prosím jaké).....
 Ne

18. Měli byste zájem o další vzdělávání?

- Ano (uveďte prosím o jaké).....
 Ne

19. Funguje v obci knihovna?

- Ano
 Ne

20. Jestliže ano, využíváte ji?

- Ano, pravidelně
 Občas
 Vůbec

21. Účastníte se místních zábav?

- Ano (uveďte prosím kterých).....
 Ne

22. Navštěvujete divadlo a jiné kulturní akce jinde než v obci?

- Ano
 Nezajímám se

23. Jestliže navštěvujete kulturní akce jinde než v obci, uveďte prosím jaké:

.....

24. Pořádají se u Vás nějaké sportovní akce (turnaje, zápasy)?

- Ano (uveďte prosím jaké).....
 Ne

25. Jestliže ano, účastníte se jich?

- Ano (uveďte prosím jakých).....
 Ne

26. Využíváte místní sportovní zařízení?

- Ano
 Ne

27. Ohodnoťte, jak jste spokojeni s..... (číslice 1-4 vepište do připraveného okénka)

1-zcela spokojen/a, **2**-spíše spokojen/a, **3**-spíše nespokojen/a, **4**- zcela nespokojen/a

- obchod a služby
 kulturně - společenské akce, činnost spolků
 sportovní vyžití
 životní prostředí
 škola

28. Změnil se za posledních 10 let vzhled Vaší obce?

- výrazně k lepšímu
 spíše k lepšímu
 spíše k horšímu
 výrazně k horšímu
 téměř se nezměnil

29. Co konkrétního byste v obci zlepšil/a?

.....

30. Cítíte se v obci bezpečně?

- ano
- ne příliš bezpečně
- vůbec ne
- nepřemýšlel/a jsem o tom

31. Jak hodnotíte mezilidské vztahy v obci?

- velmi dobré
- spíše dobré
- spíše špatné
- špatné
- nezajímají mě

32. Dodržují se u Vás některé z následujících lidových zvyků a tradic?

- masopust
- Velikonoce
- stavění máje
- letnice (svatodušní svátky)
- dožínky
- sv. Martin (posvícení)
- poutě
- jiné (uveďte prosím jaké).....

33. Jaký zvyk nebo tradice se těší největší oblibě?

- masopust
- Velikonoce
- stavění máje
- letnice (svatodušní svátky)
- dožínky
- sv. Martin (posvícení)
- poutě
- jiný (uveďte prosím jaký).....

34. Pamatujete si některou tradici, zvyk, který se slavil a dnes se již neslaví?

.....

35. Jestliže ano – chtěl/a byste, aby se znovu oživil?

- Ano
- Ne
- Je mi to jedno

36. Působí ve vaší obci nějaký folklorní soubor či skupina?

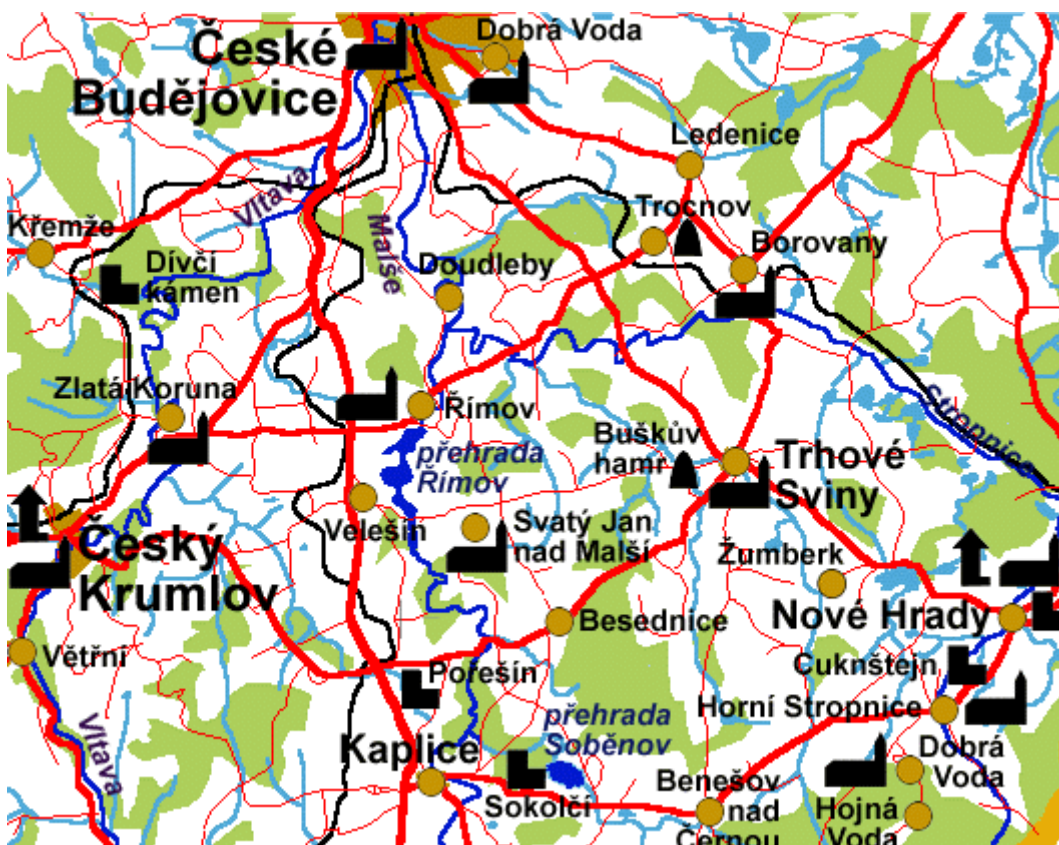
- Ano (uveďte prosím jaký).....
- Ne

Příloha č. 2

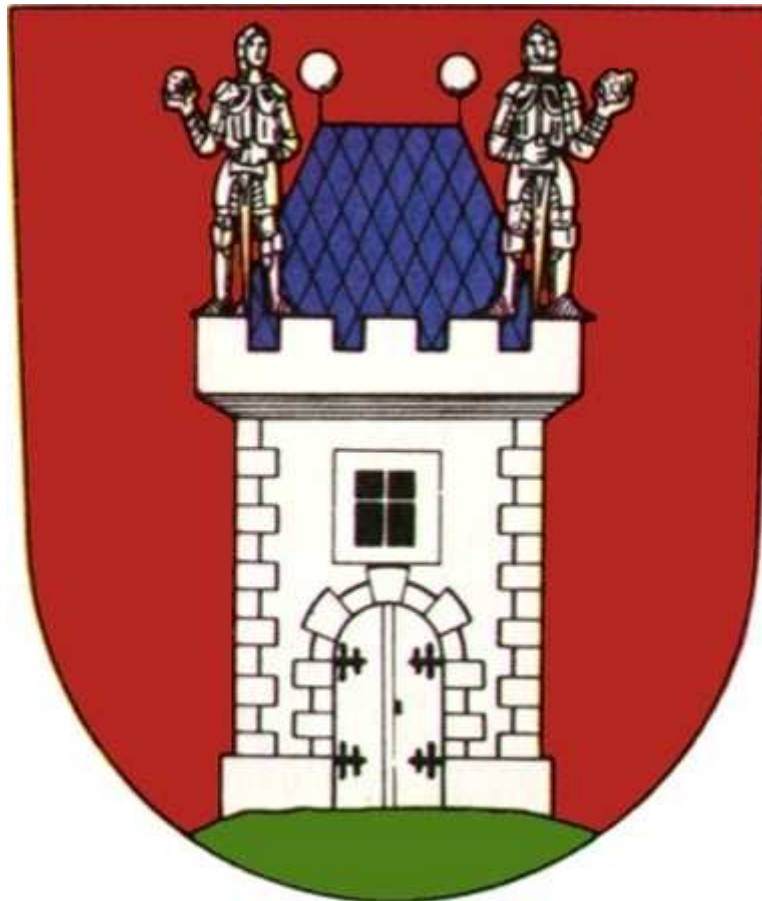
Mapka - Čkyně

Mapka - Doudleby

Příloha č. 3

Příloha č. 4

Statistické údaje za základní územní jednotku (ZUJ) 550167 - **Čkyně**

Obecná charakteristika (údaje roku 2004)

Katastrální plocha (ha)	2068
Počet částí obce	7

Obyvatelstvo (údaje roku 2004)

Počet bydlících obyvatel k 31.12.....	1504
Muži (z poč.bydl.obyv.k 31.12)	714
Ženy (z poč.bydl.obyv.k 31.12).....	790
Počet obyvatel ve věku 0-14 let celkem	227
Počet obyvatel ve věku 15-59 ženy	491
Počet obyvatel ve věku 15-59 muži.....	476
Počet obyvatel ve věku 60+ celkem	285
Živě narození celkem	10
Zemřelí celkem.....	9
Přirozený přírůstek celkem.....	1
Přistěhovalí celkem	63
Vystěhovalí celkem	26
Saldo migrace celkem	37

Obyvatelstvo podle stupně vzdělání

Bez vzdělání	2
Základní vč. neukončeného	290
Vyučení a střední odborné bez maturity.....	538
Úplné střední s maturitou	268
Vyšší odborné a nástavbové	28
Vysokoškolské.....	62

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle odvětví

Ekonomicky aktivní celkem	708
V zemědělství, lesnictví, rybolovu	49
V průmyslu	315
Ve stavebnictví.....	52
V obchodu, opravy motor. vozidel	82

V dopravě, na poště a u telekomunikace	25
Ve veřejné správě, obraně, soc. zabezpečení	27
Ve školství, zdravotnictví, veterinární a sociální sféře	59
Hospodářská činnost (údaje roku 2004)	
Počet podnikatelských subjektů celkem	340
Zemědělství, lesnictví, rybolov - počet subjektů	48
Průmysl - počet podnikatelských subjektů	50
Stavebnictví - počet podnikatelských subjektů	47
Doprava a spoje - počet podnikatelských subjektů	9
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství - počet podnikatelských subjektů	113
Ostatní obchodní služby - počet podnikatelských subjektů	37
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění - počet subjektů	3
Školství a zdravotnictví - počet subjektů	6
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby - počet subjektů	27
Státní organizace - počet subjektů	1
Akciové společnosti - počet subjektů	2
Obchodní společnosti - počet subjektů	22
Družstevní organizace - počet subjektů	1
Peněžní organizace - počet subjektů	0
Podnikatelé - fyzické osoby - počet subjektů	238
Samostatně hospodařící rolníci – poč.....	7
Ostatní právní formy - počet subjektů	35
Obyvatelstvo vyjíždějící do zaměstnání a škol	
Vyjíždějící do zaměstnání	602
Z toho v rámci obce	303
v rámci okresu	171
v rámci kraje	48
do jiného kraje	27
Vyjíždějící do zaměstnání denně mimo obec	213
Žáci vyjíždějící denně mimo obec	69
Kultura (údaje roku 2004)	
Veřejná knihovna vč. poboček	1
Kulturní zařízení ostatní	1

Sakrální stavba	1
Hřbitov	1
Peněžnictví (údaje roku 2004)	
Peněžní ústavy a jejich úřadovny	1
Sociální oblast (údaje roku 2004)	
Domy s pečovatelskou službou	1
Školství (údaje roku 2004)	
Mateřská škola.....	1
Základní škola - vyšší stupeň (1.-9. ročník)	1
Sport (údaje roku 2004)	
Tělocvičny (vč. školních)	1
Stadiony otevřené	1
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem).....	3
Doprava (údaje roku 2004)	
Zastávka dálkové linky.....	ano
Zastávka linky místního významu	ano
Stanice (zastávka) vlaku	ano
Technická vybavenost (údaje roku 2004)	
Pošta – počet.....	1
Veřejný vodovod	ano
Kanalizace s napojením na ČOV.....	ano
Sbor dobrovolných hasičů obce.....	ano
Požární nádrž.....	ano
Požární hydrant.....	ano
Plynofikace obce	ano
Zdravotnictví (údaje roku 2004)	
Samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé.....	1
Samostatná ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	1
Detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře	
- stomatologa	1
- gynekologa	1
Zařízení lékárenské péče	1

Statistické údaje za základní územní jednotku (ZUJ) 544400 - **Doudleby**

Obecná charakteristika (údaje roku 2004)

První písemná zpráva (rok)	1088
Nadmořská výška (m n.m.)	425
Katastrální plocha (ha)	586
Počet částí obce	2

Obyvatelstvo (údaje roku 2004)

Počet bydlících obyvatel k 31.12.....	354
Muži (z poč.bydl.obyv.k 31.12)	181
Ženy (z poč.bydl.obyv.k 31.12).....	173
Počet obyvatel ve věku 0-14 let celkem	51
Počet obyvatel ve věku 15-59 ženy	106
Počet obyvatel ve věku 15-59 muži.....	119
Počet obyvatel ve věku 60+ celkem	74
Živě narození celkem	3
Zemřelí celkem.....	2
Přirozený přírůstek celkem.....	1
Přistěhovalí celkem	7
Vystěhovalí celkem	4
Saldo migrace celkem	3

Obyvatelstvo podle stupně vzdělání

Bez vzdělání	1
Základní vč. neukončeného	68
Vyučení a střední odborné bez maturity.....	150
Úplné střední s maturitou	55
Vyšší odborné a nástavbové	12
Vysokoškolské.....	11

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle odvětví

Ekonomicky aktivní celkem	184
V zemědělství, lesnictví, rybolovu	23
V průmyslu	43
Ve stavebnictví.....	10
V obchodu,opravy motor. vozidel	30

V dopravě, na poště a u telekomunikace	11
Ve veřejné správě, obraně, soc. zabezpečení	11
Ve školství, zdravotnictví, veterinární a sociální sféře	20

Hospodářská činnost (údaje roku 2004)

Počet podnikatelských subjektů celkem	66
Zemědělství, lesnictví, rybolov - počet subjektů	4
Průmysl - počet podnikatelských subjektů	9
Stavebnictví - počet podnikatelských subjektů	8
Doprava a spoje - počet podnikatelských subjektů	4
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství - počet podnikatelských subjektů	20
Ostatní obchodní služby - počet podnikatelských subjektů	6
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění - počet subjektů	2
Školství a zdravotnictví - počet subjektů	3
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby - počet subjektů	7
Státní organizace - počet subjektů	1
Akciové společnosti - počet subjektů	0
Obchodní společnosti - počet subjektů	3
Družstevní organizace - počet subjektů	0
Peněžní organizace - počet subjektů	0
Podnikatelé - fyzické osoby - počet subjektů	51
Samostatně hospodařící rolníci - počet subjektů	3
Svobodná povolání - počet subjektů	1
Ostatní právní formy - počet subjektů	7

Obyvatelstvo vyjíždějící do zaměstnání a škol

Vyjíždějící do zaměstnání	155
Z toho v rámci obce	25
v rámci okresu	118
v rámci kraje	7
do jiného kraje	0
Vyjíždějící do zaměstnání denně mimo obec	116
Žáci vyjíždějící denně mimo obec	45

Kultura (údaje roku 2004)

Veřejná knihovna vč. poboček	1
------------------------------------	---

Kulturní zařízení ostatní	1
Sakrální stavba	1
Hřbitov	1
Školství (údaje roku 2004)	
Mateřská škola.....	1
Základní škola - nižší stupeň (1 - 5. ročník).....	1
Sport (údaje roku 2004)	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	1
Doprava (údaje roku 2004)	
Zastávka linky místního významu	ano
Technická vybavenost (údaje roku 2004)	
Veřejný vodovod	ano
Kanalizace bez napojení na ČOV.....	ano
Sbor dobrovolných hasičů obce.....	ano
Požární nádrž.....	ano
Požární hydrant.....	ano
Zdravotnictví (údaje roku 2004)	
Detašované pracoviště samostatné ordinace praktického lékaře pro děti a dorost	
	1
Ostatní samostatná zařízení.....	1